

Kommunstyrelsen

Tid

08:30-12:00

Plats

Sottern, kommunhuset Hallsberg

Beslutande ledamöter

Magnus Andersson (S) (ordförande)
Andreas Tranderyd (MP) §§139-153
Torbjörn Appelqvist (M)
Hans Karlsson (S)
Siw Lunander (S)
Conny Larsson (S)
Veronica Wallgren (S)
Inga-Britt Ritzman (S)
Tryggve Thyresson (V)
Lennart Pettersson (M)
Anders Lycketeg (C)
Erik Storsveden (L)
Tomas Hagenfors (KD)
Ulf Ström (S) ersätter Vakant . (S)
Lotta Öhlund (MP) §§139-153 ersätter Sinnika
Johannesson (SD)

Ej tjänstgörande ersättare

Övriga

Lena Fagerlund (Kommundirektör)
Christina Torpman (Kommunsekreterare)
Roger Edström (Ekonom) §§141-142
Marianne Christiansen (Samhällsbyggnadschef) §143
Åsa Gunnarsson (Bygglovschef) §144

Protokollet innehåller paragraferna §§139-159

Ordförande

_____

Magnus Andersson (S)

Justerare

_____

Tomas Hagenfors (KD)

Sekreterare

_____

Christina Torpman

HALLSBERGS KOMMUN	ANSLAG/BEVIS
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Styrelse/Nämnd	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2018-11-27
Protokollet innehåller paragraferna	§§
Datum för överklagan	till och med
Förvaringsplats för protokollet	Kommunstyrelseförvaltningens kansliavdelning
Underskrift/anslaget av	_____

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

Ärendelista

- § 139 Sammanträdets inledning
- § 140 Strategisk lokalförsörjningsplan för verksamhetslokaler 2019-2022
- § 141 Mål och budget 2019-2021 Kommunstyrelsen
- § 142 Mål och budget 2019 Flerårsplan 2020-2021
- § 143 Förändrad hantering av fastighetsköp och försäljning del av Skördetröskan 2, samt överenskommelse om utbyggnad av Hyttgatan.
- § 144 Ny taxa för bygglov och strandskydd
- § 145 VA-taxa 2019
- § 146 Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- § 147 Regler för kommunalt partistöd
- § 148 Kommunalt partistöd 2019
- § 149 Övergripande överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning
- § 150 Årets miljöprofil 2018
- § 151 Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ
- § 152 Inventarier till Kånsta kvarn
- § 153 Skrivelse angående Kånsta kvarn
- § 154 Kommundirektörens rapport november 2018
- § 155 Ekonomichefens rapport oktober-november 2018
- § 156 Delegationsbeslut 2018
- § 157 Meddelande
- § 158 Övrigt
- § 159 Sammanträdets avslutning

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 139- Sammanträdet inledning

Ärendebeskrivning

1. Ordförande förklarar sammanträdet öppnat.
2. Ordförande utför upprop, närvarolista framgår av protokollets framsida.
3. Tomas Hagenfors (KD) väljs att tillsammans med ordförande justera protokollet. Justeringen äger rum måndag den 3 december kl. 13:00.
4. föredragningslista fastställs på det vis som följer av detta protokoll.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 140 - Strategisk lokalförsörjningsplan för verksamhetslokaler 2019-2022

(18/KS/198)

Ärendebeskrivning

Hallsbergs kommun har saknat en övergripande planering och samordning gällande lokalförsörjningsfrågorna för verksamheterna.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar nu en första lokalförsörjningsplan. Denna plan har kommit till för att få en samsyn på lokalförsörjningsbehovet och lokalförsörjningsprocessen samt få en enhetlig strategi hur arbete med dessa frågor skall utföras i Hallsbergs kommun. Planen innehåller även en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås att besluta godkänna den strategiska lokalförsörjningsplanen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar godkänna den strategiska lokalförsörjningsplanen.

Beslutsunderlag

- TJ Strategisk lokalförsörjningsplan för verksamhetslokaler 2019-2022
- Strategisk Lokalförsörjningsplan 2019-2022

Expedieras till

Lokalstrateg

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 141 - Mål och budget 2019-2021 Kommunstyrelsen (18/KS/209)

Ärendebeskrivning

Mål och budget 2019 samt flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att godkänna Mål och budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Mål och budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen.

Tryggve Thyresson (V) avstår från att delta i beslutet.

Beslutsunderlag

- TJ KS Mål och Budget 2019 2021
- Mål och budget 2019-2021 Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 142 - Mål och budget 2019 Flerårsplan 2020-2021

(18/KS/206)

Ärendebeskrivning

Enligt Kommunallagen 11 kap § 5 skall kommuner varje år upprätta en budget för nästa kalenderår(budgetår). Av samma kapitel § 8-11 framgår budgetprocessen. Budgeten ska fastställas av kommunfullmäktige före november månads utgång. Om särskilda skäl finns skall budgeten fastställas av kommunfullmäktige före december månads utgång. Det år då val till fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till Mål och budget 2019 samt flerårsplan för 2020-2021.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta förvaltningens förslag till Mål och budget 2019 samt flerårsplan för 2020-2021.

Tryggve Thyresson (V) avstår från att delta i beslutet.

Beslutsunderlag

- TJ Mål och Budget 2019 2021
- Mål och Budget 2019 2021

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 143 - Förändrad hantering av fastighetsköp och försäljning del av Skördetröskan 2, samt överenskommelse om utbyggnad av Hyttgatan. (17/KS/234)

Ärendebeskrivning

Hallsbergs kommun har förvärvat fastigheten Skördetröskan 4 med tillträde 2019-09-02 enligt kommunstyrelsens beslut, KS §139 2017

I samband med slutförhandlingarna av fastighetsaffären gjordes ett omtag kring uppgörelserna av ett transportköp för en del av Skördetröskan 2, efter fastighetsbildning Skördetröskan 3, för att möjliggöra en etablering och byggnation för Ahlsell.

Hallsbergs kommun åtar sig att utföra en standardhöjning av del av Hyttgatan i enlighet med den tidigare överenskommelsen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås upphäva tidigare beslut:

1. Köp av del av fastigheten Skördetröskan 2 till en köpeskillning om 500 000 kronor.
2. Försäljning av del av fastigheten Skördetröskan 2 till Ahlsell Sverige AB eller utsedd fastighetsförvaltare till en köpeskillning om 500 000 kronor.
3. Överenskommelsen om utbyggnad av Hyttgatan fram till Överste Von Rosens Gata.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar upphäva tidigare beslut:

1. Köp av del av fastigheten Skördetröskan 2 till en köpeskillning om 500 000 kronor.
2. Försäljning av del av fastigheten Skördetröskan 2 till Ahlsell Sverige AB eller utsedd fastighetsförvaltare till en köpeskillning om 500 000 kronor.
3. Överenskommelsen om utbyggnad av Hyttgatan fram till Överste Von Rosens Gata.

Beslutsunderlag

- Tjänstkrivelse förändrad hantering av del av Skördetröskan 2

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 144 - Ny taxa för bygglov och strandskydd

(18/KS/182)

Ärendebeskrivning

Drift- och serviceförvaltningen har tagit fram ett förslag på ny taxa för ärenden gällande bygglov och strandskyddsdispens. Förslaget bygger på Sveriges kommuner och landstings (SKL) förslag och förväntas ge avgifter som tydligare följer självkostnadsprincipen än den nuvarande taxan.

Kommunstyrelsens arbetsutskotts behandling av ärendet:

Anders Lycketeg (C) och Torbjörn Appelqvist (M) avstår från att delta i beslutet.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att anta Taxa för bygglov och strandskyddsdispens.
- att besluta att taxan ska börja gälla från och med den 1 januari 2019.
- att delegera till Drift- och servicenämnden att årligen besluta höja de i taxan antagna avgifterna samt handläggningskostnad per timme enligt Sveriges kommuner och landstings riktlinjer för procentsats om prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt publicerad uppgift för oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknningen är oktober månad 2018.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

- att anta Taxa för bygglov och strandskyddsdispens.
- att besluta att taxan ska börja gälla från och med den 1 januari 2019.
- att delegera till Drift- och servicenämnden att årligen besluta anpassa de i taxan antagna avgifterna samt handläggningskostnad per timme enligt Sveriges kommuner och landstings riktlinjer för procentsats om prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt publicerad uppgift för oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknningen är oktober månad 2018.

Beslutsunderlag

- TJ Ny taxa för bygglov och strandskydd
- § 112 DOS Taxa för bygglov och strandskydd
- Tjänsteskrivelse DOS
- Taxa för bygglov och strandskyddsdispens Hallsberg

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 145 - VA-taxa 2019

(18/KS/183)

Ärendebeskrivning

Ny VA-taxa i Hallsbergs kommun antas inför varje år. Grunderna för uppräknig av VA-taxa togs i kommunfullmäktige 2011-11-15, § 104. Drift- och serviceförvaltningen föreslår att för 2019 avstå indexhöjning av VA-taxan för att till nästa år återgå till normal indexberäkning.

Utifrån resultat 2017 och prognos för 2018 är enhetschef för VA-kollektivet och chef för Tekniska avdelningen tillsammans med förvaltningsekonom överens om att ingen förändring bör ske av VA-taxan gällande år 2019, för att upprätthålla god ekonomisk status.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar anta föreslagen VA-taxa för 2019.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar anta föreslagen VA-taxa för 2019.

Beslutsunderlag

- TJ VA-taxa 2019
- § 113 DOS VA-taxa 2019
- Tjänsteskrivelse DOS
- VA-taxa 2019

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 146 - Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

(18/KS/185)

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet (KS § 133 2018-10-30) till kommunstyrelseförvaltningen för fortsatt handläggning. I återremissen angavs det två punkter att behandla:

1. ersättning för ordförande och vice ordförande i kommunfullmäktige valberedning
2. att se över förhållandet av ersättning mellan vigselförrättare och begravningsförrättare.

Kommunstyrelseförvaltningen har nu handlagt ärendet och lämnar förslag enligt bilagorna.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar anta allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt bilaga till allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar anta allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt bilaga till allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Beslutsunderlag

- TS Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda
- Bilaga till Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättning till förtroendevalda

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 147 - Regler för kommunalt partistöd

(18/KS/203)

Ärendebeskrivning

Revidering av regler för kommunalt partistöd har skett. Revidering behövde ske på grund av ny kommunallag som trädde i kraft 1 januari 2018, de ändringar som gjorts i dokumentet är endast hänfödda till lagrumshänvisningar.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna revidering av regler för kommunalt partistöd och samtidigt upphör tidigare regler för kommunalt partistöd (antagen av kommunfullmäktige 15 december 2014) att gälla.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att godkänna revidering av regler för kommunalt partistöd och samtidigt upphör tidigare regler för kommunalt partistöd (antagen av kommunfullmäktige 15 december 2014) att gälla.

Beslutsunderlag

- TJ Regler för kommunalt partistöd
- Regler för kommunalt partistöd

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 148 - Kommunalt partistöd 2019

(18/KS/204)

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistöd i december för kommande år (2019) Utbetalning sker i januari månad. Av reglerna för partistöd framgår att partierna årligen ska lämna skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala/regionala demokratin.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utbetala enligt bilagd räkning.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att utbetala enligt bilagd räkning.

Beslutsunderlag

- TJ Kommunalt partistöd 2019
- Kommunalt partistöd 2019
- Sammanställning av redovisning av partistöd för 2017 -samtliga partier

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 149 - Övergripande överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning (18/KS/196)

Ärendebeskrivning

Specifika samverkansrådet folkhälsa, välfärd och vård och specifika samverkansrådet utbildning och arbetsmarknad har fattat beslut om att rekommendera kommunerna inom Örebro län och Region Örebro län att anta en övergripande överenskommelse om samverkan.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsen förslår att kommunfullmäktige beslutar att anta Övergripande överenskommelse mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning.

Beslut

Kommunstyrelsen förslår att kommunfullmäktige beslutar att anta Övergripande överenskommelse mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning.

Beslutsunderlag

- TJ Övergripande överenskommelse
- Missiv övergripande överenskommelse
- Överenskommelse om samverkan
- Protokoll Spec rådet FSVV 180504
- Protokoll SSR 2018-09-28

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 150 - Årets miljöprofil 2018

(18/KS/205)

Ärendebeskrivning

Varje år utser Hallsbergs kommun årets miljöprofil. Årets miljöprofil ska vara verksam inom Hallsbergs kommun och ska ha gjort en värdefull insats för naturen eller miljön i kommunen.

Insatsen kan bestå i:

- arbete för att bevara naturmiljöer och/eller speciella eller hotade växt- eller djurarter.
- aktivt spridit kunskap om natur och miljö.
- arbete för en minskad miljöbelastning.

I år har endast en nominering inkommit.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har låtit ta fram ytterligare en nominering inför kommunstyrelsens beslut i ärendet.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås utse årets miljöprofil 2018.

Beslut

Kommunstyrelsen utser Adrianssons Schakt och Transport AB till årets miljöprofil 2018.

Beslutsunderlag

- Förslag - Göran Thuvander nomineras till årets miljöprofil 2018
- Adrianssons Schakt och Transport

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 151 - Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ (18/KS/211)

Ärendebeskrivning

En arbetsordning för Brottsförebyggande rådet har tagits fram för att sätta grunderna för arbetet i BRÅ och klargöra vilka som ska delta samt vilka uppgifter rådet har.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås att besluta anta Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar anta Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ.

Beslutsunderlag

- TJ Arbetsordning BRÅ
- Arbetsordning för BRÅ

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 152 - Inventarier till Kånsta kvarn

(18/KS/64)

Ärendebeskrivning

Beslut om köp av inventarier till Kånsta kvarn.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att finansiera köp av inventarier på 160 000 kronor med medel från 2018 års planeringsreserv.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att finansiera köp av inventarier på 160 000 kronor med medel från 2018 års planeringsreserv.

Beslutsunderlag

- TS Inventarier Kånsta kvarn

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 153- Skrivelse angående Kånsta kvarn

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens behandling av ärendet:

Diskussioner fördes om utformningen av och innehållet i en skrivelse angående Kånsta kvarn.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att kommunstyrelsens ordförande får i uppdrag att utforma en skrivelse i enlighet med det som diskuterats på sammanträdet.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Kommunstyrelsen

§ 154 - Kommundirektörens rapport november 2018
(18/KS/6)

Ärendebeskrivning

Kommundirektören lämnar på sammanträdet en muntlig rapport.

Beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Kommundirektörens rapport november

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 155 - Ekonomichefens rapport oktober-november 2018
(18/KS/7)

Ärendebeskrivning

Kommunchefen lämnar på sammanträdet en muntlig rapport om den ekonomiska uppföljningen för oktober-november.

Beslut

Informationen läggs till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Ekonomichefens rapport november

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 156 - Delegationsbeslut 2018

(18/KS/42)

Ärendebeskrivning

Inga delegationsbeslut har anmälts sedan förra sammanträdet.

Beslut

Punkten utgår då inga delegationsbeslut finns att redovisa.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 157- Meddelande

Beslut

Punkten utgår då inga meddelanden har inkommit.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 158- Övrigt

Ärendebeskrivning

Lennart Pettersson (M) ställer fråga om fonder som ska släckas och medlen som finns ska delas ut. Lena Fagerlund svarar att den uppgiften ligger på ekonomi och kommer ske efter årsbokslutet för stiftelserna.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen

§ 159- Sammanträdet avslutning

Ärendebeskrivning

Ordförande förklarar sammanträdet avslutat och tackar ledamöterna för den här mandatperioden.

Paragrafen är justerad

Justerare signatur

Utdragsbestyrkande

Sammanträdets inledning

§ 139

Strategisk lokalförsörjningsplan för
verksamhetslokaler 2019-2022

§ 140

18/KS/198

Strategisk lokalförsörjningsplan för verksamhetslokaler 2019-2022

Ärendebeskrivning

Hallsbergs kommun har saknat en övergripande planering och samordning gällande lokalförsörjningsfrågorna för verksamheterna.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar nu en första lokalförsörjningsplan. Denna plan har kommit till för att få en samsyn på lokalförsörjningsbehovet och lokalförsörjningsprocessen samt få en enhetlig strategi hur arbete med dessa frågor skall utföras i Hallsbergs kommun. Planen innehåller även en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar godkänna den strategiska lokalförsörjningsplanen.

Ärendet

Syftet med strategisk lokalförsörjningsplan är att ge förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens samlade lokalbehov ur verksamhetsperspektiv i ett nuläge samt i ett långsiktigt hållbart perspektiv. Underlaget utgör verktyg för att med god framförhållning kunna bedöma framtida investeringsbehov samt kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska användas av kommunstyrelsen i det årliga arbetet med strategisk och ekonomisk plan.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Ulrika F Lindberg
Lokalstrateg

Bilagor

Strategisk lokalförsörjningsplan 2019-2022

Hallsbergs kommun
Beslutad av: Kommunstyrelsen, 2018-11-27
Reviderad:
Dokumentet gäller för: Hallsbergs kommun
Dokumentansvarig: Ulrika Fredriksson Lindberg, Lokalstrateg
Ärendenummer: 18/KS/198

Strategisk lokalförsörjningsplan för verksamhetslokaler 2019-2022

HALLSBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Förord.....	3
1 Inledning.....	4
2 Syfte, mål och strategier för lokalförsörjning	4
2.1 Syfte med lokalförsörjning.....	4
2.2 Målsättning med lokalförsörjning	4
2.3 Genomförande	5
2.4 Strategier som påverkar lokalförsörjningen	5
2.4.1 Lokalbestånd.....	5
2.4.2 Grundprinciper för lokalförsörjning.....	6
3 Behovsanalys utifrån befolkningsprognosen	7
3.1 Skola och Barnomsorg	7
3.1.1 Befintliga skol- och förskolelokaler i Hallsbergs kommun	7
3.1.2 Prognos Grundskola.....	8
3.1.3 Prognos Förskola	9
3.2 Omsorg för äldre.....	10
4 Sammanställning av förvaltningarnas behovsprognoser	13
4.1 Bildningsförvaltningen	13
4.2 Social och arbetsmarknadsförvaltningen	15
4.3 Drift- och serviceförvaltningen	18
4.4 Kommunstyrelseförvaltningen	21
5 Slutord	22

Förord

Allt fler väljer att bosätta sig i Hallsbergs kommun och kommunen växer.

En ökande befolkning ställer inte bara krav på kommunens olika verksamheter, utan även krav på ändamålsenliga och moderna lokaler. Kommunens underhållsplaner visar samtidigt att det befintliga fastighetsbeståndet är i ett underhålls- och renoveringsbehov. Detta måste hanteras parallellt med behovet av nyinvesteringar.

Som kommun står vi inför en stor utmaning när det gäller investeringar i verksamhetsfastigheterna de kommande åren.

Ulrika Fredriksson Lindberg
Lokalstrateg

1 Inledning

Hallsbergs kommun har saknat en övergripande planering och samordning gällande lokalförsörjningsfrågorna för verksamheterna.

Kommunstyrelseförvaltningen redovisar nu den första lokalförsörjningsplanen som ska fastställas av kommunstyrelsen.

Denna plan har kommit till för att få en samsyn på lokalförsörjningsbehovet och lokalförsörjningsprocessen samt få en enhetlig strategi hur arbete med dessa frågor skall utföras i Hallsbergs kommun. Planen innehåller även en sammanställning av nämndernas behov av verksamhetslokaler.

Lokalstrategen har med stöd av lokalförsörjningsgruppen, tagit fram en plan som sträcker sig 2019-2022. Förslagen har förankrats i kommunledningsgruppen som i detta fall även är styrgrupp till gruppen.

2 Syfte, mål och strategier för lokalförsörjning

2.1 Syfte med lokalförsörjning

Syftet med strategisk lokalförsörjningsplan är att ge förutsättningar för att med god framförhållning kunna planera och strukturera kommunens samlade lokalbehov ur verksamhetsperspektiv i ett nuläge samt i ett långsiktigt hållbart perspektiv. Underlaget utgör verktyg för att med god framförhållning kunna bedöma framtida investeringsbehov samt kommunens samlade lokalkostnader.

Lokalförsörjningsplanen ska användas av kommunstyrelsen i det årliga arbetet med strategisk och ekonomisk plan.

2.2 Målsättning med lokalförsörjning

Den strategiska lokalförsörjningsplanen ska på sikt leda till att följande mål uppfylls:

- Använda kommunens resurser på bästa sätt.
- Skapa balans mellan behov, tillgång och efterfrågan på lokaler för kommunens olika verksamheter uppnås.
- Skapa en gemensam bild av lokalbehovet i Kommunens förvaltningar i ett ekonomiskt perspektiv och ser kommunen som en helhet på kort och lång sikt.
- Att i största möjliga mån samutnyttja lokaler mellan förvaltningarna på ett effektivt sätt.
- Att den strategiska lokalförsörjningsplanen utgör ett underlag till det årliga arbetet med strategisk och ekonomisk plan.
- Klargöra skillnaden mellan underhållsbehov och lokalbehov

2.3 Genomförande

Lokalstrategen i kommunstyrelseförvaltningen leder arbetet med lokalförsörjningsplanen.

Den lokalstrategiska gruppen med representanter från samtliga förvaltningar, genomför en lokalrevision där den lokalstrategiska gruppen inventerar användningen av sina lokaler. Lokalbehovet beskrivs på kort och lång sikt och bedöms utifrån omvärldsbevakning, demografisk befolkningsutveckling och andra politiskt beslutade dokument.

Drift och service förvaltningen stämmer av behovet i förhållandet med underhållsplanen.

Kommunstyrelseförvaltningen presenterar befolkningsprognoser och bevakar sambandet mellan strategisk lokalförsörjningsplan och kommunens budgetarbete.

Hela kommunens sammanställda lokalbehov jämförs med tillgängliga lokalresurser inom fastighetsbeståndet och beslutas i kommunledningsgruppen som i detta fall är styrgruppen för arbetet.

En prioritering görs därefter i styrgruppen för att skapa samsyn och ge förslag till kommunövergripande inriktningsbeslut avseende lokalfrågorna. Resultatet presenteras slutligen i den strategiska lokalförsörjningsplanen som beslutas i kommunstyrelsen. Lokalförsörjningsplanen ska sedan uppdateras årligen och redovisas i kommunstyrelsen.

När lokalbehoven ska realiseras, krävs ett uppföljande arbete och politiska inriktningsbeslut för varje enskilt projekt. I inriktningsbeslutet skall även de ökade driftskostnaderna samt eventuellt inventariebehov ingå för att få en helhetsbild över de framtida kostnaderna.

Det är viktigt att notera att nämnderna/verksamheterna ansvarar för att över tid bära sina lokalkostnader.

2.4 Strategier som påverkar lokalförsörjningen

2.4.1 Lokalbestånd

Kommunen äger fastigheter och hyr in lokaler för sina skiftande behov och verksamheter. När det gäller byggnader är syftet i första hand att tillgodose lokalbehovet för primära verksamheter som utbildning, vård och omsorg, kultur och fritid, teknik, administration, LSS verksamhet mm. Totalt omfattar kommunens verksamheter ca 103 000 m² lokalyta varav Hallsbergs kommun förvaltar drygt 69 500 m² uthyrningsbar lokalyta. Hallsbergs kommun äger och förvaltar genom drift och service förvaltningen Skol-, förskole-, administrationslokaler, kulturhistoriska byggnader, samt ansvarar för kommunens markreserv.

Fastighetsbolaget Hallsbergs Bostads AB bildades i april 2017 och ägs av Hallsbergs kommun. Bolaget omfattar bostäder, Särskilda boende för äldre samt LSS boenden. Gällande verksamhetsfastigheter bolaget har motsvarar det 12 500 m² (vanliga bostäder för allmännyttan innefattas ej).

Drygt 10 200 m² hyrs externt av andra förvaltare till kommunens verksamheter. En av de största externa uthyrningarna kommunen har idag är ca 4800 m² som hyrs av Region Örebro län samt ca 4 700 m² som hyrs av av Stiftelsen Hallbo. Övriga externa hyrningar är föreningen folkets hus Östansjö, AKKA samt EON.

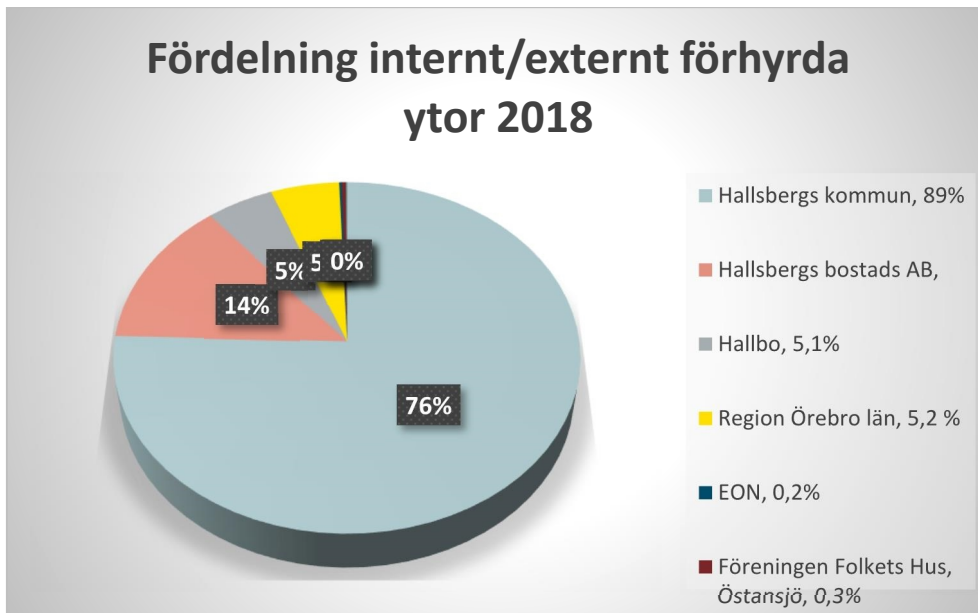

Bild1: Fördelning internt/externt förhyrda ytor 2018

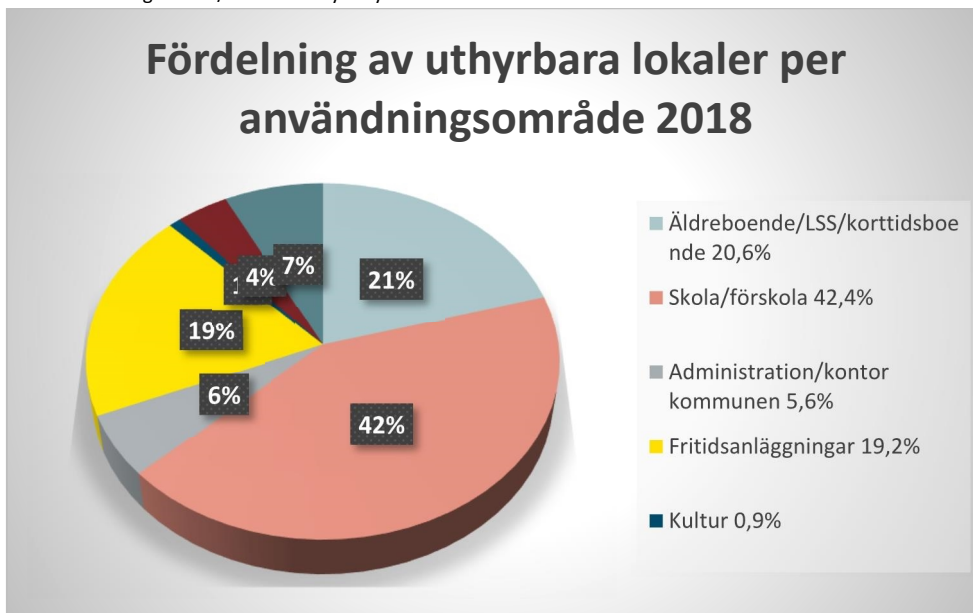

Bild 2: fördelning av uthyrbara lokaler per användningsområde 2018

Personalutrymmen och administrationsytorna är inte fullständiga. Det tillkommer ytor som är insprängda i verksamheten. Dessa räknas upp som lokalarbetsytor inom skola/förskola respektive äldreboenden och beräknas inte under gällande kategori.

Kommunens befintliga fastighetsbestånd har varit i ett omfattande underhålls och renoverings behov. Underhållsplaner har tagits fram under 2016/2017 och arbetet med underhållsplanen fortskrider. Dessa planer skall samverka med den lokalstrategiska planen.

2.4.2 Grundprinciper för lokalförsörjning

I den strategiska lokalförsörjningsplanens prognoser presenteras överskott eller underskott på antalet platser och behov av lokaler för kommunens olika verksamheter. Prognoserna ska ge stöd för ett långsiktigt hållbart lokalutnyttjande utifrån verksamhetens kvalitetskrav. En grundprincip är att de kommunala verksamheterna i första hand ska bedrivas i kommunens fastighetsbestånd. Extern

förhyrning ska endast ske i de fall lämpliga lokaler inom kommunen saknas eller i de fall ombyggnation inte är ekonomiskt försvarbart.

Den strategiska lokalförsörjningsplanen presenterar kommunens samlade behov av verksamhetslokaler i ett nuläge fram till och med år 2022. Verksamheternas samlade behov av lokaler presenteras utan prioritering i bilaga 1.

För att få fram nya verksamhetslokaler krävs både, tid, resurser och politiska inriktningsbeslut. Ett nybyggnadsalternativ där det saknas detaljplan för önskat verksamhetsändamål kan ta upp till fem år att få fram. Ibland kan det ta ännu längre tid beroende på överklagande av detaljplaner, förlängda upphandlingstider eller långa byggtider.

3 Behovsanalys utifrån befolkningsprognosen

En viktig utgångspunkt för planen är kommunens befolkningsprognos och nybyggnadsplaner. Befolkningsprognosen är baserad på den prognos som togs fram i juni 2018.

Hallsbergs kommun ökade under 2017 med 283 invånare, en trend som vi sett fortgå, dock ser vi att det stannat av lite under första halvåret 2018. Orsaken till detta kan vara den bostadsbrist vi befinner oss i för närvarande.

Vi ser dock en trend med fler inflyttningar än utflyttningar samt att det pågår ett generationsskifte i villorna i flera av våra tätorter. Vi bör också beakta förhållandet till tillnybyggnadsplanerna i kommunen samt fastighetsbolagets nybyggnationer.

Utifrån dessa antagande har varje förvaltning gjort en analys och antagande.

3.1 Skola och Barnomsorg

3.1.1 Befintliga skol- och förskolelokaler i Hallsbergs kommun

Vid en analys av grundskole- och förskoleverksamhetens befintliga lokaler kan man konstatera att det finns skillnader både utrymme och kostnader för de olika byggnaderna. Siffrorna visar också skillnader i kvadratmeterhyra där nya lokaler generellt är dyrare per kvadratmeter än äldre lokaler. (Barn och elevantalet är statistik från 15 oktober, en utökning med ca 10% sker under vårterminen) Disponibel yta och kvadratmeterhyran leder tillsammans till skillnader i lokalernas kostnad per inskrivet barn i verksamheten.

	Årshyra	Yta (m ²)	Antal barn	Kr/m ²	M ² per barn	Kr/barn
Fredriksbergsskolan	1 970 159	2 332	160	845	14,5	12 314
Östansjö skola	2 346 623	2 112	95	1 111	22,2	24 701
Stocksätterskolan	2 061 953	3 831	321	538	11,9	6 423
Långängskolan	2 529 935	4 000	423	632	9,5	5 980
Transtenskolan	3 353 643	6 890	350	487	19,7	9 582
Sköllersta skola	2 606 449	2 221	146	1 174	15,2	17 852
Folkasboskolan	4 743 596	6 150	373	771	16,5	12 717

Långängskolans lokaler är under kommunens referensvärde 15-16 m²/barn som generellt används vid nybyggnationer av skollokaler. Där har man vid ombyggnationen disponerat om ytorna så att de är välfungerande och lokaleffektiva ytor. Östansjö skola ligger långt över referensvärdet. Orsaken till detta är skolans breda korridorer och trapphus samt att skolan disponerar en paviljong som tar mycket yta.

	Årshyra	Yta (m ²)	Antal barn	Kr/m ²	M ² per barn	Kr/barn
Fsk Sagobacken	863 324	449	43	1923	10,5	20 077
Fsk Tallbacken	444 062	529	53	839	10	8 378
Fsk Östansjö	602 872	694	56		12,4	10 766
Fsk Stocksätter	438 820	782	43	561	18,1	10 205
Fsk Norrgården	1 239 318	998 (+666 källarplan)	78	745	12,79 (21,33)	15 888
Fsk Hässleberg	348 422	208	35	1675	5,9	9 954
Mullvaden	90 240	94	13	960	7,2	6 942
Fsk Kompassen	1 484 858	1219	117	1218	10,4	12 691
Fsk Björkängen	634 594	763	63	832	12,1	10 072
Fsk Tranängen	489 286	367	34	1333	10,8	14 390
Fsk Vibytorp	856 226	527	53	1 064	9,9	16 155
Fsk Treudden	766 093	737	47	1 039	15,6	16 299
Fsk Ekhagen	372 949	590	40	632	14,7	9 324
Fsk Folkasbo	461 116	356	34	1 295	10,4	13 562
Fsk Gläntan	695 011	390	34	1 782	11,5	20 442
Fsk Gullvivan	356 530	506	60	705	8,7	5 942
Fsk Hjorten	899 125	666	21	1350	31,7	42 815

Hallsbergs kommuns referensvärde för förskolan är 10 m² per barn för förskola och vad gäller utemiljö 35 m² per barn. Här kan vi se att Hässleberg ligger långt under värdet. Det högsta värdet har förskolan Hjorten som har ytor i en gammal skollokal och är ytkrävande. Dock finns även i ytan 10 fritidselever som inte är inräknad i kvadratmeterytan per barn.

3.1.2 Prognos Grundskola

Enhet	Lå 18/19	Lå 19/20	Lå 20/21	Lå 21/22	Lå 22/23	Lå 23/24
Stocksätterskolan	321	318	325	334	342	356
Fredriksbergs skola	160	161	166	159	156	147
Östansjö skola	95	99	93	92	92	95
Transtenskolan	350	375	403	437	445	466
Långängskolan	423	431	451	439	427	413
Sköllersta skola	146	137	141	143	151	144
Folkasboskolan	373	385	393	417	424	430
Totalt elever	1868	1906	1972	2021	2037	2051

I ovanstående skolprognos ingår kommunens asylsökande elever samt underlag för in- och utflyttning. Dock ingår inte planerna för exploateringsområdena samt nybyggnationsplanerna i kommunen.

Totalt inom kommunen kommer elevantalet att öka med ett genomsnitt med 50 elever per år. Prognosen visar även att barnkullarna i Hallsberg kommer att öka ytterligare den närmsta 6 årsperioden, vilket gör att det i de nuvarande lokalerna blir svårt att inrymma alla tillkommande elever:

- Stocksätterskolan på norra sidan Hallsberg, som idag redan är fylld till bristningsgränsen i nuvarande lokaler, fortsätter att öka med ca 5 procent per år.
- Transtenskolan har en utveckling, ca 8 procent, som sträcker sig långt över fyraårsperioden, vilket innebär ett behov av lokaler som har ett mer effektivt lokalanvändande.
- Långängskolan se ut att passera en topp om ett par år. Dock räknar inte prognosen med någon befolkningsökning efter 2020-2021 men med tomtförsäljningen pågår på Södra sidan Hallsberg, kommer ett flertal hus byggas av barnfamiljer som har behov av skolgång, vilket gör att man antar att elevantalet utöver prognosen kommer att öka.

Detta medför även behov av utökat utrymme för matlagning, mottagning av mat, matsalar och idrottshallar.

3.1.3 Prognos Förskola

Hallsberg

Prognosen visar att barnkullarna i Hallsberg inte kommer att öka ytterligare de närmsta åren. Prognosen har dock inte tagit hänsyn till någon ny bebyggelse. De stora exploateringsområdena i Hallsberg ligger i Samsala samt Vibytorp och de som bygger och flyttar in är i huvudsak barnfamiljer. Även i äldre hus ser vi en generationsväxling.

Vi ser även att andelen barn i förskole- och skolålder ökar i Hallsberg. De medborgare som anmält behov av plats idag fyller alla förskoleplatser på södra sidan, inklusive den tillfälliga avdelningen vi idag har på Kompassen.

På norra sidan av Hallsberg så bör den sidan vara löst i och med nya förskolan som är färdig att tas i bruk i augusti 2019. Då går man ur förskolelokalerna på Stocksätter och de tillfälliga lösningarna på Norrgårdens övervåning samt källarlokalen Mullvaden.

Pålsboda

Pålsboda har idag två provisoriska avdelningar. Vid analys av prognosen kommer behovet kvarstå fram till 2022 och vidare. Asylsökande barn är inte inräknade.

Vretstorp

I Vretstorp tycks även här en generationsväxling ske i villorna samt att alla tomter nu är bebyggda. Asylboendets framtid som idag kräver en del förskoleplatser finns också med som en parameter i bedömningen. En utökning av en halv avdelning kan bli aktuellt redan under vårterminen 2019.

3.2 Omsorg för äldre

För äldreomsorgens del verkar behovet av plats på särskilt boende samt behov av hemtjänstinsatser ha minskat från 2017 och fram till i dagsläget.

Ledningsgrupp SAF har analyserat befolkningsutvecklingen utifrån de tabeller som SCB skickat ut. Där ser man att antalet 80 -w har minskat under den här perioden, vilket stämmer överens med att särskilt boende har flera tomma lägenheter och hemtjänstgruppernas antal brukare och biståndsbedömda tid har sjunkit. Vi har utifrån dagens behov analyserat och räknat på en prognos hur det kommer att se ut fram till 2022. Vi har antagit att om det ser ut som idag så är det 15 % av de som är 80 -w som kommer att bo på Säbo. Som framgår av tabellen nedan så är antalet lägenheter för många fram till 2020 och i balans 2021 och 2022. Därefter kommer behovet av Säbo att öka år för år.

År	Andel 80 -w	Behov av lägenhet i Säbo
2019	895	134
2020	913	137
2021	949	142
2022	977	147
2023	1012	152
2024	1072	161
2025	1122	168
2026	1150	173

Vi har också gjort antagandet att om det ser ut som idag så kommer 30 % av de som är 80 w att behöva ha hemtjänstinsatser. I tabellen nedan anges antalet 80 w minskat med det antal vi tror bor på Säbo.

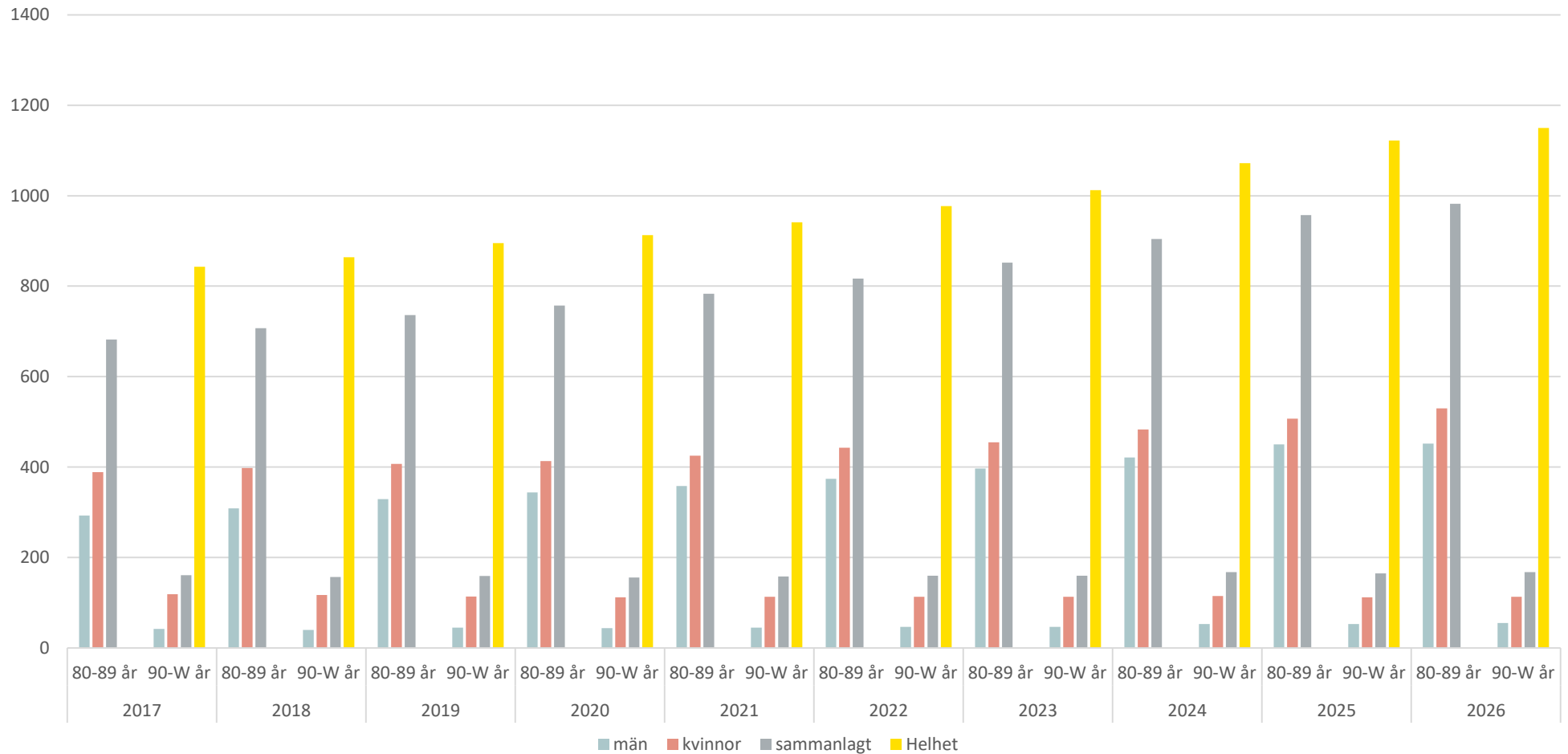
År	Andel 80 -w	Behov av Hemtjänst
2019	761	228
2020	776	233
2021	807	242
2022	830	249

Ökningen av antalet som antas ha hemtjänst är 21 personer under åren 2019-2022. Det är en siffra som kommer att bli ganska kännbar för hemtjänsten, bl a med ökat behov av personal. Även andra resurser kommer sannolikt att öka som t ex behovet av bilar. Det kommer att bli än viktigare med, och behov av, förebyggande arbete som Utredningsteam, Trygg hemgång och det förebyggande arbetet på dagcentraler och dagverksamheter. Vi kommer att behöva utveckla det rehabiliterande arbetssättet än mer för att i den mån det går minska behovet av hemtjänst insatser.

Siffror och statistik framtagen från befolkningsprognos
för Hallsberg, framtagen av SCB.

Befolknings statistik					
		män	kvinnor	sammanlagt	Helhet
2017	80-89 år	293	389	682	
	90-W år	42	119	161	843
2018	80-89 år	309	398	707	
	90-W år	40	117	157	864
2019	80-89 år	329	407	736	
	90-W år	45	114	159	895
2020	80-89 år	344	413	757	
	90-W år	44	112	156	913
2021	80-89 år	358	425	783	
	90-W år	45	113	158	941
2022	80-89 år	374	443	817	
	90-W år	47	113	160	977
2023	80-89 år	397	455	852	
	90-W år	47	113	160	1012
2024	80-89 år	421	483	904	
	90-W år	53	115	168	1072
2025	80-89 år	450	507	957	
	90-W år	53	112	165	1122
2026	80-89 år	452	530	982	
	90-W år	55	113	168	1150

Diagramrubrik

4 Sammanställning av förvaltningarnas behovsprognoser

De rangordnade behoven som varje förvaltning presenterar, är utarbetad tillsammans med representanterna från varje förvaltning i Hallsbergs kommun.

4.1 Bildningsförvaltningen

Bildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom det offentliga skolväsendet för barn och ungdomar.

Nämndens ansvar omfattar förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola/obligatoriska särskolan, kulturskola, ungdomsgård, bibliotek, samt fritidsanläggningar och kulturavdelning.

Prioritetsordning	Objekt (typ av lokal)	Beskrivning av behovet
1	Stocksätterskolan	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Renovering och anpassning av sista benet som idag är förskola, till skola. Anpassa administrationslokalerna så att vi får till fler arbetsplatser då verksamheten är trångbodd.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Behov av ombyggnation likt etapp 1 och 2.</p>
2	Förskola Pålsboda/ Folkasboskolan	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Idag är två avdelningar provisoriskt insprängda i skolans lokaler för att lösa situationen.</p> <p>Man ser i prognosen att behovet kommer att kvarstå.</p> <p>För att få en fungerande skola och förskola, behöver lokalerna anpassas i skolan för att bli ändamålsenliga och flexibla passande för både skola och fritidsverksamhet samt förskolan till att bli en förskola med två avdelningar.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Ombyggnation av Folkasboskolan att använda befintliga provisoriska lokaler och anpassa skolan till att få ett mer effektivt lokalanvändande.</p>

3	Fsk Norrgården	<p>Beskrivning av behovet: Norrgården, som från början var ett äldreboende, har i dag många ineffektiva och onyttjade ytor som inte är anpassade för förskoleverksamhet. Utöver detta har fastigheten ett stort underhållsbehov.</p> <p>Förslag på lösning: Under planperioden undersöka hur stora kostnaderna kring underhållsbehovet fastigheten är. Detta för att få en bedömning av fastighetens skick innan arbetet med bygga om lokalerna till en modern förskola startar.</p>
4	Transtenskolan	<p>Anpassning av den pedagogiska miljön till en modern skola.</p> <p>Förslag på lösning: Ombyggnation för att anpassa lokalerna för dagens verksamhet samt öka lokaleffektiviteten.</p>
5	Förskola söder.	<p>Beskrivning av behovet: Utökat behov av 3-5 avdelningar under planperioden.</p> <p>Förslag på lösning: Analys av framtidens behov. Ev paviljonglösning vid Vibytorp.</p>
6	Förskola Vretstop	<p>Beskrivning av behovet: Förskolan Sagobacken har ett tillfälligt bygglov som löper ut 2022-08-22 ett arbete måste pågå under planperioden för att arbeta för ett permanent bygglov alternativt en ny lösning av byggnad om det inte går att lösa. Det finns ett accelererande behov av platser i Vretstorp. Det finns troligen behov av utökade lokaler redan våren 2019. Det finns där möjlighet att hyra lokaler externt av Kristallkyrkan. Utvecklingen behöver följas upp då det kan vara behov av en utökning av förskolelokalerna om trenden vi ser nu fortsätter.</p> <p>Förslag på lösning: Arbete med att se om man kan hitta lösningar för detaljplanen så att verksamheten får permanent bygglov. Under planperioden måste vi annars arbeta för att finna en annan lösning som skulle kunna vara in köp av paviljong.</p>
7	Alléhallen - badet	<p>Beskrivning av behovet: Alléhallen är idag inte ändamålsenlig ur handikappsynpunkt och badhuset är på sikt inte i ett godtagbart skick. En utredning pågår kring fastighetens skick för att kunna klargöra de behov som finns och åtgärd för detta.</p> <p>Förslag på lösning: Separat redovisning kommer under slutet av 2018</p>

8	Biblioteket	<p>Beskrivning av behovet: Centrumhuset blir väldigt varmt under sommaren samt väldigt kallt och dragigt på vintern. Ett helhetsgrepp behöver göras kring detta för att arbetsmiljön skall bli dräglig.</p> <p>Förslag på lösning: Rotreovering, VA, Vent</p>
9	Ny idrottshall	<p>Beskrivning av behovet: Behovet finns från föreningarna, men också från skolan. En ny timplan med fler idrottstimmar kommer samt utökat antal elever kräver mer plats i idrottshall. Viktigt att en ny eller utbyggd hall placeras i anslutning till skola, i dagsläget är största behovet i anslutning till Långängskolan.</p>
10	Fredriksberg-skolan	<p>Beskrivning av behovet: Elevantalet ökar och skolan är idag delvis trångbodd. Fortsätter elevökningen, finns på sikt behov av fler klassrum.</p> <p>Detta bör hållas under bevakning under planperioden.</p> <p>Förslag på lösning: Bevakning och analys av behovet under planperioden.</p>

4.2 Social och arbetsmarknadsförvaltningen

Socialnämnden fullgör kommunen uppgifter enligt socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lag om stöd och service för vissa funktionshindrade, alkohollagen, skuldsaneringslagen, lag om färdtjänst och lag om riksfärdtjänst. Nämnden ska inom individ- och familjeomsorgen erbjuda tjänster inom vård, behandling, rådgivning, service och sysselsättning. Verksamheten riktar sig till de boende i kommunen. Vidare tillhandahåller nämnden inom äldreomsorgen särskilda boenden samt hemtjänst. Insatser beviljas med stöd av socialtjänstlagen. Hälso- och sjukvård ges till de boende inom särskilda boendeformer. Nämnden erbjuder även olika insatser till personer med funktionshinder. Insatser sker i form av boenden, daglig verksamhet, personlig assistans, kontaktperson och fritidsverksamhet. Nämnden har även ansvar för samhällsorientering i samband med flyktningmottagande, samt för kommunens åtgärder för arbetslösa inom det arbetsmarknadspolitiska området.

Socialnämndens verksamheter har relativt stora lokalbehov. De olika boendeformerna varierar utifrån den enskildes behov.

Prioritets- ordning	Objekt (typ av lokal)	
1	SAF kontor	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>IFO saknar 16 kontorsarbetsplatser på socialförvaltningen. Idag sitter socialsekreterarna 2-3 stycken i samma kontor utan möjlighet till sekretess vid besök och telefonsamtal.</p> <p>Det blir dålig luft i de delade kontoren som inte är avsedda för fler än en vilket bidrar till huvudvärk samt att det är en stressande situation för de som arbetar.</p> <p>Det finns inga samtalsrum för att kunna ta emot besök.</p> <p>För samtlig personal är personalutrymmet för litet, alla får inte plats att äta. Ljudnivån är hög och det blir störande moment och små förutsättningar för återhämtning på lunchrasten.</p> <p>Centrumhuset blir väldigt varmt under sommaren samt väldigt kallt och dragigt på vintern. Ett helhetsgrepp behöver göras kring detta för att arbetsmiljön skall bli draglig.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Förslag på en stegvis utökning av verksamheten finns på 4-6 kontorsrum i delar av LRF:s lokaler från årsskiftet samt att hyra in SAF i Kommunalförbundets fastighet när de flyttar till Skördetröskan 4.</p>
1	Fyrklöverns dagverksamhet, LSS	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Fyrklövern har i dag lokaler som är för trånga och undermåliga för verksamhetens behov och har inte den handikappanpassning som krävs. Inga möjligheter till utvistelse finns.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under planperioden finna ändamålsenliga lokaler för verksamheten.</p>

2	SAF reception	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Receptionen är i dagsläget inte funktionell, välkomnande och säker. Det är ett trångt utrymme att ta emot besök i och det är inte möjligt att upprätthålla sekretessen, integriteten och värdigheten när de besökande måste stå tätt intill varandra. Entrén behöver byggas om och anpassas efter dagens behov för att skapa ett bättre mottagande samt skapa en tryggare arbetsmiljö för receptionspersonalen då hot och våld förekommer. Även vissa kontors- och besöksrum behöver anpassas till det behov som åligger verksamheten.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Bygga om och anpassa entrén så att den blir öppen välkommen men ändå säker. Anpassa de kontorsrum så att de passar verksamheten. Ritningsförslag finns</p>
3	Korttids platser LSS	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Kommunens korttidsenhet är "insprängd" i kommunens serviceboende för LSS. Det betyder att hyresgästerna som bor i serviceboendet dela gemensamhetsutrymme med de som kommer till korttids, vilket skapar en ohållbar situation för de boende då det blir turbulent för de fasta boende som behöver struktur, trygghet och rutiner för att få vardagslivet att fungera.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>I samband med nybyggnationen av särskilt boende, planeras Verksamheten flytta till de lediga lokalerna som blir på Kullängen och där skapa 4 platser.</p>
4	Träffens dag verksamhet, LSS	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Träffen är idag trångbodda och behöver på sikt större lokaler.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under planperioden finna ändamålsenliga lokaler för verksamheten.</p>
5	Svalan, Fritids LSS	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Verksamheten har utökat från 5 till 10 ungdomar läsåret 2018-2019, vilket gör att det blir trångt i lokalen.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under planperioden behöver en analys av det framtida behovet är framöver göras för att sedan skapa en lokal som har den storlek som verksamheten behöver.</p> <p>En viss samordning med skolans verksamhet borde kunna ske.</p>

6	Äldreboende LSS alternativt Gruppboende LSS	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Kommunen betalar idag ca 7 mkr årligen i utjämningsystem för LSS. Kan vi bygga ett äldreboende alternativt ett gruppboende för LSS, för att skapa platser för att få hem de hyresgäster som vi har placerade i annan kommun, alternativt få in de 4 invånare som idag bor hemma när det är dags att flytta hemifrån, sänker vi även kostnaderna i utjämningsystemet. Ett särskilt boende anpassat för äldre funktionshindrade skulle kunna vara ett alternativ då detta har ett mycket specifikt omvårdnadsbehov.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under tidsperioden utreda behovet vad för slags typ av boende kommunen har behov av.</p>
7	Tvättereri	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Ett tvättereri som serverar all tvätt i egen regi.</p>

4.3 Drift- och serviceförvaltningen

Drift- och servicenämnden fullgör uppgifter avseende kommunens vatten- och avloppsförsörjning, väghållning, parker, natur- och grönområden.

Nämnden förvaltar kommunens fastigheter både vad gäller underhåll, drift och skötsel. Nämnden gör anpassningar av lokaler vid förändrade verksamheter och uppmärksammar investeringsbehov.

Vidare ansvarar nämnden också för bygglov, där vi ser till att husbyggande och bruk av mark och vatten sker på ett hållbart sätt så människors hälsa och miljön skyddas. Så också energirådgivning där uppvärmningssätten i lokaler har stor betydelse både för komfort, ekonomi och miljö. Miljö- och livsmedelstillsyn ingår också i nämndens verksamhet. Utöver detta även bostads-anpassning, där man kan få bidrag för att anpassa sin bostad om man har funktionshinder.

Eftersom drift- och servicenämnden hanterar bygglov, Gata-park/VA och även har fastighetsansvaret, uppstår det jävsituationer vid beslut om bygglov för egna fastigheter. Därför har myndighetsnämnden i uppgift att fatta beslut i frågor, där jäv annars skulle uppstå.

Nämnden ansvarar för kommunens måltidsverksamhet som serverar vällagad, näringsrik och smakrik kost till förskola, skola och äldreomsorg. I de flesta matsalar serveras två rätter och ett vegetariskt alternativ. Även en ökad andel specialkost lagas efter ordination från läkare.

Under nämndens ansvar ligger också kommunens städverksamhet där man arbetar mycket med att hitta produkter och metoder som kombinerar ekologiskt tänkande och ergonomiskt riktiga metoder med god städekonomi. Väststädade lokaler är en nödvändighet för att undvika allergier, sjukdomar och även onödigt slitage i våra anläggningar.

Vidare fullgör nämnden det lokala trafiksäkerhetsarbetet i fråga om trafiksäkerhetsbefrämjande åtgärder. Myndighetsutövning sker i form av handikapptillstånd, lokala trafikföreskrifter, lokala ordningsföreskrifter upplåtelse av allmän platsmark samt olika dispenser. Drift- och servicenämnden/förvaltningen ansvarar för ett mycket omfattande anläggningskapital.

Prioritets- ordning	Objekt (typ av lokal)	Beskrivning av behovet samt förslag på lösning
1	Tillagningskök	<p>Beskrivning av behovet: Eftersom produktionskapaciteten är nådd på Alléskolan (Prioritet 2), behöver ett tillagningskök skapas för att lätta på situationen i väntan på att en långsiktig hållbar lösning är beslutad. I dagsläget ligger kapaciteten ca 300 portioner över vad lokalen mäktar med och under höstterminen i samband med nybyggnationen av förskola norr tillkommer 160 portioner.</p> <p>Förslag på lösning: Titta på en lösning på tillagningskök som avlastar SUFs kök med 300-500 portioner fram till dess att en långsiktig, hållbar lösning för tillagningskök är framtagen. Förslag håller på att bearbetas fram.</p>
2	Tillagningskök Alléskolan (SUF)	<p>Beskrivning av behovet: Produktionskapaciteten på Alléskolan är nu maximerad vilket innebär att vi inte har möjlighet att producera och leverera fler portioner. Köket är också slitet och inte ändamålsenligt utifrån dagens matlagning och saknar ordentliga kylar och frysar samt förvaring för att vi skall kunna uppfylla de livsmedelskrav som ställs på kommunen.</p> <p>Förslag på lösning: En ombyggnation krävs för att göra köket effektivare, det ökade elevantalet ställer även här stora krav på ytor och utrustning. I vårt avtal med SUF ingår att vi själva ska bekosta ombyggnationer och förändringar inom köket.</p>
3	Omklädningsrum/ Kontor, vaktmästeri/ Gata park Samt städcentral och kontorsutrymme för städcentralen	<p>Beskrivning av behovet: Vaktmästarna som befinner sig på gatukontoret tillsammans med Gata/park är idag trångbodda och har idag inte ändamålsenliga lokaler. Gata-park saknar kontorsytor för medarbetare, omklädningsrum för damer delas med städmaterial samt man väldigt trångbodda i herrarnas omklädningsrum.</p> <p>Förslag på lösning: Vid köp av fastigheten Skördetröskan 4 (Stenen) planeras hela verksamheten samt städcentralen flytta dit. Dock behöver fastigheten byggas om så att det passar verksamheten.</p>

4	Tillagningskök Sköllergården, Folkasboskolan	<p>Beskrivning av behovet: I Pålsboda finns idag två tillagningskök: Sköllergården och Folkasboskolan. Något som är ineffektivt och kostsamt samtidigt som Folkasboskolans lokaler inte klarar av den matlagningskapacitet som det finns behov av. Arbetsmiljön i båda köken har stora brister. Folkasboköket saknar ett omklädningsrum.</p> <p>Förslag på lösning: Under planperioden bygga om de två köken så att båda köken blir ändamålsenliga utefter sina behov.</p>
5	Källsorterings- utrymmen/ miljöbodas	<p>Beskrivning av behovet: Hallsbergs Kommun är idag dåliga på att källsortera sitt avfall, detta då det saknas utrymmen för att ha en källsortering i. Det finns önskemål från flertalet verksamheter att börja med sortering, men att ge möjligheten kräver investeringar.</p> <p>Förslag på lösning: En investering på fyra miljöbodas per år vilket innebär 1 mkr per år under planperioden</p>
6	Tillagningskök Kullängen	<p>Beskrivning av behovet: Köket på Kullängen är byggt 1972. Köket är inte renoverat sedan dess i sin helhet. Vid utökad produktion krävs utbyggnation av plats för packning av matlådor (packrum), frys, kylrum och förråd. Volymen av antal portioner kommer att öka då fler vårdplatser planeras vid nybyggnation av särskilt boende. Arbetsmiljön i det befintliga köket har idag stora brister. Endast ett omklädningsrum för damer och herrar.</p> <p>Förslag på lösning: I samband med nybyggnationen av särskilt boende, planeras köket flyttas till de lediga lokalerna som blir på Kullängen och anpassas efter dagens behov</p>
7	Mottagningskök, Stocksätterskolan	<p>Beskrivning av behovet: Mottagningsköket på stocksätterskolan är trångt, slitet och ineffektivt. Det saknas förrådsytor och kylrum, vilket gör att arbetsmiljön är svår att hålla på en acceptabel nivå.</p> <p>Förslag på lösning: Under planperioden titta på en lösning för mottagningsköket, då ytorna inte räcker till i köket.</p>

8	Tillagningskök, Esslatorp	<p>Beskrivning av behovet: Tillagningsköket på Esslatorp är trångt och slitet. Även här drabbas arbetsmiljön och säkerheten när förrådsytor och kylar saknas.</p> <p>Förslag på lösning: Bygga om och anpassa köket efter dagens verksamhetsbehov för att göra köket till en bra arbetsmiljö där vi håller måtten för de hygieniska regler vi har idag.</p>
9	<p>Städutrymmen: Kommunhuset Alléhallen, Norrgården, Hbg Sydnerikehallen, Centrumhuset, Hbg Tallbacken, Vretstorp Biblioteket, Hbg Tranängen, Hbg Björkängen, Hbg Norrgården, Hbg Hässleberg, Hbg Gläntan, Pålsboda Stjärnan, Östansjö</p>	<p>Beskrivning av behoven: Städavdelningen har flera städutrymmen som är för små och/eller slitna. De ofta minimala ytorna påverkar arbetsmiljön negativt för städavdelningens medarbetare. Många av utrymmena är inte anpassade till dagens maskinpark.</p> <p>Förslag på lösning: Under planperioden arbeta för att hitta lösningar i de olika utrymmena ute på enheterna som är anpassade efter dagens arbetssätt.</p>
10	Omlädningsrum, Hallsberg ARV	<p>Beskrivning av behovet: Avloppsreningsverket i Hallsberg har stort behov av nya personalutrymmen. Idag är utrymmena trånga och i slitet skick. Lokalerna är inhysta i tillfälliga baracker som tyvärr stått alldeles för länge.</p> <p>Förslag på lösning: Placering av ny paviljong på VA anläggningen som ersätter nuvarande med mer utrymme och efter dagens behov</p>

4.4 Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunstyrelseförvaltningen biträder kommunstyrelsen med övergripande samordning av kommunens verksamheter. Verksamheter som rör administrativa avdelningen, personal, ekonomi, IT, övergripande samhällsplanering, ansvarar för mark- och exploateringsärenden, lokalplanering, information, marknadsföring, näringsliv och turism är organiserade under kommunstyrelsen. Samtliga verksamheter och den politiska majoriteten samt oppositionen är lokaliserade till kommunhusets lokaler.

Prioritets- ordning	Objekt(typ av lokal)	Beskrivning av behovet samt förslag på lösning
1	Utbildningslokalen	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Utbildningslokalen har idag uttjänt utrustning samt att utrymningsväg saknas för att lokalen skall vara godkänd.</p> <p>Dock har polisen företrädesrätt över lokalen</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under planperioden besluta om lokalens varande eller icke varande.</p> <p>Om lokalen skall användas bör ny utrustning och möblemang köpas in samt lösa med en dörröppning till biblioteket för att lösa utrymningsvägsfrågan</p>
2	Kommunarkiv	<p>Beskrivning av behovet:</p> <p>Lokalen är fylld med arkivmaterial och har behov av ökade ytor</p> <p>Kommunarkivet som är beläget på källarplan på Västra skolan har idag ett uttjänt brandlarm.</p> <p>Förslag på lösning:</p> <p>Under planperioden arbeta för att hitta en lösning på alternativ lokal.</p>

5 Slutord

Vi ser i framtiden fortsatta behov ute i verksamheterna utanför planperioden som är kostsamma och i behov av verksamhetsanpassning.

Prognosen påvisar trots att statistiken visar annat, att barnantalet och fortsätter att öka och att de äldre blir fler. Vår kommun har även framtidsvisioner att utveckla sina verksamheter som påverkar lokalerna och deras utformning.

Det är viktigt att vi under kommande år arbetar vidare med de utmaningar vi har och investerar i våra fastigheter så att de blir välfungerade och hållbara. Arbetet med att få ett effektivt samutnyttjande av lokalerna och en samsyn från kommunen som helhet måste fortgå.

Mål och budget 2019-2021 Kommunstyrelsen

§ 141

18/KS/209

Mål och Budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen

Ärendebeskrivning

Mål och Budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna Mål och Budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunfullmäktige har i juni 2018 fastställt GPF och Ekonomiska ramar för 2019-2021.

Ekonomiavdelningen har lämnat anvisningar för Mål och Budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 i enlighet med fastställd GPF och Ekonomiska ramar.

Kommunstyrelseförvaltningen har upprättat förslag till Mål och Budget för 2019 och Flerårsplan 2020-2021. Kommunstyrelsens verksamhet är uppdelad i Gemensam verksamhet och Transfereringar. Förslaget innehåller en utökning med 1,3 mkr respektive år jämfört med ekonomiska ramar i GPF. Det är ökade kostnader för att fullfölja beslut som fattats under 2018 avseende livsmedelsinköp plus ökade portokostnader. Den ökade budgeten om 1,3 mkr kommer att fördelas till berörda nämnder när kostnaderna är kända.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Roger Edström
Ekonom

Bilagor

Förslag till Mål och Budget 2019 och Flerårsplan 2020-2021 för Kommunstyrelsen

HALLSBERGS
KOMMUN

Kommunstyrelsen

Mål och budget 2019-2021

Kommunstyrelsen

Hallsbergs kommun

Postadress
694 80 Hallsberg

Hemsida
www.hallsberg.se

Besöksadress
Västra Storgatan 14

E-post
kommun@hallsberg.se

Telefon
0582-68 50 00 vx

Fax
0582-68 50 02

Organisationsnr
212000-1926

Innehållsförteckning

1	Verksamhet och uppdrag	3
2	Utmaningar, aktiviteter och prioriteringar	4
3	Mål	7
3.1	HÅLLBAR KOMMUN	7
3.2	LIVSLÅNGT LÄRANDE	7
3.3	ALLAS INFLYTANDE	7
3.4	GOD SERVICE	7
4	Driftbudget	8
5	Investeringsbudget.....	8

1 Verksamhet och uppdrag

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunen. Ansvarar för uppsikt och kontroll över verksamheterna så att de håller sig inom den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om. Styrelsen bereder eller yttrar sig i princip i alla ärenden som behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens uppgift är att verkställa fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen ansvarar även för den översiktliga fysiska planeringen att driva utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelseförvaltningen stödjer kommunfullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd i planering, genomförande och uppföljning av verksamhet och beslut. Förvaltningen leder samordningen av kommunens förvaltningar och bolag samt uppföljning av stiftelser och gemensamma förbund och nämnder. Förvaltningen sakar arbete för att säkerställa en ekonomi i balans med bibehållen eller förbättrad kvalitet om så är möjligt. Ekonomi och kvalitet i verksamheten ska fortlöpande följas upp och redovisas.

Förvaltningen bedriver verksamhet inom områden för ledning och styrning, kansli, administration och service, ekonomi och kvalitet, HR/personal, näringsliv, kommunikation, säkerhet, samhällsbyggnad och avgiftshantering inom vård och omsorg. I övrigt ingår finansiellt ansvar transfereringar vilket omfattar kommunövergripande verksamheter som till exempel avgifter till kommunalförbund och driftbidrag till gemensamma nämnder.

2 Utmaningar, aktiviteter och prioriteringar

Kansliavdelningen kommer arbeta vidare med att utveckla kommunens dokument och ärendehanteringssystem Platina. I arbetet ingår att utvärdera hur systemet används idag och vad som fungerar bra eller mindre bra. Åtgärdsplaner ska upprättas för att utveckla systemet på bästa sätt när det gäller att kvalitetssäkra och effektivisera hanteringen. Fler handläggare ska introduceras och börja använda Platina.

Översyn av övergripande styrdokumentet kommer fortsätta även under 2019. Styrdokumentet måste kontinuerligt ses över, men inledningsvis är det ett större arbete med att ta fram och kartlägga befintliga styrdokument. Inom webbprojektet med en ny hemsida utvecklas lösningar för publicering av styrdokument och andra publiceringar.

Det upphandlingsprojekt som pågår kring e-arkiv förväntas bli klart någon gång under våren 2019. Syftet med upphandlingen är att kommunen ska kunna införa en digital lösning för arkivering. Införandet av e-arkiv kommer behöva göras stegvis och under en längre tidsperiod.

Under 2019 kommer förberedelser och genomförande av EU-valianspråkta insatser från valkansliet som bemannas av medarbetare från kansliavdelningen.

Utvecklingen mot ett kontaktcenter med inriktning att ge ökad service till kommuninvånarna fortsätter. Kontaktcenter ska tillsammans med förvaltningarna ta fram arbetsformer för den service som ska utföras åt verksamheterna. Syftet är att ge besökare, kommuninvånare och andra externa aktörer en möjlighet att kunna uträtta sina ärenden i första kontakten med kommunen, i de fall det inte kräver en specialisthandläggares beslut och bedömning. Exempel på funktioner som kan införas är digitalt besökssystem, återuppringning, interaktiv guidning på hemsidan, chat-funktion, kanaler för sociala medier, e-tjänster med mera.

Projektet med den nya hemsidan kommer ha en stor betydelse för utvecklingen av kontaktcenters service gentemot kommuninvånarna, vilket innebär att verksamheten kommer vara en viktig referensgrupp i projektet. Hemsidan kommer vara den informations- och kunskapsbas som medarbetarna i kontaktcenter hämtar sin information från för att kunna ge service och utföra arbetsuppgifter.

Inom HR avdelningen arbetar tre HR konsulter mot en alternativt två förvaltningar och en HR konsult är riktad mot arbetsmiljö och svårare rehabiliteringsärenden. Alla inom HR arbetar med konsultativt stöd till främst chefer i till exempel arbetsmiljöfrågor, rehabilitering, lönebildning, kompetensförsörjning, lag- och avtalstolkning, internutbildningar, policys och riktlinjer, uppföljning, analyser etc.

Allt HR arbete kan sammanfattas i ordet **ARUBA**, A-ttrahera, R-ekrytera, U-tveckla, B-ehålla, A-veckla.

Ett arbete pågår där respektive förvaltning arbetar fram kompetensförsörjningsplaner där respektive HR konsult är med och stöttar. Det är utifrån förvaltningarnas behov en övergripande kompetensförsörjningsstrategi tas fram.

Kommunen deltar i två stora rekryteringsmässor – Campusmässan på Örebro Universitet samt Jobbmässan som arbetsförmedlingen i Örebro ansvarar för och

som riktar sig i första hand mot de som har gymnasiekompetens.

Det finns behov av ett nytt rekryteringssystem. Ett system som är enklare för sökande och som ger rekryterande chef fördelar såsom enklare hantering, statistik etc.

Introduktionsdagar för nya medarbetare planeras att genomföras två gånger per år och introduktionsdag för nya chefer en gång per år. Uppstår behov för nya chefer i övrigt erbjuds de en riktad introduktion.

HR avdelningen deltar i processen för projektet heltid som norm inom Social- och arbetsmarknadsförvaltningen som ska vara genomförd under 2019. Arbetet fortsätter på övriga förvaltningar under åren 2020-2021.

För att underlätta för chefer och medarbetare vad gäller rehabilitering och tidigare återgång till arbetet efter sjukdom undersöks marknaden för ett system som hjälpmiddel. Systemverktyget Adato ger den möjligheten och är dessutom ett rapporteringssystem och uppföljning av arbetsskador och tillbud.

Friskvårdsbidrag – avtal med Actiway ses över. Eventuellt måste systemet bytas då leverantör Actiway inte kan leva upp till de krav vi ställer enligt GDPR.

Planeringsprocessen avseende mål och budget kommer inledningsvis under 2019 genomföras i ökad omfattning i syfte att nå ökad kunskap om processen och utveckla mål och strategier med anledning av ny mandatperiod. Det innebär även att styrmodellen ses över för anpassning och utveckling vid behov.

Ekonomisystem och planeringssystemet Stratsys ska fortsatt utvecklas för att förenkla och utveckla chefsstödet och kvalitetssäkra processerna. Metoder för utveckling av uppföljning av analys av verksamhets och ekonomi ska utvecklas.

Rutiner och processer för upphandling och inköp ska ses över. Roller för inköpssamverkan inom länet ska utvecklas och anpassas enligt nytt avtal för inköpssamverkan.

Ett näringslivsråd ska inrättas under 2019 och en näringslivsplan/strategi är under framtagande. Genomförande av frukostmöten planeras att fortsätta. Regionalt/nationellt/internationellt etableringsarbete sker bland annat genom deltagande i mässor.

Inom railport Gbg – Hbg planeras fortsatt arbete med evenemang och aktiviteter för att öka volymerna mellan Göteborg och Hallsberg. BRO 3.0, deltar i utvecklingsarbetet. Arbetet med en godstransportstrategi sker med fokus på målbild, lobbying och projektarbete. Det pågår även lobbying insatser regionalt och nationellt kring tågunderhåll i Hallsberg

Turistinformation planeras inför sommaren 2019.

Utvecklings insatser inom arbetet för NKI pågår generellt och kvalitetsdag med alla medarbetare som berörs planeras under 2019.

En ny kommunikationspolicy ska utarbetas under 2019.

Utvecklingen av en ny extern webb beräknas vara klar under våren och förvaltningsorganisation ska etableras. Även intranätet behöver utvecklas motsvarande extern webben och ett projekt planeras starta under 2019. En bildbank utifrån GDPR krav ska upprättas för Hallsbergs kommun.

Arbetet inom GDPR ska fortsatt utvecklas och kvalitetssäkras avseende rutiner och roller.

Utarbeta nya risk och sårbarhetsanalyser för mandatperioden. Särskilt fokus på utveckling och samordning för utarbetandet ska beaktas.

Etablera arbetet med fokus på insatser och anpassning för kommunens ansvar och uppgifter utifrån ett ökat totalförsvar.

Kommunens möjlighet att erbjuda välfärd och service av hög kvalitet påverkas av att fler människor har ett arbete och därmed möjlighet till egen försörjning.

Betydelsen av att fler människor väljer att bo i Hallsbergs kommun är en viktig förutsättning för fortsatt utveckling. Två områden är aktuella för exploatering under 2019, Samsala och Hässlebergskogen.

3 Mål

3.1 HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska ha en hållbar ekonomi.	Ekonomiskt resultat 1,6 %
Utsläppen av växthusgaser från den kommunala verksamheten ska årligen minska för att Hallsbergs kommun senast år 2030 ska vara fossilbränslefritt.	Användningen av fossila bränslen ska minska med 5 % per år till och med 2020.
	Energianvändningen ska minska med 2 % per år till och med 2020. Energianvändningen ska normalårs-korrigeras.
	Storleken på utsläpp från resor i tjänsten ska redovisas årligen, för att följa minskningen

3.2 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska i samarbete med andra säkerställa att det finns utbildning av hög kvalitet inom gymnasieskolan, Komvux och yrkesutbildningar.	Andel elever som påbörjar gymnasie- och vuxenutbildning ska årligen öka.
	Andel elever som fullföljer gymnasie- och vuxenutbildning ska årligen öka.
Hallsbergs kommun ska vara en ständigt lärande kommun.	Kommunens medarbetare ska ha en utvecklingsplan, målet 2019 är 90 %.
	Kommunen ska ha en strategisk plan för kompetensutveckling och kompetensförsörjning.

3.3 ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska stimulera framtagande av lokala utvecklingsplaner i de fem mindre tätorterna.	Nöjd inflytandeindex (NII) enligt medborgarundersökningen ska öka
	Medarbetares upplevelse av möjligheter till inflytande ska öka. (ev. medarbetarenkät)
Lokala initiativ i landsbygdsutvecklingsfrågor ska stödjas av kommunen och de organisationer genom vilka kommunen arbetar	Kommunen ska vara representerad eller initiativtagare till minst tre sammankomster per tätort och år.

3.4 GOD SERVICE

Nämndmål	Indikatorer
Kommunikation och dialog med våra medborgare ska vara tydlig och professionell och tillgänglig för de som lever och verkar i vår kommun.	Årliga mätningar för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. 2019 ska 80 % vara nöjda.
	Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag.
Hemsidan ska vara den naturliga platsen för alla att nå information om och från kommunen. Information och dialog via sociala medier ska komplettera hemsidans funktioner.	Kommunens resultat i SKL's årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka. Målet är den övre femtedelen av landets kommuner.

4 Driftbudget

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	9 078	9 078	9 078	9 078
Kostnader	-56 153	54 620	-51 059	-57 128
-varav				
personalkostnader	-28 307	-28 907	-29 507	-30 107
-varav kapitalkostnader	-2 648	-2 601	-2 601	-2 601
-varav lokalkostnader	-1 399	-1 413	-1 427	-1 441
-varav övriga kostnader	-24 540	-21 700	-17 524	-22 979
Totalt (nettokostnader)	-47 075	-45 542	-41 981	-48 050
- varav Planeringsreserv	-10 500	-5 000	0	-6 200

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374
-varav				
personalkostnader	0	0	0	0
-varav kapitalkostnader	0	0	0	0
-varav lokalkostnader	0	0	0	0
-varav övriga kostnader	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374
Totalt (nettokostnader)	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374

5 Investeringsbudget

INVESTERINGAR KOMMUNSTYRELSEN				
Belopp i tkr	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	
Kommunstyrelsen	-2 000	-1 000	-1 000	
Strategiska investeringar	-80 500	-78 000	-56 000	
Totalt	-82 500	-79 000	-57 000	

Strategiska investeringar omfattar en budgeterad ram som disponeras av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen fattar löpande beslut om specifika investeringsprojekt. Investeringar i ny-, om- och tillbyggnad av fastigheter beslutas av kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen egna ram avser reinvesteringar och projekt inom kommunstyrelseförvaltningen.

Mål och budget 2019 Flerårsplan 2020-2021

§ 142

18/KS/206

Mål och budget 2019 Flerårsplan 2020-2021

Ärendebeskrivning

Enligt Kommunallagen 11 kap § 5 skall kommuner varje år upprätta en budget för nästa kalenderår (budgetår). Av samma kapitel § 8-11 framgår budgetprocessen. Budgeten ska fastställas av kommunfullmäktige före november månads utgång. Om särskilda skäl finns skall budgeten fastställas av kommunfullmäktige före december månads utgång. Det år då val till fullmäktige har hållits i hela landet ska budgeten fastställas av nyvalda fullmäktige.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till Mål och budget 2019 samt flerårsplan för 2020-2021.

Investeringsbudget

1. Varje nämnd har rätt att disponera och besluta om investeringsprojekt utifrån tilldelad investeringsram.
2. De strategiska investeringarna disponeras av kommunstyrelsen.
3. Investeringsbudgeten för Trafiksäkerhetsobjekt disponeras av drift- och servicenämnden.
4. Respektive nämnd får utan särskilt ytterligare beslut ta emot investeringsbidrag under förutsättning att erforderliga beslut har fattats beträffande investeringen i övrigt.
5. Kommunstyrelsen får flytta investeringsanslag från Strategiska investeringar till annan nämnd. Av investeringsplanen, som kommunfullmäktige fastställt, följer att beslut om eventuell kompensation för kapitalkostnader fattas i samband med beslut om övriga driftkostnader till följd av en sådan investering.
6. Att kommunstyrelsen under planperioden utöver den investeringsnivå som gäller för den skattefinansierade verksamheten 111 mkr, har rätt att besluta om investeringar max 5 mkr/år för extern part, vilka helt kan finansieras med lån, under förutsättning att full finansiering föreligger, genom till exempel hyreskontrakt.
7. Samtliga investeringar i ny- till- och ombyggnader av fastigheter skall alltid beslutas av kommunstyrelsen.

Finansiering

8. Skattesatsen för år 2019 är enligt kommunfullmäktiges beslut 2018-11-19: 21,55 kr/skattekrona.
9. Att kommunstyrelsen under år 2019 har rätt att nyupplåna med totalt 60 miljoner kronor.
10. Att kommunstyrelsen under år 2019 har rätt att omsätta lån, d.v.s. låna upp belopp motsvarande belopp på de lån som förfaller till betalning under år 2019.

Taxor

11. Bildningsnämnden får besluta om ändringar av "Maxtaxa" och riktlinjer förskole- och fritidsverksamhet samt allmän förskola år 2019 som ligger i linje med taxans och riktlinjernas principiella innebörd.
12. Social- och arbetsmarknadsnämnden får besluta om ändringar av "Taxa för hemtjänst, måltider och boende" som ligger i linje med taxans och riktlinjernas principiella innebörd.
13. Att tidigare beslut om andra taxor och avgifter, gäller tills vidare.

Övrigt

14. Budget för 2019 fastställs enligt bilaga. Flerårsplanen för 2020 och 2021 antas. Kommunfullmäktige har tagit del av de mål som nämnderna har beslutat.
15. Om nämnderna och styrelsen till följd av budgetbeslutet och beslutet om flerårsplaner avser att göra sådana förändringar i verksamheten vilka faller under reglerna i 5 kap 1 § kommunallagen, skall frågan underställas kommunfullmäktige för beslut.
16. Att nämnderna skall lämna en ekonomisk månadsuppföljning till kommunstyrelsen i enlighet med fastställd tidplan.
17. Att nämnderna skall lämna tertialrapport per 2019-04-30 och delårsrapport per 2019-08-31 till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunfullmäktige fastställde 2018-06-12 gemensamma planeringsförutsättningar 2019-2021, i beslutet ingick ekonomiska ramar för nämnderna, resultatbudget samt en översiktlig investeringsbudget. I oktober 2018 har respektive nämnd inlämnat sina budgetar för 2019-2021. Ekonomiavdelningen har sammanställt nämndernas budgetar, uppdaterat resultatbudgeten, reviderat investeringsbudgeten, samt uppdaterat budgetförutsättningarna. Förslag till Mål och Budget för 2019 samt flerårsplaner för 2020 och 2021 överlämnas till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Roger Edström
Ekonom

Bilagor

**HALLSBERGS
KOMMUN**

Tjänsteskrivelse 3 (3)

2018-11-218-11-15Dnr:
18/KS/206

Mål och budget 2019 Flerårsplan 2020-2021

HALLSBERGS
KOMMUN

Hallsbergs kommun

Mål och budget 2019-2021

Hallsbergs kommun
Postadress
694 80 Hallsberg

Hemsida
www.hallsberg.se
Besöksadress
Västra Storgatan 14

E-post
kommun@hallsberg.se
Telefon
0582-68 50 00 vx

Fax
0582-68 50 02

Organisationsnr
212000-1926

Innehållsförteckning

1	Fortsatt utveckling med hållbar ekonomi.....	3
2	Sammanfattning	4
3	Planeringsförutsättningar.....	5
4	Styrsystem	11
5	Vision – det öppna Hallsberg	11
5.1	Värdeord	11
5.1.1	<i>GLÄDJE</i>	11
5.1.2	<i>DRIV</i>	11
5.1.3	<i>ÖPPENHET</i>	11
6	Strategiska områden	13
6.1	HÅLLBAR KOMMUN.....	13
6.2	LIVSLÅNGT LÄRANDE	13
6.3	ALLAS INFLYTANDE	13
6.4	GOD SERVICE	14
7	Kommunstyrelsen och transfereringar.....	15
8	Drift- och servicenämnden	17
9	Bildningsnämnden	20
10	Social- och arbetsmarknadsnämnden	23
11	Driftbudget 2019-2021	25
12	Resultatbudget 2019-2021.....	26
13	Balansbudget 2019-2021	27
14	Investeringsbudget 2019-2021.....	28

1 Fortsatt utveckling med hållbar ekonomi

Det är med glädje vi kan konstatera att Hallsbergs kommun har en fortsatt positiv utveckling. Under de senaste åren har vår kommun ökat med nästan 650 personer. Bostadsbyggandet har kommit igång ordentligt och vi säljer fler tomter i kommunen än tidigare år. Vi har gjort de största satsningarna på lokaler för förskola och skola genom tiderna.

När vi nu lägger fram Mål och budget för 2019 och flerårsplan 2020-2021 har vi gjort det med hänsyn till att den positiva trenden kan vända. En långsiktig och stabil ekonomi är viktig för våra förvaltningar. I vår rambudget inför 2019 tog vi avstamp i vilken finansiering vi räknar med att ha 2020. På så sätt kan vi undvika att hamna i ett svårt sparläge inom kommunen. Vi vet att olika regeringars sätt att fördela medel kan påverka en kommuns förutsättningar väldigt mycket. De ökade statsbidragen och även välfärdsmiljarderna som kommuner och landsting/regioner tagit del av under de senaste åren har gett förutsättningar för att bibehålla våra verksamheter och vår personal. Förhoppningsvis kommer dessa att finnas kvar framöver, men vi kan inte räkna med detta.

Vår kommuns kommande utmaningar måste vi ta höjd för redan nu. Vi vet att det finns ett stort behov av nya bostäder, fler platser inom skola och förskola och även inom vår äldreomsorg. Vi får heller inte glömma bort underhåll av gator, cykelvägar och fastigheter. Att vi satsar på infrastruktur är viktigt för framtida företagsetableringar och för att nya bostadsområden ska kunna växa fram. Miljö och klimat är en annan viktig fråga att arbeta med inom våra förvaltningar. Vi måste aktivt fortsätta att arbeta vidare med åtgärder för att bygga bort riskerna för en ny översvämning. Redan nu behöver vi ta höjd ekonomiskt för det nya äldreboendet som beräknas stå klart 2022-2023.

I den rambudget som antogs i början av juni finns satsningar för fortsatt arbete med integration, både inom skolan och inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Vi arbetar aktivt med integration för att ge alla förutsättningar att komma in i det svenska samhället, och att så snabbt som möjligt få en sysselsättning.

I den föreslagna investeringsbudgeten för 2019 tar vi höjd för ökade kostnader i samband med att vår nya förskola med 8 avdelningar på norra sidan i Hallsberg tas i bruk. En förskola som vi anpassar för att möta dagens behov och även morgondagens, i och med den inflyttning vi ser framöver. Vi tar höjd för inköp av "Stenen" (Skördetröskan 4), idag en del av Volvo, där vi bland annat kommer att inrymma "Gata & Park" som under många år haft lokaler som inte varit ändamålsenliga.

Magnus Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

2 Sammanfattning

De ekonomiska ramarna som fastställdes i GPF 2019-2021 i juni 2018 ligger i huvudsak fast. De ramförstärkningar som tillfördes nämnderna i GPF har nu kompletterats enligt följande. Kommunstyrelsens budget utökas med 1 300 tkr under 2019-2021, för ökade kostnader för livsmedel och porto. Initialt har ökningen lagts under kommunstyrelsen. När kostnadsökningen är känd kan fördelning till berörda nämnder göras. Revisorernas budget utökas för 2019 med 80 tkr på grund av ökade kostnader under övergångstiden för de sittande ledamöterna i revisionen.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har reviderats med SKL:s prognos i oktober 2018 som grund. De finansiella kostnaderna har räknats upp i enlighet med Riksbankens prognos från oktober 2018 om höjda räntor under perioden.

Sammantaget beräknas budgeterat resultat för respektive år att uppnå det finansiella målet på 1,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Investeringsbudgeten har reviderats dels utifrån lokalförsörjningsplanen och dels utifrån en aktuell bedömning av behov och genomförandeplan.

3 Planeringsförutsättningar

Gemensamma planeringsförutsättningar 2019-2021 beslut i KF juni 2018

Kommunfullmäktige beslutade i juni 2018 att fastställa de gemensamma planeringsförutsättningarna, för åren 2019-2021. Av beslutet framgår de ekonomiska ramarna för driftbudgeten, resultatbudget, en övergripande investeringsbudget, samt mål och indikatorer på kommunfullmäktigenivå. De ekonomiska överväganden som beslutet byggde på grundade sig på uppdaterade planeringsförutsättningar och aktuella antaganden för ramberäkning till och med maj 2018. En ny befolkningsprognos framtagen i april 2018 utgjorde grund för beräkning av skatteintäkter och generella statsbidrag.

De budgeterade resultaten för den kommande planeringsperioden uppgår till 1,6 % för respektive år 2019-2021. Det innebär att kommunfullmäktiges mål och indikator för det ekonomiska resultatet uppnås under perioden.

Lägesbeskrivning november 2018

Allmänt

Nämndernas budgetar är uppräknade för generella kostnadsökningar avseende löner och priser. Utifrån en samlad bedömning av bland annat nuvarande planer, resultat, framtida behov och demografiska förändringar har ramförstärkningar fördelats till samtliga nämnder.

Till ramförstärkningen anges inget specificerat direktiv om ändamål. Respektive nämnd har ansvar för att nyttja den ekonomiska ramen utifrån de underlag som redovisats i samband med budgetprocessen. I första hand avser det systemkostnader för kommunstyrelsen, bostadsanpassning för drift- och service, ökat antal elever inom bildning och utveckling samt ökad bemanning inom social- och arbetsmarknad.

Ramförstärkningen har i första hand vidtagits för åren 2019 och 2020. Intäktsprognosen för år 2021 bedöms i dagsläget vara allt för osäker och för att kunna ange en kvalitativ plan. Planeringsreserven är en post för oförutsedda händelser Det är ett utrymme som på grund av osäkerhet i framtida prognoser och kommande ökade driftkostnader inte bör fördelas.

Det ekonomiska utrymmet som bedöms i slutet av planperioden innebär att nämnderna bör vara restriktiva och återhållsamma inför kommande planeringar. Nya behov bör i första hand hanteras i befintlig budget och med förändrade arbetsätt. I framtiden behöver dagens insatser genomföras till en lägre kostnad.

Budgetpropositionen

Regeringen presenterade i september 2017 Budgetpropositionen för 2018. Ökade resurser till välfärden tillförs kommunsektorn genom de generella statsbidragen med 3,5 miljarder 2019 och 7 miljarder från år 2020. I övrigt föreslogs bland annat satsningar mot långtidsarbetslöshet, och satsningar till skolområdet, ytterligare anslag till bemanning inom den sociala barn- och ungdomsvården, samt stimulansmedel för att öka motivationen att delta i daglig verksamhet. Budgetpropositionen för 2019 kommer att presenteras av övergångsregeringen 2018-11-15. Inga propositioner som är politiskt kontroversiella får lämnas av en övergångsregering. Principerna för en avskalad budgetproposition innebär bland annat att statsbidragen till kommuner och landsting ligger kvar på 2018 års nivå.

Riksdagens beslut om budget för 2019 ska fattas den 12 december. Ändringar i budgeten kan som vanligt göras i samband med beslutet i riksdagen i december eller när en ny regering tillträder.

Delårsrapport 2018

I oktober 2018 behandlade kommunfullmäktige delårsrapporten för 2018. Enligt helårsprognosen beräknas årets resultat bli 19 mkr. Det är 5 mkr bättre än budgeterat resultat på 14 mkr. Resultatet motsvarar 2,2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Kommunens finansiella mål med ett resultat på 1,6 procent uppfylls därmed. Nämndernas samlade budgetavvikelser beräknas till - 1 mkr. Prognosen för Finansiering visar överskott med 6 mkr.

SKL Budgetförutsättningar

Kommunen har tagit del av SKL:s nya budgetförutsättningar enligt cirkulär 18:37 från oktober 2018. Preliminära beräkningar för 2019- 2021 visar sammantaget på högre intäkter för skatter och generella statsbidrag jämfört med prognoserna som låg till grund för kommunfullmäktiges beslut om GPF och ekonomiska ramar i juni.

Finansiella intäkter och kostnader

Det gynnsamma ränteläget har gjort att kommunen kunnat minska sina finansiella kostnader. Låga rörliga räntor samt att det varit möjligt att binda på längre löptider till låg ränta påverkar de finansiella kostnaderna positivt.

Riksbanken beslutade den 23 oktober att lämna reporäntan oförändrad på minus 0,50 procent. Prognosen för reporäntan indikerar att räntan höjs med 0,25 procentenheter antingen i december 2018 eller i februari 2019..De finansiella kostnaderna har räknats upp i enlighet med Riksbankens prognos i oktober 2018 om höjda räntor under perioden 2019-2021.

De finansiella intäkterna avser i huvudsak intäkter från Kommuninvest, i form av ränta på insatskapital och återbäring på affärsvolym. Kommunen har genom tidigare inbetalning av särskild medlemsinsats uppnått nivån som tillåter att återbäringen redovisas som resultatpåverkande intäkt.

Bostadsbolaget

Kommunfullmäktige har beslutat att samtliga kommunägda fastigheter av bostadskaraktär överförs till ett helägt aktiebolag. I samband med detta är ett koncernmoderbolag bildat som blir ägare till bostadsbolaget.

Överföringen av fastigheterna gjordes i april 2018 och har påverkat kommunens anläggningstillgångar och låneskuld.

Vätternvatten

Vätternvattenprojektet. Flera kommuner i Örebro län har eller riskerar att få problem med kvalitén på sitt dricksvatten och/eller saknar reservvatten. Fem av länets tolv kommuner har under hösten 2017 beslutat att gå samman i ett bolag för vattenförsörjningsanläggningar. Efter den formella processen med bolagsbildning följer ansökan om tillstånd för miljökonsekvenser med mera.

Investeringar

Behovet av välfärdsinvesteringar som möter medborgarnas behov och efterfrågan på samhällsservice är för närvarande högt. Det finns flera anledningar till detta.

För det första den kraftiga befolkningstillväxten de senaste åren, vilket ökar det generella behovet av samhällsservice.

För det andra blir befolkningen allt äldre, vilket väsentligt ökar behovet av vissa typer av samhällsservice, till exempel demens- och serviceboenden. För det tredje behöver de bostäder och verksamhetsfastigheter som byggdes under rekordåren på 60- och 70-talet antingen renoveras eller ersättas av nya enheter

Ny kommunal redovisningslag

Förslag till ny kommunal redovisningslag: "En ändamålsenlig kommunal redovisning" SOU 2016:24 presenterades i mars 2016.

Riksdagen beslutade i maj 2018 beslutat om att en ny kommunal redovisningslag, lag om kommunal bokföring och redovisning, kommer att införas från och med 1 januari 2019. I den nya lagen kvarstår dagens principer för redovisning av pensioner enligt den så kallade blandmodellen.

Regeringen gör bedömningen att man behöver utreda vidare vilka konsekvenser en ändrad redovisningsmodell avseende pensionsförpliktelser till fullfondering får på ekonomin för kommuner och landsting samt hur detta påverkar kravet på god ekonomisk hushållning och balanskrav.

Fullfondering innebär att den del av pensionsskulden som för närvarande redovisas som ansvarsförbindelse lyfts in i balansräkningen. I bokslut 2017 uppgick denna ansvarsförbindelse till 355 mkr. Det medför att Hallsbergs kommun i likhet med ett antal andra kommuner kommer att redovisa negativ soliditet. På resultaträkningen kommer effekten däremot att bli positiv. De finansiella målen kommer att behöva arbetas om.

Omvärldsbeskrivning SKL

I maj 2018 presenterade Sveriges Kommuner och landsting (SKL) vårens Ekonomirapport. Höstens Ekonomirapport publiceras i december 2018 och kan därför inte beaktas i budgetarbetet.

Sammanfattning

I vårens rapport beskriver SKL hur väntade demografiska förändringar framöver medför svårigheter vad gäller finansiering och rekrytering inom kommunsektorn. En slutsats är att det krävs ett ökat fokus på effektiviseringar för att hantera detta, såväl från kommunernas och landstingens som från statens sida.

Att döma av de rekordstarka ekonomiska resultaten har kommunerna en stark position. Ändå kan utvecklingen inte fortsätta som hittills. De kommande årens behovsökningar är av ett sådant slag att de inte bara kan mötas med resurstillskott. Det kommer också att krävas betydande effektiviseringar.

Trots de starka ekonomiska resultaten har det finansiella sparandet i kommunerna varit negativt. Det innebär att kommunerna har förbrukat mer pengar än de har fått in, på grund av den höga investeringstakten, som år 2020 beräknas vara dubbelt så hög som den var 2008. Det har också lett till att kommunernas lån har ökat med 26 procent sedan 2012. Asyl- och flyktingmottagandet har också påverkan på kommunernas ekonomi och verksamheter. Många kommuner med ett stort mottagande har tillfälligt stärkt ekonomin, som en följd av att den statliga ersättningen överstigit de kostnader de haft hittills medan andra kommuner inte

har fått full kostnadstäckning för sitt mottagande.

Gemensamt för alla kommuner är den osäkerhet som effekterna av flyktinginvandringen har på de kommande årens ekonomiska utveckling. Ytterligare en osäkerhet är vad som händer inom Lss-området. Även här har konsekvenserna varit olika mellan kommunerna.

Till följd av Högsta Förvaltningsdomstolens och Försäkringskassans bedömningar har många kommuner fått betydande kostnadsökningar för personlig assistans när kommunen fått ta kostnader som tidigare staten har tagit. Lagstiftningen är otydlig och öppnar för olika tolkningar. Det kommer att dröja tills tidigast 2020 innan effekterna av den pågående Lss-utredningen kan få genomslag.

Framtidens välfärdsutmaningar

Välfärden har stora investerings- och rekryteringsbehov. Infrastrukturen byggdes till stor del under 1960–1980-talen och står nu inför betydande restaurerings- och nybyggnadsbehov. Bland annat behöver kommunerna bygga en bra bit över 1000 skolor och förskolor fram till 2021. Det är en ökning av det totala beståndet med mer än 10 procent. I och med konkurrensen om arbetskraft drar byggprocesserna allt längre ut på tiden och kostnaderna har ökat. Det höga demografiska trycket kommer främst från att antalet barn, unga och äldre ökar snabbt, samtidigt som andelen i arbetsför ålder ökar betydligt långsammare. Totalt sett kommer rekryteringsbehoven att öka. Skulle kostnaderna och antalet anställda fortsätta öka i samma takt som nu, det vill säga snabbare än de demografiska behoven, skulle **hela** nettoökningen av arbetskraften fram till 2025 behöva gå till kommunsektorns verksamheter. Det är inte ett realistiskt scenario, varför SKL har ändrat sina beräkningar jämfört med tidigare Ekonomirapporter och räknar nu med att resurserna ökar i takt med demografin. Det betyder att kostnader och antalet anställda beräknas öka i samma takt som behoven av välfärd. En effekt av den beräkningen är exempelvis oförändrad personaltäthet. Tidigare har kostnaderna och därmed sysselsättningen inom välfärden årligen ökat 0,5–1 procent snabbare än demografin, så en ökning i takt med demografin är ett trendbrott mot tidigare utvecklingstakt.

Den första utmaningen i välfärden de kommande åren är att kunna rekrytera personal och den andra utmaningen är finansieringen. Tidigare har SKL:s beräkningar baserats på att resurserna till välfärdsverksamheterna kommer att öka i samma takt som hittills. Den bedömning som nu görs är att det inte kommer att vara möjligt med tanke på framtida kompetensförsörjningssituation. SKL:s beräkningar utgår därför från att resurserna ökar i takt med den demografiska utvecklingen. Skulle sysselsättningen fortsätta öka i samma takt som hittills skulle hela den tillkommande sysselsättningsökningen behöva ske i kommunsektorn. Det är inte realistiskt. Istället behöver produktiviteten i offentlig sektor, liksom i privat sektor, öka för att klara framtidens kompetensförsörjning. Finansieringen är också en utmaning. För att klara ett resultat på 1 procent som andel av skatter och statsbidrag samt bibehållit välfärdsåtagande måste kommuner, landsting och regioner tillföras en ökning av statsbidragen med 37 miljarder kronor fram till och med 2021. För att klara det nya sparmålet på 1/3 procent av BNP fram till 2021, med detta tillskott till kommunsektorn, skulle staten behöva budgetförstärkningar på cirka 20 miljarder 2021. Utan en ökning av de generella statsbidragen och med ett oförändrat välfärdsåtagande, skulle kommunsektorns resultat bli minus 27

miljarder, med oförändrade skattesatser efter 2019. Då ingår en skattehöjning 2019 med 20 öre, motsvarande 5 miljarder 2021. Inför de utmaningar vi har framför oss kommer det att krävas att kommuner, regioner och landsting bedriver verksamheten på ett helt annat sätt än i dag.

Skattesatsen

Den totala skattesatsen för kommunen och regionen i Hallsberg är 33,10, förutom kyrkoavgift och begravningsavgift som varierar mellan de olika församlingarna. Hallsbergs kommun höjde skattesatsen 2016 med 50 öre till 21,55. regionens skattesats är 11,55. Kommunen har 2018 den tredje lägsta utdebiteringen i länet, efter Ljusnarsberg och Örebro. För 2019 kommer skattesatsen i Hallsbergs kommun att vara oförändrad.

Befolkning

Hallsbergs kommun ökade sin befolkning med 283 invånare under 2017. Under 2018 har den positiva befolkningsutvecklingen planat ut. Till och med den 30 september minskade befolkningen under 2018 med 10 personer. Födelsenettet under perioden innebar en minskning med 12 personer och flyttningsnettot en ökning med 2 personer. De ekonomiska ramarna för 2019-2021 beslutades i kommunfullmäktige i juni 2018. Beräkningarna för skatteintäkter och generella statsbidrag grundade sig på en ny befolkningsprognos från april 2018.

Av den relativa åldersfördelningen framgår att Hallsberg har en betydligt större andel invånare i åldern 65-79 år än riket. I åldersgruppen 19-64 år är andelen betydligt lägre än i riket. I övriga åldersgrupper följer Hallsberg fördelningen i riket.

Relativ åldersfördelning 31 dec 2017	Hallsberg	Riket
Ålder		
0 år	1,1 %	1,2 %
1 -5 år	5,8 %	6,0 %
6 år	1,2 %	1,2 %
7 -15 år	10,8 %	10,5 %
16 -18 år	3,2 %	3,2 %
19 -64 år	55,5 %	58,0 %
65 -79 år	17,1 %	14,8 %
80 -89 år	4,3 %	4,1 %
90 -	1,0 %	1,0 %
Totalt	100,0 %	100,0 %

Näringsliv

Kommunen arbetar fortsatt med att bygga ett bra företagsklimat där det systematiska arbetet utifrån handlingsplan för näringsliv är ett betydelsefullt instrument. Stora infrastruktursatsningar och ett ökat etableringstryck gör Hallsberg till en stark konkurrent till var man hittar det bästa logistikläget i Sverige.

Hallsbergs kommun har drygt 1 400 registrerade företag.

Arbetsmarknad

Den totala arbetslösheten i Hallsbergs kommun uppgår i genomsnitt för kvartal 4 2017 och kvartal 1 2018 till 8,1 procent. I denna siffra ingår såväl öppet arbetslösa som personer med aktivitetsstöd. Arbetslösheten för hela riket är beräknad till 7,4 procent, och för länet till 7,6 procent. Skillnaderna i länet är stora.

Arbetslösheten varierar från 3,9 procent i Lekeberg till 12 procent i Hällefors.

Jämfört med samma mätning föregående år är arbetslösheten i Hallsberg oförändrad. Ungdomsarbetslösheten har minskat med 1,8 procentenheter. Det är betydligt högre andel personer utan gymnasieutbildning som är arbetslösa i jämförelse med de som har avslutad gymnasieutbildning. Gruppen med en eftergymnasial utbildning har högre arbetslöshet i 9 av länets 12 kommuner, I länet som helhet och i riket är arbetslösheten lägre för den eftergymnasiala gruppen. Där kvarstår förhållandet att ju högre utbildning invånarna har desto lägre är arbetslösheten.

4 Styrssystem

Hallsbergs kommuns styrssystem utgår från mål- och resultatstyrning. Systemet bidrar till att den politiska viljeinriktningen och politiska beslut får genomslag, att kommunen har god hushållning och att medborgarna därmed får den service som de förtroendevalda i fullmäktige beslutat. Vision, värdeord och strategiska områden fastställdes av kommunfullmäktige och är bärande i hela organisationen. Visionen anger färdriktningen på lång sikt och syftar till att skapa en samsyn kring kommunens utveckling.

Under första halvåret 2019 kommer samtliga mål och indikatorer att omarbetas med anledning av ny mandatperiod. Därför har ingen justering gjorts av mål och indikatorer i detta budgetdokument.

5 Vision – det öppna Hallsberg

I Hallsbergs kommun är alla välkomna; oavsett vem man är, var man kommer från och vart man är på väg. Den trivsamma blandningen av landsbygd, natur och samhälle erbjuder livskvalitet och upplevelser för alla. Det lokala näringslivet visar framåtanda och drivkraft och utvecklar både region och individer.

Våra goda kommunikationer med omvärlden skapar möten och formar Hallsberg till en kommun som alltid är vaken. De kommunala verksamheterna verkar nära individen, erbjuder professionellt bemötande och är lyhörda för idéer och synpunkter. Vi ser positivt på framtiden och tar långsiktigt ansvar för nuvarande och kommande utmaningar. Kommunens värdeord vägleder tjänstemän och politiker i hur de ska förhålla sig när verksamheter genomförs och beslut fattas i arbetet med att förverkliga målen.

5.1 Värdeord

5.1.1 GLÄDJE

Hallsbergs kommun, såväl organisation som geografiskt område, kännetecknas av varierade mötesplatser där människor känner glädje och stolthet. Glädjeämnen i vardagen finns bland annat i kommunens varierande och fina natur och i det rika föreningslivet. Vi bemöter varandra med respekt, inspirerar och ger varandra kraft och energi.

5.1.2 DRIV

Här får man saker gjorda. Man är snabb till beslut och entreprenörskap är ett honnörsord. Vi fångar upp goda idéer och omsätter dem i verkligheten. De kommunala verksamheterna kommunicerar tydligt och öppet, och beundras för förmågan att ta hand om synpunkter och utveckla kvaliteten.

5.1.3 ÖPPENHET

I dialog med invånare och näringsliv utvecklas hela kommunen. Vi tar intryck av goda idéer och stora förändringar är alltid väl förankrade och påverkade av dem

som berörs. Vi är stolta över vårt integrationsarbete och öppna för mångfald. Hallsberg är alltid öppet och vi erbjuder service dygnet runt.

6 Strategiska områden

6.1 HÅLLBAR KOMMUN

Hallsbergs kommun ska vara ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle, där människors livskvalité ökar utan att det påverkar vår gemensamma miljö.

Strategiska mål	Indikatorer
Hallsbergs kommun har god ekonomisk hushållning	Ekonomiskt resultat 1,6 %
Aktiv strävan för att få fler i arbete	Öka antal förvärvsarbete
	Öka andel behöriga till gymnasieskolan
	Öka andel nya företag/1000 invånare
	Minska andel barn i ekonomiskt utsatta familjer
Alla ska känna sig trygga i kommunen	Andel som känner sig trygga ska öka
Medveten samhällsplanering som leder till inkluderande samhälle, mångfald och tolerans	Vid framtida bostadsbebyggelse ska varierade boendemiljöer skapas
Motverka alla former av diskriminering på kommunens arbetsplatser	Aktiviteter utifrån policy för diskriminering i arbetslivet
Hallsbergs kommun ska arbeta för att minska klimatpåverkan	Matsvinnet ska minska
	Andelen ekologiska livsmedel som används ska öka till 50 % senast år 2020
	I samband med kommande upphandlingar enbart upphandla bilar med förnyelsebara bränslen (etanol, gas och RME)

6.2 LIVSLÅNGT LÄRANDE

Allas lika rätt till en bra utbildning är en förutsättning för ett samhälle där alla får ett gott liv. Alla kommunens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela livet, såväl under som efter arbetslivet.

Strategiska mål	Indikatorer
Hallsbergs kommun stimulerar ett livslångt lärande	Andel elever som påbörjar gymnasie -och vuxenutbildning ska årligen öka.
	Andel elever som fullföljer gymnasie--och vuxenutbildning ska årligen öka.
Alla kommunens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela livet	Kommunens medarbetare ska ha en utvecklingsplan, målet 2019 är 90 %.
Vår förmåga att utveckla välfärden hänger ihop med hur vi kan göra vår kommun attraktiv för dem som redan bor här och öka inflyttningen till kommunen. En bra förskola och skola är en viktig del i det arbetet.	Medborgarnas upplevelse av kommunen som en bra plats att leva och bo på ska öka (enligt NRI-index medborgarundersökning).
	Medborgarnas upplevelse av att kommunens verksamheter är bra ska öka (enligt NMI-index medborgaraundersökning).

6.3 ALLAS INFLYTANDE

De kommunala verksamheterna verkar nära individen, och ska erbjuda ett professionellt bemötande och vara lyhörda för idéer och synpunkter.

Strategiska mål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska ha ett väl utvecklat synpunkts- och klagomålssystem.	Alla förvaltningar ska följa antalet inkomna synpunkter och klagomål och rapportera i samband med delårs- och årsbokslut.
De som berörs, till exempel invånare eller medarbetare, ska ges möjlighet till inflytande vid större förändringar.	Nöjd inflytandeindex (NII) enligt medborgarundersökningen ska öka
	Medarbetares upplevelse av möjligheter till inflytande ska öka. (ev. medarbetarenkät)

Strategiska mål	Indikatorer
Tillsammans med invånarna i kommunens sex tätorter, med omkringliggande landsbygd, ska kommunen arbeta för ett ökat lokalt engagemang och inflytande	Kommunen ska vara representerad eller initiativtagare till minst tre sammankomster per tätort och år.

6.4 GOD SERVICE

De kommunala verksamheterna ska kommunicera tydligt och öppet.

Strategiska mål	Indikatorer
Kommunen ska fortsätta att arbeta med att utveckla informationen till våra invånare.	Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag.
Invånarnas möjlighet att ta del av den kommunala servicen efter kontorstid ska öka	Årliga mätningar för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. 2019 ska 80 % vara nöjda.
Kommunen ska utöka möjligheterna till mer flexibel omsorg på de tider då efterfrågan finns.	Kommunens resultat i SKL:s årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka. Målet är den övre femtedelen av landets kommuner.

7 Kommunstyrelsen och transfereringar

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande ledning, styrning och samordning av kommunens samlade verksamhet och har ett övergripande ansvar för kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Styrelsen leder och samordnar mål och uppdrag för kommunen. Ansvarar för uppsikt och kontroll över verksamheterna så att de håller sig inom den budget som kommunfullmäktige fattat beslut om. Styrelsen bereder eller yttrar sig i princip i alla ärenden som behandlas av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsens uppgift är att verkställa fullmäktiges beslut.

Kommunstyrelsen ansvarar även för den översiktliga fysiska planeringen att driva utvecklingsfrågor.

Kommunstyrelseförvaltningen stödjer kommunfullmäktige, kommunstyrelse och valnämnd i planering, genomförande och uppföljning av verksamhet och beslut. Förvaltningen leder samordningen av kommunens förvaltningar och bolag samt uppföljning av stiftelser och gemensamma förbund och nämnder. Förvaltningen sak arbeta för att säkerställa en ekonomi i balans med bibehållen eller förbättrad kvalitet om så är möjligt. Ekonomi och kvalitet i verksamheten ska fortlöpande följas upp och redovisas.

Förvaltningen bedriver verksamhet inom områden för ledning och styrning, kansli, administration och service, ekonomi och kvalitet, HR/personal, näringsliv, kommunikation, säkerhet, samhällsbyggnad och avgiftshantering inom vård och omsorg. I övrigt ingår finansiellt ansvar transfereringar vilket omfattar kommunövergripande verksamheter som till exempel avgifter till kommunalförbund och driftbidrag till gemensamma nämnder.

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	9 078	9 078	9 078	9 078
Kostnader	-56 153	54 620	-51 059	-57 128
-varav personalkostnader	-28 307	-28 907	-29 507	-30 107
-varav kapitalkostnader	-2 648	-2 601	-2 601	-2 601
-varav lokalkostnader	-1 399	-1 413	-1 427	-1 441
-varav övriga kostnader	-24 540	-21 700	-17 524	-22 979
Totalt (nettokostnader)	-47 075	-45 542	-41 981	-48 050
- varav Planeringsreserv	-10 500	-5 000	0	-6 200

TRANSFERERINGAR

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	0	0	0	0
Kostnader	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374
-varav personalkostnader	0	0	0	0
-varav kapitalkostnader	0	0	0	0
-varav lokalkostnader	0	0	0	0
-varav övriga kostnader	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374
Totalt (nettokostnader)	-127 396	-128 086	-128 798	-131 374

HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska ha en hållbar ekonomi.	Ekonomiskt resultat 1,6 %
Utsläppen av växthusgaser från den kommunala verksamheten ska årligen minska för att Hallsbergs kommun senast år 2030 ska vara fossilbränslefritt.	Användningen av fossila bränslen ska minska med 5 % per år till och med 2020.
	Energianvändningen ska minska med 2 % per år till och med 2020. Energianvändningen ska normalårs-korrigeras.
	Storleken på utsläpp från resor i tjänsten ska redovisas årligen, för att följa minskningen

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska i samarbete med andra säkerställa att det finns utbildning av hög kvalitet inom gymnasieskolan, Komvux och yrkesutbildningar.	Andel elever som påbörjar gymnasie -och vuxenutbildning ska årligen öka.
	Andel elever som fullföljer gymnasie--och vuxenutbildning ska årligen öka.
Hallsbergs kommun ska vara en ständigt lärande kommun.	Kommunens medarbetare ska ha en utvecklingsplan, målet 2019 är 90 %.
	Kommunen ska ha en strategisk plan för kompetensutveckling och kompetensförsörjning.

ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikatorer
Hallsbergs kommun ska stimulera framtagande av lokala utvecklingsplaner i de fem mindre tätorterna.	Nöjd inflytandeindex (NII) enligt medborgarundersökningen ska öka
	Medarbetares upplevelse av möjligheter till inflytande ska öka. (ev. medarbetarenkät)
Lokala initiativ i landsbygdsutvecklingsfrågor ska stödjas av kommunen och de organisationer genom vilka kommunen arbetar	Kommunen ska vara representerad eller initiativtagare till minst tre sammankomster per tätort och år.

GOD SERVICE

Nämndmål	Indikatorer
Kommunikation och dialog med våra medborgare ska vara tydlig och professionell och tillgänglig för de som lever och verkar i vår kommun.	Årliga mätningar för att mäta hur de som lever i kommunen upplever kommunens service. 2019 ska 80 % vara nöjda.
	Kommunen ska årligen öka antalet e-tjänster för våra medborgare, föreningar och företag.
Hemsidan ska vara den naturliga platsen för alla att nå information om och från kommunen. Information och dialog via sociala medier ska komplettera hemsidans funktioner.	Kommunens resultat i SKL's årliga mätning av tillgänglighet och kvalitet på hemsidan ska årligen öka. Målet är den övre femtedelen av landets kommuner.

8 Drift- och servicenämnden

Drift- och servicenämnden fullgör uppgifter avseende kommunens vatten- och avloppsförsörjning, väghållning, parker, natur- och grönområden.

Nämnden förvaltar kommunens fastigheter både vad gäller underhåll och drift. Nämnden gör anpassningar av lokaler vid förändrade verksamheter och uppmärksammar investeringsbehov.

Vidare ansvarar nämnden också för bygglov, där vi ser till att husbyggande och bruk av mark och vatten sker på ett hållbart sätt så människors hälsa och miljö skyddas. Så också energirådgivningen där uppvärmningssätten i lokaler har stor betydelse både för komfort, ekonomi och miljö. Miljö- och livsmedelstillsyn ingår också i nämndens verksamhet. Utöver detta även bostadsanpassning, där man kan få bidrag för att anpassa sin bostad om man har funktionshinder.

Eftersom drift- och servicenämnden hanterar bygglov, och även har fastighetsansvaret, uppstår det jävssituationer vid beslut om bygglov för egna fastigheter. Därför har myndighetsnämnden i uppgift att fatta beslut i frågor, där jäv annars skulle uppstå.

Nämnden ansvarar för kommunens måltidsverksamhet som serverar vällagad, näringsrik och smakrik kost till förskola, skola och äldreomsorg. I de flesta matsalar serveras två rätter och ett vegetariskt alternativ. Även en ökad andel specialkost lagas efter ordination från läkare.

Under nämndens ansvar ligger också städverksamhet där man arbetar mycket med att hitta produkter och metoder som kombinerar ekologiskt tänkande och ergonomiskt riktiga metoder med god städekonomi. Välstädade lokaler är en nödvändighet för att undvika allergier, sjukdomar och även onödigt slitage i våra anläggningar.

Vidare fullgör nämnden det lokala trafiksäkerhetsarbetet i fråga om trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder. Myndighetsutövning sker i form av handikapptillstånd, lokala trafikföreskrifter, lokala ordningsföreskrifter upplåtelse av allmän platsmark samt olika dispenser.

Drift- och servicenämnden/förvaltningen ansvarar för ett mycket omfattande anläggningskapital.

Skattefinansierad verksamhet

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	150 798	148 530	149 933	152 083
Kostnader	-184 790	-179 780	-181 935	-183 698
-varav personal	-63 961	-65 480	-67 040	-68 804
-varav kapital	-26 417	-24 691	-24 673	-24 673
-varav lokal	-32 637	-31 729	-32 047	-32 367
-varav övrigt	-61 775	-57 880	-58 175	-57 854
Totalt	-33 992	-31 250	-32 002	-31 615

Avgiftsfinansierad VA-verksamhet

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	32 995	34 263	34 557	34 855
Kostnader	-32 995	-34 263	-34 557	-34 855
-varav personal	-6 783	-6 966	-7 154	-7 347
-varav kapital	-6 680	-7 570	-7 479	-7 384
-varav lokal	-4 833	-4 881	-4 930	-4 979
-varav övrigt	-14 699	-14 846	-14 994	-15 145
Totalt	0	0	0	0

HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikatorer
Förvaltningen ska verka för att sjukfrånvaron ska minska.	Sjukfrånvaron ska redovisas vid varje nämndmöte. Förvaltningen ska undersöka möjligheten att införa återkommande hälsokontroller för personalen.
Förvaltningen ska arbeta för att minska vår klimatpåverkan och även skapa förutsättningar för invånarna att minska sin klimatpåverkan.	Matsvinnet ska minska Andelen ekologiska livsmedel som används ska öka till 50 % senast år 2020 Antalet tjänstecyklar i förvaltningen ska öka fram till år 2020. Minska dricksvattenanvändning i förvaltningens verksamheter och även informera kommuninvånarna hur de kan minska på dricksvatten-användningen.
Miljöpåverkan från nämndens verksamheter ska årligen minska.	Användningen av fossila bränslen ska minska med 5 % per år till och med år 2020. Energianvändningen ska minska med 2 % per år till och med 2020. Energianvändningen ska normalårskorrigeras. Antalet bräddningar inom VA ska inte vara fler än fem stycken per år. Nederbörden ska normalårskorrigeras. 2025 ska näringsämnen från avloppsslammet återföras i kretsloppet. Kontinuerligt minska användandet av kemikalier, plast och produkter som påverkar människor och miljö, inom alla verksamheter. Endast miljöklassade bilar (euro6) ska upphandlas i samband med byten i fordonsflottan

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikatorer
Möjliggöra att fler ungdomar och vuxna kommer i sysselsättning och därmed når egen försörjning.	Antalet praktik- och ferieplatser som erbjuds ska vara minst 65 stycken per år.
Förvaltningens verksamheter ska verka för att lärandet fortsätter genom hela arbetslivet.	Förvaltningen ska ta fram en strategisk plan för att säkerställa kompetensförsörjning på kort och lång sikt. Förvaltningen ska ha en plan för varje medarbetares kompetensutveckling.

ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikatorer
Utveckla samarbete, inflytande och lokalt engagemang i varje kommunedel.	Förvaltningen ska vara representerad på minst en träff per tätort med lokala intressegrupper per år. Förvaltningen ska ha minst två förvaltningsträffar per år. Nämndens mål redovisas vid höstens förvaltningsträff.
	Möjliggöra minst fem studiebesök per år i förvaltningens verksamheter.

Nämndmål	Indikatorer
Skapa Hallsberg som "den miljömedvetna kommunen" i samarbete med skola/förskola, föreningar och invånare.	Minst fem aktiviteter per år riktade mot invånare och företagare i kommunen, ska genomföras avseende energirådgivning fram till och med 2020.
	Rapportera till Sveriges Ekokommuner, Miljöbarometern årligen. Resultatet ska redovisas för nämnden en gång per år.
Samarbetet mellan avdelningarna i förvaltningen och mellan förvaltningarna i kommunen ska förbättras.	För att öka tydligheten ska förvaltningens verksamheter upprätta gränsdragningslistor i samarbete med köpande förvaltningar och avdelningar. Dessa ska uppdateras en gång per år.
	Nöjdkundundersökning och resultatuppföljningsmöten ska genomföras årligen med köpande förvaltningar.

GOD SERVICE

Nämndmål	Indikatorer
Möjliggöra att invånarnas synpunkter, förslag, frågor, ansökningar och felanmälningar tas tillvara på ett effektivt och flexibelt sätt.	Anmäla ska, utöver autosvar, få någon form av återkoppling inom fem arbetsdagar.
	Uppföljning av systemet för synpunkter och felanmälan ska redovisas vid varje nämndmöte angående felanmälningar kontra åtgärder.
Säkerställa en långsiktig produktion och leverans av ett tjänligt dricksvatten med så få anmärkningar som möjligt.	Förvaltningen ska byta ut 0,5 % (1200 meter) av kommunens dricksvattenledningar årligen.
	Antalet enskilda VA-anlutningar till det kommunala VA-nätet ska öka.
	Förvaltningen ska börja upprätta en nödvattenplan för samtliga orter. Planen ska vara färdigställd senast 2020.

9 Bildningsnämnden

Bildningsnämnden med tillhörande kultur- och fritidsutskott ansvarar för; förskola, pedagogisk omsorg, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, särskola, kulturskola, ungdomsgårdar, biblioteksverksamhet, fritidsverksamhet med tillhörande föreningar och anläggningar samt medverkan i Hallsbergs familjecentral.

Inom kommunen finns 16 förskoleenheter och sju skolenheter. Det finns även dagbarnvårdare i Hallsberg.

Hallsbergs familjecentral är ett samarbete mellan bildningsförvaltningen, socialförvaltningen och Region Örebro län. Bildningsförvaltningen ansvarar för den öppna förskolan. Familjecentralen är lokaliserad på Västra skolan.

Kulturavdelningen har ansvar för bibliotek, kulturskola, kulturföreningarna, verksamheten i Bergöokvarteret, evenemang samt andra aktiviteter som kan kopplas till kultur. Fritidsavdelningen ansvarar för fritidsgårdar, idrottsföreningar, idrottsanläggningar inklusive bad och gym samt uthyrning av kommunala lokaler.

Uppdraget för nämndens verksamheter finns uttryckta i skollag, skolförordning, läroplaner, bibliotekslag, lotterilag samt kommunala mål och uppdrag.

Hallsbergs förskolor och skolor har under de senaste åren haft en tydlig ökning av antalet barn och elever, vilket medfört ett ökat behov av lokaler och personal. Arbetet med att systematisera planering, uppföljning och utvärdering i syfte för att öka kvaliteten och måluppfyllelsen fortsätter. Att ta hand om de egna erfarenheterna och lärandet och koppla ihop med ny forskning stärker professionerna, vilket är viktigt för både de redan verksamma och för de framtida medarbetarna. Samverkan med Örebro universitet och Regionalt utvecklingscentrum (RUC) är central i detta sammanhang. Kommunens satsning på digitala verktyg i förskola och skola är nu helt utbyggd, vilket gör att energin än mer kan fokuseras till hur pedagogiken kan utvecklas med hjälp av de digitala verktygen. Ett stort fokus ligger på att kunna möta ALLA barn och elever. Det gäller både bemötandet och didaktiken. Mottagandet av nyanlända i kommunen och kompetens att möta deras behov är en utmaning som vi antagit med större kraft och ökade resurser under det senaste åren och som fortsätter.

Elevhälsoorganisationen har genomgått en organisatorisk förändring med målet att stärka det förebyggande och främjande, snarare än åtgärdande. Likaså görs satsningar på att förbättra den s.k. röda tråden i utbildningen, specifikt gäller det övergångar mellan förskola och förskoleklass, förskoleklass till år 1, år 6 till år 7. Utöver detta är samverkan mellan fritidshem och skola en stor potential för ökad måluppfyllelse, vilket gjort att vi nu riktar kompetensutvecklingsinsatser mot detta område, både interna och externa. Vidare kommer skolans uppdrag med studie och yrkesvägledning att vara en nyckel för elevernas motivation och skolframgång framöver. Gymnasiebehörigheten ökade något från 79.3% till 81,5% Det är fortfarande allt för många elever som inte klarar kunskapskraven och därmed inte är behöriga till de nationella gymnasieprogrammen. Förvaltningen har idag tillsatt 14 av 19 förstelärare. Deras insatser är viktiga. De verkar i form av uppdrag från rektorer, som ledare för olika nätverk liksom seminarielidare vid våra egna kompetensutvecklingsdagar. Deras insatser handlar om att öka likvärdigheten i kommunen genom att vara stöd i det kollegiala lärandet, vara forskningsförankrade och mål- och behovsriktade.

Kommunens satsning på digitala verktyg till elever och pedagoger innebär att samtliga pedagoger i förskola/skola idag har en egen digital enhet och alla eleverna i årskurs f-9 har tillgång till en egen lärplatta. I förskolan har vi en lärplatta till fem barn. Alla klassrum har tillgång till trådlösa nätverk och projektor eller smartboard. Det gör att vi redan idag har de digitala förutsättningar som Skolverket har uttryckt i sin nationella IT-strategi. Utöver det görs satsningar på organisation, infrastruktur och kompetensutveckling.

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
SUMMA Intäkter	53 503	53 503	53 503	53 503
SUMMA Kostnader	-368 352	-386 813	-394 341	-391 939
Därav personalkostnader	-237 137	-250 180	-256 778	-253 238
Kapitalkostnader	-2 763	-2 826	-2 826	-2 826
Lokalkostnader	-55 905	-59 464	-60 058	-60 659
Övriga kostnader	-72 548	-74 344	-74 679	-75 216
NETTOKOSTNAD	-314 849	-333 310	-340 838	-338 436

Bildningsnämndens mål och indikatorer utgår från kommunens fyra övergripande målområden; Hållbar kommun, Livslångt lärande, Allas inflytande och God service. Flertalet av bildningsnämndens mål och indikatorer har beslutats utifrån den planperiod som avslutas 2018. I och med att den nya mandatperioden inleds behöver mål och indikatorer ses över och arbetas om av tillträdande nämnd. Det arbetet beräknas pågå under våren 2019. Gamla mål och indikatorer utvärderas och nya mål och indikatorer beslutas av bildningsnämnden. Mål och indikatorer i detta dokument kommer därmed att förändras under kommande år. Nedan presenteras de mål som varit/är aktuella för den planperiod som avslutas vid årsskiftet 2018-2019.

HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikatorer
Vi ska arbeta med värdegrundsfrågor och arbeta socialt förebyggande och hälsofrämjande.	Ogiltig frånvaro ska minska. Ingen elev ska ha en frånvaro som överstiger 10 procent.
	Tillgängligheten till fritidsgårdarna ska öka, från 3 till 5 dagar i veckan och övriga tätorter ska ha öppet minst 1 gång per vecka.
	Besöken på familjecentralens öppna förskola ska bidra till att öka tryggheten i föräldrarollen.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikatorer
Kunskapsresultaten i grundskolan ska årligen öka.	Andelen elever som nått kunskapskraven i alla ämnen ska årligen öka.
	Meritpoängen ska årligen öka
	Skillnaden i meritpoäng ska utjämnas mellan pojkar och flickor.
	Resultaten på de nationella proven ska årligen öka för att 2018 vara bland de bästa i regionen.
Alla barn ska kunna läsa i skolår 1. Tidig upptäckt - tidig insats!	Skolår 6 och 9 ska årligen öka andelen A i ämnesbetyg fram till år 2019.
	Andelen barn som kan läsa när de lämnar skolår 1 ska årligen öka, för att 2019 vara 100 procent.

ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikatorer
Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka för att 2019 vara 100 procent.	Elevers inflytande i undervisningen ska årligen öka för att 2019 vara 100 procent.

Nämndmål	Indikatorer
Föreningar som arbetar aktivt med barn, unga, integration och mångfald ska stimuleras.	Andelen föreningar som på ett medvetet och aktivt sätt jobbar med; barn, unga, jämställdhet, funktionsnedsättning, integration, mångfald och samverkan med kommunens förskolor/skolor synliggörs med aktivitetsbidragen och ska årligen öka för att 2019 vara 75 procent.

GOD SERVICE

Nämndmål	Indikatorer
Vi ska ha en förskola som tar hänsyn till våra medborgares behov av barnomsorg alla tider på dygnet.	Föräldrars nöjdhet med förskolans tillgänglighet ska årligen öka för att 2019 vara minst 97 %.
Vårdnadshavare, barn och elever ska vara nöjda med våra förskolor och skolor.	Vårdnadshavarnas nöjdhet ska årligen öka för att 2019 vara minst 97 procent.

10 Social- och arbetsmarknadsnämnden

Social- och arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde är stort. Den består av hjälp och stöd till familjer och deras barn och ungdomar, stöd till ensamkommande barn, hjälp och stöd till personer med missbruk eller beroende, äldreomsorg, hälso- och sjukvård, insatser till personer med funktionsnedsättning, integration och arbetsmarknadsfrågor samt tillsyn och tillståndsverksamhet.

Nämnden har också ansvar för förebyggande arbete inom nämndens ansvarsområde och att delta i samhällsplaneringen.

Socialförvaltningen har som uppgift att, utifrån individuella behov, stärka och hjälpa alla personer som behöver stöd, vård eller rehabilitering för att de så självständigt som möjligt ska klara sin tillvaro. Särskild uppmärksamhet ska riktas till att ge stöd till barn.

Värdeorden glädje, driv och öppenhet ska styra all form av service och vård. I en hållbar kommun med livslångt lärande, där alla har inflytande samt får god service.

Belopp i tkr	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Intäkter	76 087	77 609	78 385	79 169
Kostnader	-404 446	-415 975	-425 019	-430 018
-varav personalkostnader	-288 248	-298 623	-306 501	-310 323
-varav kapitalkostnader	-1 550	-1 558	-1 566	-1 573
-varav lokalkostnader	-28 536	-28 821	-29 110	-29 401
-varav övriga kostnader	-86 112	-86 973	-87 843	-88 721
Totalt (nettokostnader)	-328 359	-338 366	-346 635	-350 850

HÅLLBAR KOMMUN

Nämndmål	Indikatorer
Öka andelen heltidsanställda inom vård och omsorg	60 % ska vara heltidsanställda inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen. 100 % av dem som idag är deltidsanställda ska erbjudas heltidsanställning.
Alla som har insatser av social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska känna sig trygga med insatsen	85% av brukare inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska uppleva trygghet
Insatserna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningens alla verksamheter anpassas utifrån den enskildes behov	80% av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med inflytandet
	90 % av brukarna inom LSS-boendena ska vara nöjda med fritidsaktiviteter
	80% av dem som bor i särskilt boende och besökarna på dagcentralerna ska vara nöjda med den samvaro och de aktiviteter som erbjuds
	85 % av deltagarna i daglig verksamhet ska uppleva verksamheten som meningsfull
Bidra till att matsvinnet ska minska.	80 % av brukarna inom korttillsyn Svalan, ska uppleva meningsfull fritidssysselsättning. På våra särskilda boenden ska matsvinnet minska med 5 %.

LIVSLÅNGT LÄRANDE

Nämndmål	Indikatorer
Arbetsmarknads- och integrationsenheten erbjuder kompetenshöjande aktiviteter i syfte att den	80 % av de personer som uppbär försörjningsstöd, med arbetsförmåga, ska vara självförsörjande inom sex månader

Nämndmål	Indikatorer
enskilde så snabbt som möjligt ska bli självförsörjande.	Antal praktikplatser i social- och arbetsmarknadsförvaltningen verksamhet ska uppgå till minst 20 platser
	90 % av deltagarna på AMI ska genomföra överenskomna aktiviteter i genomförandeplan
	80 % av deltagarna i extern daglig verksamhet ska ha praktiserat på en arbetsplats
	Antalet hushåll med barn som är långvarigt beroende av försörjningsstöd i 6 månader eller mer ska minska mot föregående år
Daglig verksamhet, för deltagare långt ifrån arbetsmarknaden, ska innehålla pedagogiska inslag i syfte att utveckla deltagarnas färdigheter.	80 % av deltagarna ska ha utvecklat eller bibehållit sina färdigheter

ALLAS INFLYTANDE

Nämndmål	Indikatorer
Social- och arbetsmarknadsförvaltningens verksamheter ska erbjuda ett professionellt bemötande.	95 % av brukarna inom social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska vara nöjda med bemötandet
	70 % av brukarna har kännedom om möjligheten att framföra synpunkter och önskemål
Anhörigas synpunkter tas tillvara i verksamheten inom särskilt boende	Samtliga särskilda boenden har två anhörigträffar per år där anhörigas synpunkter tas upp, dokumenteras och följs upp

GOD SERVICE

Nämndmål	Indikatorer
Social- och arbetsmarknadsförvaltningen ska kommunicera tydligt och öppet.	Webbinformation till medborgarna ska vara god, 90 % av maxpoäng i SKL:s granskning av information om nämndens verksamhet
Brukarnas behov av insatser ska styra personalens arbetstid.	100% av genomförandeplanerna ska vara utförda så att det framgår när brukaren önskar insatsen

11 Driftbudget 2019-2021

Belopp i tkr	Budget 2019	Flerårsplan 2020	Flerårsplan 2021
Nämnd/styrelse			
Kommunfullmäktige	-575	-575	-575
Kommunstyrelse	-45 542	-41 981	-48 050
Drift- och Servicenämnd	-31 250	-32 002	-31 615
därav Skattefinansierad verksamhet	-31 250	-32 002	-31 615
Avgiftsfinansierad verksamhet (VA)	0	0	0
Bildningsnämnd	-331 310	-340 838	-338 436
Social- och arbetsmarknadsnämnd	-338 366	-346 635	-350 850
Taxe- och avgiftsnämnd	0	0	0
Revision	-770	-690	-690
Valnämnd	-600	-25	-25
Överförmyndarnämnd	-1 644	-1 685	-1 719
Transfereringar	-128 086	-128 798	-131 374
Delsumma verksamheterna inkl. interna poster	-878 143	-893 229	-903 334
Finansiering inkl rensning interna poster	84 748	84 876	80 907
Gamla och nya pensionsutbetalningar	-23 895	-24 434	-25 427
Årets nyintjänade förmånsbest åldersp	-5 081	-7 497	-9 690
Avgiftsbestämd ålderspension	-26 859	-28 067	-29 317
Verksamhetens nettokostnader	-849 230	-868 351	-886 861

12 Resultatbudget 2019-2021

Belopp i mkr	Budget 2019	Flerårsplan 2020	Flerårsplan 2021
Verksamhetens nettokostnader	-849,2	-868,4	-886,9
Avskrivningar	-35,0	-35,0	-35,0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-884,2	-903,4	-921,9
Skatteintäkter	704,7	728,0	756,3
Generella statsbidrag och utjämning	204,2	203,8	194,9
Finansiella intäkter	1,3	1,3	1,3
Finansiella kostnader	-11,5	-14,9	-15,4
RESULTAT FÖRE EXTRAORDINÄRA POSTER	14,5	14,8	15,2
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0
ÅRETS RESULTAT	14,5	14,8	15,2
Not 1			
Skatteintäkter	704,7	728,0	756,3
Slutavräkning	0,0	0,0	0,0
Preliminär slutavräkning	0,0	0,0	0,0
Mellankommunal utjämning	0,0	0,0	0,0
Summa skatteintäkter	704,7	728,0	756,3
Not 2			
Inkomstutjämningsbidrag/avgift	170,3	169,2	169,8
Kostnadsutjämning	-8,8	-8,7	-11,1
Regleringsbidrag/avgift	7,0	11,0	9,9
Utjämningsavgift LSS	-6,8	-6,8	-6,9
Ers kommunmoms lokalhyra för boende i vård och omsorg	0,3	0,3	0,3
Kommunal fastighetsavgift	32,9	32,9	32,9
Välfärdsmiljarder	9,3	5,9	0
flyktingvariabel			
Summa generella statsbidrag och utjämning	204,2	203,8	194,9

13 Balansbudget 2019-2021

Belopp i mkr	2019	2020	2021
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	657,0	729,7	776,4
Maskiner och inventarier	31,6	29,9	28,2
Finansiella anläggningstillgångar	41,9	41,9	41,9
Summa	730,5	801,5	846,5
Omsättningstillgångar			
Förråd m m	6,8	6,8	6,8
Fordringar	60,0	60,0	60,0
Kassa och bank	49,1	49,1	49,1
Summa	115,9	115,9	115,9
SUMMA TILLGÅNGAR	846,4	917,4	962,4
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
Eget kapital	247,4	262,2	277,4
därav årets resultat	14,5	14,8	15,2
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande	71,7	80,0	90,7
Andra avsättningar	11,5	11,5	11,5
Summa	83,2	91,5	102,2
Skulder			
Långfristiga skulder	309,1	339,1	369,1
Kortfristiga skulder	206,7	224,6	213,7
Summa	515,8	563,7	582,8
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	846,4	917,4	962,4

14 Investeringsbudget 2019-2021

Investeringsbudgeten beslutas i form av investeringsramar för kommande tre års period. Investeringsramarna har planerats utifrån tidigare investeringsplaner och uppdaterade behov av investeringar som redovisats under budgetprocessen. Ramarna anger planeringsutrymmet inför fortsatt detaljplanering och beslut om specifika investeringsprojekt.

Investeringsbudgeten omfattar investeringar i egen verksamhet och investeringar i infrastruktur, omsorg och samhällsutvecklande åtgärder. Investeringsbudgeten fastställer inga specifika investeringsprojekt utan anges som investeringsramar.

Det innebär att kommunfullmäktige beslutar om en investeringsram för respektive nämnd. Nämnderna disponerar och prioriterar projekt samt belopp inom den egna ramen. Nämndramen avser i första hand reinvesteringar och inventarier. Kommunstyrelsens investeringsram omfattar även kommunövergripande och strategiska investeringar. I samband med kommunstyrelsens beslut avseende ett specifikt projekt ska ansvarig förvaltning och eventuella medel för ökade driftkostnader beslutas. Investeringar i ny- om- och tillbyggnader av fastigheter beslutas av kommunstyrelsen. Investeringar i trafiksäkerhetsobjekt förutsätts finansieras till 50 procent med statliga bidrag. Investeringsbudgeten för trafiksäkerhetsobjekt disponeras av drift- och servicenämnden.

Lokalförsörjningsplanen för 2019-2023 ligger till grund för beräkning och prioriteringar av investeringar i fastigheter. Kommunstyrelsen fattar löpande beslut om strategiska investeringsprojekt inom utrymmet för planerade ramar.

Alla investeringsutgifter är över tid en driftkostnad i form av avskrivningar som konkurrerar om finansieringen med annan verksamhet.

Belopp i tkr	Budget 2019	Flerårsplan 2020	Flerårsplan 2021
Skattekollektivet:			
Kommunstyrelsen	2 000	1 000	1 000
Drift- och servicenämnd	6 200	7 200	7 200
Bildningsnämnd	3 000	1 800	1 800
Social- och arbetsmarknadsnämnd	1 500	1 500	1 500
Trafiksäkerhetsobjekt	1 500	1 000	1 000
Förskola norr	22 000		
Reparation Samzeliusviadukten		25 000	
Fastighet Skördetröskan	33 000		
Strategiska investeringar, övrigt	25 500	53 000	56 000
SUMMA	94 700	90 500	68 500
Avgiftskollektivet VA	16 100	15 100	11 600
TOTALT	110 800	105 600	80 100

Förändrad hantering av fastighetsköp och försäljning del av Skördetröskan 2, samt överenskommelse om utbyggnad av Hyttgatan.

§ 143

17/KS/234

Förändrad hantering av fastighetsköp och försäljning del av Skördetröskan 2, samt överenskommelse om utbyggnad av Hyttgatan.

Ärendebeskrivning

Hallsbergs kommun har förvärvat fastigheten Skördetröskan 4 med tillträde 2019-09-02 enligt kommunstyrelsens beslut, KS §139 2017.

I samband med slutförhandlingarna av fastighetsaffären gjordes ett omtag kring uppgörelserna av ett transportköp för en del av Skördetröskan 2, efter fastighetsbildning Skördetröskan 3, för att möjliggöra en etablering och byggnation för Ahlsell.

Hallsbergs kommun åtar sig att utföra en standardhöjning av del av Hyttgatan i enlighet med den tidigare överenskommelsen.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår Kommunstyrelsen upphäva tidigare beslut:

1. Köp av del av fastigheten Skördetröskan 2 till en köpeskilling om 500 000 kronor.
2. Försäljning av del av fastigheten Skördetröskan 2 till Ahlsell Sverige AB eller utsedd fastighetsförvaltare till en köpeskilling om 500 000 kronor.
3. Överenskommelsen om utbyggnad av Hyttgatan fram till Överste Von Rosens Gata.

Ärendet

Fastighetsägaren till Skördetröskan 3 har gjort en fastighetsuppgörelse med samma villkor som tidigare av NA-fastigheter som ska bygga och hyra ut till Ahlsell.

Hallsbergs kommun åtar sig att utföra en standardhöjning av del av Hyttgatan till en bredd om ca 7 meter inkl. belysning, asfaltsbeläggning, diken mm inom vägområdet i enlighet med den tidigare överenskommelsen. Däremot är detta reglerat i slutförhandlingarna av köpet av Skördetröskan 4 i stället för en separat överenskommelse.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Marianne Christiansen
Samhällsbyggnadschef

Bilagor

Ny taxa för bygglov och strandskydd

§ 144

18/KS/182

Ny taxa för bygglov och strandskydd

Ärendebeskrivning

Drift- och serviceförvaltningen har tagit fram ett förslag på ny taxa för ärenden gällande bygglov och strandskyddsdispens. Förslaget bygger på Sveriges kommuner och landstings (SKL) förslag och förväntas ge avgifter som tydligare följer självkostnadsprincipen än den nuvarande taxan.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår till kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar

- att anta Taxa för bygglov och strandskyddsdispens.
- att besluta att taxan ska börja gälla från och med den 1 januari 2019.
- att delegera till Drift- och servicenämnden att årligen besluta höja de i taxan antagna avgifterna samt handläggningskostnad per timme enligt Sveriges kommuner och landstings riktlinjer för procentsats om prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt publicerad uppgift för oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknigen är oktober månad 2018.

Ärendet

SKL har sett ett behov av att göra en omarbetning av underlaget för taxa som tas ut i enlighet med Plan- och bygglagen (2010:900) med anledning av ändringar som gjorts i lagen. Den nuvarande taxan i Hallsbergs kommun följer den tidigare modellen från SKL och behöver nu göras om för att stämma överens med de nya riktlinjerna. Det betyder att taxan kommer att utgå från tidsåtgång för hantering av ärendet istället för ytan som behandlas i de olika ärenden som inkommer genom ansökningar om bygglov och strandskyddsdispens.

Flera kommuner, bland annat Kumla och Örebro, har omarbetat sina taxor för att överensstamma med SKL:s nya taxeunderlag. Deras erfarenhet är att det blivit tydligare och lättare att motivera och förklara avgiften. Eftersom Hallsbergs kommun har ett samarbetsavtal med Kumla kommun i frågor om bygglov är det bra att utformningen och tillämpningen av taxorna i kommunerna är så lika som möjligt.

Ur ekonomisk synpunkt bedöms den nya taxan kunna leda till att Hallsbergs kommun får täckning för kostnaderna i det enskilda fallet. I jämförelse med dagens taxa kommer byggnationer med stor yta få lägre avgift och byggnationer med liten yta kommer få en högre avgift eftersom de i nuläget inte bär mindre byggnaderna sina kostnader.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Christina Torpman
Kommunsekreterare

Bilagor

Taxa för bygglov och strandskydds dispens

Protokollsutdrag drift- och servicenämnden 2018-10-24, § 112

Tjänsteskrivelse drift- och serviceförvaltningen

Drift-och servicenämnden**Tid**
09:30-12:45**Plats**
Hörnet, kommunhuset Hallsberg**Beslutande ledamöter**

Lotta Öhlund (MP) (ordförande)
Conny Larsson (S) (vice ordförande)
Gösta Hedlund (C) (2:e vice ordförande)
Toni Blanksvärd (S)
Hans Palmqvist (S)
Christina Johansson (S)
Ingegerd Svahn Karlsson (S)
Mattias Björklund (M)
Gert Öhlin (L)
Jimmy Olsson (SD)
Peter Tillman (V) ersätter Kari Räihä (V)

Ej tjänstgörande ersättare

Leif Hermansson (S)
Calin Mc Quillan (M)

Övriga

Clas-Göran Classon (Förvaltningschef)
Susanne Naeslund (Sekreterare)
Åsa Pettersson (Miljöchef)
Åsa Gunnarsson (Bygglovschef)
Leila Johansson (Miljöinspektör)

Protokollet innehåller paragraferna §112**Ordförande**_____
Lotta Öhlund**Justerare**_____
Peter Tillman**Sekreterare**_____
Susanne Naeslund

HALLSBERGS KOMMUN	ANSLAG/BEVIS
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Styrelse/Nämnd	Drift-och servicenämnden
Sammanträdesdatum	2018-10-24
Protokollet innehåller paragraferna	§§
Datum för överklagan	till och med
Förvaringsplats för protokollet	Drift- och servicenämndens förvaltningskontor
Underskrift/anslaget av	<hr/>

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 112 - Taxa för bygglov och strandskydd (18/DOS/128)

Ärendebeskrivning

För att kommunen ska kunna ta ut avgifter i enlighet med 12 kap 8 § Plan- och bygglagen (2010:900) behöver kommunen ha en av kommunfullmäktige antagen taxa för sin verksamhet.

Taxan är en viktig funktion för att kommunen ska kunna få täckning för sina kostnader inom området.

SKL har sett behov av att göra en större omarbetning av underlaget till taxa för PBL-området. Anledningen är att förändringar i PBL genomförts och det finns behov av att förtydliga hur taxan beräknas och tas fram. Utifrån detta har SKL tagit fram en ny utformning av taxa för PBL området som bygger på den genomsnittliga tidsåtgången för olika typer lov och anmälningsärenden och kostnad per handläggningstimma. Den taxa Hallsbergs kommun har idag bygger på SKL:s tidigare taxemodell från 2011.

Gösta Hedlund (C) yrkar återremiss av ärendet samt att den årliga indexuppräknningen tas bort och att det ges ett uppdrag till förvaltningen att titta på olika former av effektivisering, då den föreslagna taxan bygger på historiska uppgifter.

Conny Larsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Mattias Björklund (M) yrkar bifall till Gösta Hedlund (C) förslag att den årliga indexuppräknningen tas bort.

Propositionsordning och beslut

Efter att ha fått ordningen godkänd ställer ordföranden frågan till nämnden om de anser att ärendet kan beslutas idag. Hon finner då att nämnden anser att ärendet kan beslutas idag.

Ordföranden ställer då proposition på förvaltningens förslag mot Gösta Hedlund yrkande. Hon finner då att nämnden beslutar bifalla förvaltningens förslag.

Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden beslutar enligt bilagd tjänsteskrivelse

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Beslut

Drift- och servicenämnden beslutar godkänna den föreslagna taxan för bygglov och strandskyddsdispens och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling och beslut.

Reservationer

Gösta Hedlund (C) reserverar sig mot beslutet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Taxa för bygglov och strandskydd Hallsberg
- Taxa för bygglov och strandskyddsdispens Hallsberg
- Vad gör vi!
- PRISEXEMPEL PÅ PLANENLIGA ÄRENDEN

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

Beslut om taxa för bygglov och strandskyddsdispens.

Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden beslutar föreslå kommunfullmäktige

1. anta taxa för bygglov och strandskyddsdispens
2. besluta att taxan ska börja gälla från och med den 1 januari 2019
3. delegera till Drift- och servicenämnden att årligen besluta höja de i taxan antagna avgifterna samt handläggningskostnad per timme enligt Sveriges kommuner och landstings riktlinjer för procentsats om prisindex för kommunal verksamhet (PKV) enligt publicerad uppgift för oktober månad. Utgångspunkt för indexuppräknings är oktober månad 2018.

Sammanfattning

Taxan för Drift- och servicenämndens verksamhet behöver omarbetas för den del som avser kommunens bygglovsverksamhet och ärenden som rör strandskyddsdispens. Förvaltningen har därför tagit fram ett nytt taxeförslag i syfte att få en tydligare och mer transparent taxa. Förslaget till ny taxa enligt plan och bygglagen (PBL) bygger på Sveriges Kommuners och Landstings (SKL) förslag.

Den nya taxan förväntas ge avgifter som tydligare följer självkostnadsprincipen för olika ärendekategorier.

Bakgrund

För att kommunen ska kunna ta ut avgifter i enlighet med 12 kap 8 § Plan- och bygglagen (2010:900) behöver kommunen ha en av kommunfullmäktige antagen taxa för sin verksamhet. Taxan är en viktig funktion för att kommunen ska kunna få täckning för sina kostnader inom området.

SKL har sett behov av att göra en större omarbetning av underlaget till taxa för PBL-området. Anledningen är att förändringar i PBL genomförts och det finns behov av att förtydliga hur taxan beräknas och tas fram. Utifrån detta har SKL tagit fram en ny utformning av taxa för PBL området som bygger på den genomsnittliga tidsåtgången för olika typer lov och anmälningsärenden och kostnad per handläggningstimma. Den taxa Hallsbergs kommun har idag bygger på SKL:s tidigare taxemodell från 2011.

Enligt 12 kap 10 § PBL får en avgift enligt 12 kapitlet 8 eller 9 §§ inte överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser. Taxemodell bygger på att med utgångspunkt i dessa formuleringar i PBL, ta fram den genomsnittliga kostnaden (tiduppskattning) för olika typer av besked, beslut och handläggning.

Enligt SKL:s uppfattning bör taxemodellen innebära att kommunen kan ta ut ersättning för de kostnader man har för den myndighetsutövning och de övriga uppgifter man enligt PBL får ta ut avgifter för. Tiduppskattning ska ge möjlighet att ge kommunen ersättning för de timmar som läggs ned och en framräknad handläggningskostnad per timme ska täcka de lönekostnader och övriga kostnader som kan hänföras till området. I SKL:s underlag till taxa finns vägledning hur kostnad för handläggningstimma beräknas fram utifrån den faktiska kostnaden för aktuell verksamhet.

I den genomsnittliga handläggningstiden ingår all tid som ingår i handläggningen av ett ärende från det att det kommer in till kommunen till dess att ärendet är färdigbehandlat enligt plan- och bygglagen och har arkiverats. Den framräknade handläggningstiden multipliceras sedan med den handläggningskostnaden per timme.

Nuläge

Hallsbergs kommuns nuvarande taxa bygger på SKL:s tidigare taxeunderlag där taxan baseras på yta. Den nuvarande taxa är svår förståelig för utomstående men även för handläggare vilket medför att det kan bli olika avgifter för samma typ av ärende. Taxan ger inte heller en rättvisande kostnad för olika ärendetyper där stora byggnationer får i förhållande till tidsåtgång en hög avgift medan små ärenden i förhållande till tidsåtgång inte finansieras av nuvarande taxa utan subventioneras av större ärenden.

Flera kommuner, blanda annat Kumla och Örebro har omarbetat sina taxor inom bygglovområdet enligt SKL:s nya taxeunderlag. Deras erfarenhet är att tydligheten blir lättare och att det blir lättare att motivera och förklara avgiften.

Då Kumla- och Hallsbergs kommun har ett samarbetsavtal i frågor som bygglov är det bra att vi har så lika taxor som möjligt med samma uppbyggnad.

Analys

Ur ekonomisk synpunkt bedöms taxeförslaget innebära att Hallsberg kommun får täckning för våra kostnader i det enskilda fallet. Byggnationer med stor yta kommer att få lägre avgift än idag. Mindre byggnationer kommer att få en högre avgift än idag beroende på att mindre byggnationer idag inte bär sin egen kostnad utifrån den tidsåtgång som åtgår till handläggningen av dessa. Vi får samtidigt en taxa som är förutsägbar och tydlig, vid en utökad digitalisering som medger tidsvinster kan justering i taxan ske lättare och mer strukturerat.

För att få en så bra taxa som möjligt kommer förvaltningen löpande utvärdera taxan allt eftersom vi arbetar med den.

FÖR DRIFT- OCH SERVICEFÖRVALTNINGEN

Clas-Göran Classon
Förvaltningschef

Åsa Gunnarsson
Bygglovschef

Beslutad av:
Datum:
Ärendenummer:

Taxa för bygglov och strandkyddsdispens

Hallsbergs kommun

Kontakt

E-post: driftochservice@hallsberg.se
Telefon: 0582-68 50 00

**HALLSBERGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

TAXBESTÄMMELSER	4
Inledande bestämmelser	4
Allmänna bestämmelser	4
Beräkning av avgift	4
Avgift enligt tabell.....	4
Gällande taxa	4
Reducerad avgift vid justering av gällande lov.....	4
Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnad av en- och tvåbostadshus.	5
Tidsbegränsade bygglov	5
Anståndsbeslut	5
Timdebitering	5
Handläggningskostnaden.....	5
Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning	5
Tidsersättning	5
Höjning/sänkning av avgift.....	5
Ändring av taxan	5
Justering av timavgift.....	6
Betalning av avgift	6
Tabeller	7
Förklaringar av vissa begrepp.....	26
Planenligt.....	26
Liten avvikelse	26
Utanför planlagt område	26
Förhandsbesked	26
Arbetsplatsbesök	26
Avskrivning	26

Expediering och kungörelse.....	26
Liten avvikelse	27
Lovprövning.....	27
Nybyggnad.....	27
Slutbesked	27
Slutsamråd.....	27
Start av ärende	27
Bygglovsprövning.....	27
Startbesked.....	27
Tekniskt samråd.....	28
Tillbyggnad	28
Ändring av en byggnad	28
Villkorsbesked.....	28
Ingripandebesked	28

TAXEBESTÄMMELSER

Inledande bestämmelser

Enligt denna taxa utgår avgift för

1. Beslut om förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. Beslut om lov,
3. Tekniska samråd och slutsamråd,
4. Arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. Framställning av arkivbeständiga handlingar,
6. Expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41-41 b§§, och
7. Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder
8. Beslut om strandskyddsdispens

Eventuella planavgifter, mätningsavgifter samt avgifter för kartproduktion debiteras enligt separat taxa.

Moms (mervärdesomsättningskatt) debiteras inte.

Allmänna bestämmelser

Beräkning av avgift

Avgift enligt tabell

Avgiften för en viss åtgärd framgår av tabell 1-20. Beloppen i tabellerna 1-20 har beräknats genom att en framräknad handläggningskostnad per timme för verksamheten har multiplicerats med en genomsnittlig tidsåtgång för den typ av ärende som åtgärden avser.

Gällande taxa

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller när ärendet inkommer.

Reducerad avgift vid justering av gällande lov

För ansökan om att göra justeringar i ett tidigare beviljat gällande lov utgår avgiften enligt tabell där åtgärden återfinns. Om myndighetsnämnden finner att det är motiverat med avseende på arbetsinsatsen kan avgiften reduceras med 25, 50 eller 75%.

Komplementbyggnader och anmälningspliktiga åtgärder vid nybyggnad av en- och tvåbostadshus.

Avseende ärenden för en- och tvåbostadshus i enlighet med tabell 1 räknas tillhörande kompletteringsbyggnader in i ärendetyperna för nybyggnad, om allt ingår i samma ansökan som nybyggnationen av ett bostadshus.

Tidsbegränsade bygglov

Samma avgift tas ut vid ansökan om ett tidsbegränsat bygglov som för ett permanent bygglov för motsvarande åtgärd.

Anståndsbeslut

Ingen avgift utgår för anståndsbeslut.

Timdebitering

För vissa ärendetyper anges "Timdebitering". I dessa fall beräknas avgiften genom att den framräknade handläggningskostnaden per timme multipliceras med antalet nedlagda timmar i ärendet.

Handläggningskostnaden

Handläggningskostnaden per timme är 838 kr.

Avgift vid avslag, avskrivning, avvisning

Om en ansökan avslås, eller ett ärende avskrivs eller avvisas tas avgift ut för den handläggningstid som har lagts ner i ärendet genom att gå in i tabellen "Timuppskattning" och räkna samman de handläggningsåtgärder som har vidtagits.

Tidsersättning

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar drift- och servicenämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning.

Höjning/sänkning av avgift

Finner drift- och servicenämnden att det finns skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, äger nämnden, för visst slag av ärende eller särskilt uppdrag, rätt att besluta om detta.

Ändring av taxan

Ändringar i taxan beslutas av kommunfullmäktige.

Justering av timavgift

Indexuppräknad kostnad per timme beslutas av drift- och servicenämnden årligen.

Betalning av avgift

Avgiften enligt denna taxa betalas av sökanden mot faktura när denne tillställts drift- och servicenämndens beslut.

Betalas inte avgiften vid i fakturan angiven förfallodag utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker.

Avgiften för avslagsbeslut återbetalas om beslut upphävs i högre instans. Avräkning ska ske mot eventuell avgift som ska utgå för den aktuella åtgärden.

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2019 och gäller för ärenden inkomna från och med detta datum.

Tabeller

A Taxetabeller för lov, anmälan mm

1 Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader			
Ärendetyp			Avgift
1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	Planenligt	24 302 kr
1.2		Liten avvikelse	28 492 kr
1.3		Utanför planlagt område	28 492 kr
1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	Planenligt	20 950 kr
1.5		Liten avvikelse	24 302 kr
1.6		Utanför planlagt område	24 302 kr
1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	13 408 kr
1.8		Liten avvikelse	15 084 kr
1.9		Utanför planlagt område	15 084 kr
1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	9 218 kr
1.11		Liten avvikelse	10 894 kr
1.12		Utanför planlagt område	10 894 kr
1.13	Tillbyggnad huvudbyggnad , med tekniskt samråd	Planenligt	13 408 kr
1.14		Liten avvikelse	15 084 kr
1.15		Utanför planlagt område	15 084 kr
1.16	Tillbyggnad huvudbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	9 218 kr
1.17		Liten avvikelse	10 894 kr
1.18		Utanför planlagt område	10 894 kr
1.19	Tillbyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	8 380 kr
1.20		Liten avvikelse	10 056 kr
1.21		Utanför planlagt område	10 056 kr
1.22	Tillbyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 866 kr
1.23		Liten avvikelse	7 542 kr
1.24		Utanför planlagt område	7 542 kr
1.25	Inglasning av befintlig altan/skärmtak/balkong, utan tekniskt samråd	Planenligt	4 609 kr
1.26		Liten avvikelse	5 447 kr
1.27		Utanför planlagt område	5 447 kr
1.28	Ändring, med tekniskt samråd (fasadändring, ändrad användning)	Planenligt	11 732 kr
1.29		Liten avvikelse	13 408 kr
1.30		Utanför planlagt område	13 408 kr
1.31	Ändring, utan tekniskt samråd (fasadändring, ändrad användning)	Planenligt	7 542 kr
1.32		Liten avvikelse	9 218 kr
1.33		Utanför planlagt område	9 218 kr
1.34	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)		
1.35			10 894 kr
1.36			
2 Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader			

Ärendetyp		Avgift	
2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	13 408 kr
2.2		Liten avvikelse	16 760 kr
2.3		Utanför planlagt område	16 760 kr
2.4	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	9 218 kr
2.5		Liten avvikelse	12 570 kr
2.6		Utanför planlagt område	12 570 kr
2.7	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	24 302 kr
2.8		Liten avvikelse	28 492 kr
2.9		Utanför planlagt område	28 492 kr
2.10	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	36 872 kr
2.11		Liten avvikelse	41 062 kr
2.12		Utanför planlagt område	41 062 kr
2.13	Nybyggnad ≥ 5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	49 442 kr
2.14		Liten avvikelse	53 632 kr
2.15		Utanför planlagt område	53 632 kr
2.16	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	14 246 kr
2.17		Liten avvikelse	15 922 kr
2.18		Utanför planlagt område	15 922 kr
2.19	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	7 542 kr
2.20		Liten avvikelse	9 218 kr
2.21		Utanför planlagt område	9 218 kr
2.22	Tillbyggnad ≥ 51 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	15 922 kr
2.23		Liten avvikelse	19 274 kr
2.24		Utanför planlagt område	19 274 kr
2.25	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	12 570 kr
2.26		Liten avvikelse	14 246 kr
2.27	Fasadändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	7 542 kr
2.28		Liten avvikelse	9 218 kr
2.29	Inglasning av 1-5 befintliga balkonger. (Fler än 5 balkonger ses som fasadändring).	Planenligt	6 704 kr
2.30		Liten avvikelse	10 000 kr
2.31	All övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	14 246 kr
2.32		Liten avvikelse	17 598 kr
2.33		Utanför planlagt område	17 598 kr
2.34	All övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	9 218 kr
2.35		Liten avvikelse	12 570 kr
2.36		Utanför planlagt område	12 570 kr

3 Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar

Ärendetyp		Avgift
3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivningspåverkan	5 866 kr
3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivningspåverkan	7 542 kr
3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 676 kr
3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	1 676 kr

4 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1

Ärendetyp		Avgift
4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvdrift	Timdebitering
4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

5 Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)

Ärendetyp	Avgift
-----------	--------

5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	10 056 kr
5.2		Liten avvikelse	11 732 kr
5.3		Utanför planlagt område	11 732 kr
5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 866 kr
5.5		Liten avvikelse	7 542 kr
5.6		Utanför planlagt område	7 542 kr
5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	10 056 kr
5.8		Liten avvikelse	11 732 kr
5.9		Utanför planlagt område	11 732 kr
5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	5 866 kr
5.11		Liten avvikelse	7 542 kr
5.12		Utanför planlagt område	7 542 kr
5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	5 866 kr
5.14		Liten avvikelse	7 542 kr
5.15		Utanför planlagt område	7 542 kr

6 Förlängning av tidsbegränsat bygglov

Ärendetyp		Avgift
6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	5 866 kr

7 Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär

Ärendetyp		Avgift
7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	5 866 kr

8 Anmälningsskyldiga åtgärder

Ärendetyp		Avgift
8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	7 961 kr

8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	8 799 kr
8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	7 961 kr
8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	3 771 kr
8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	8 799 kr
8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	3 771 kr
8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	8 799 kr
8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	2 933 kr
8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd, Attefall	9 218 kr
8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd, Attefall	4 190 kr
8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd. Attefall	9 218 kr
8.24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd, Attefall	4 190 kr

8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen	4 190 kr
8.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	5 866 kr
8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 190 kr
8.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	5 866 kr
8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	3 771 kr
8.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	9 218 kr
8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	4 190 kr

9 Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder		Avgift
Ärendetyp		
9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	9 637 kr
9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	6 285 kr

10 Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov

Ärendetyp		Avgift
10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	9 637 kr
10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	6 285 kr

11 Förhandsbesked

Ärendetyp		Avgift
11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område 9 218 kr
11.2		Utanför planlagt område 11 313 kr

12 Villkorsbesked

Ärendetyp		Avgift
12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

13 Ingreppandebesked

Ärendetyp		Avgift
13.1	Ingreppandebesked	Timdebitering

14 Extra platsbesök

Ärendetyp		Avgift
14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck	3 352 kr
14.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck	3 352 kr

15 Strandskyddsdispens enligt Miljöbalken

Ärendetyp		Avgift
15.1	Strandskyddsdispens	8 799 kr

16 Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)

Ärendetyp		Avgift
16.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
16.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

17 Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder

Ärendetyp		Avgift
17.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

18 Avslag		
Ärendetyp		Avgift
18.1	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

19 Avskrivning		
Ärendetyp		Avgift
19.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

20 Avvisning		
Ärendetyp		Avgift
20.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

1 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för en- och tvåbostadshus och komplementbyggnader

Ärendetyp			Start av ärende	Bygglövsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
1.1	Nybyggnad av ett en- eller tvåbostadshus	Planenligt	1	10	1	4	2	4	4	2	1	29	24 302 kr
1.2		Liten avvikelse	1	15	1	4	2	4	4	2	1	34	28 492 kr
1.3		Utanför planlagt område	1	15	1	4	2	4	4	4	2	1	34
1.4	Nybyggnad av ett fritidshus med högst två bostäder	Planenligt	1	6	1	4	2	4	4	2	1	25	20 950 kr
1.5		Liten avvikelse	1	10	1	4	2	4	4	2	1	29	24 302 kr
1.6		Utanför planlagt område	1	10	1	4	2	4	4	4	2	1	29
1.7	Nybyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1	1	1	2	2	1	1	16	13 408 kr
1.8		Liten avvikelse	1	8	1	1	1	2	2	1	1	18	15 084 kr
1.9		Utanför planlagt område	1	8	1	1	1	2	2	2	1	1	18
1.10	Nybyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1		1			1	1	11	9 218 kr
1.11		Liten avvikelse	1	8	1		1			1	1	13	10 894 kr
1.12		Utanför planlagt område	1	8	1		1			1	1	13	10 894 kr
1.13	Tillbyggnad huvudbyggnad , med tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1	1	1	2	2	1	1	16	13 408 kr
1.14		Liten avvikelse	1	8	1	1	1	2	2	1	1	18	15 084 kr
1.15		Utanför planlagt område	1	8	1	1	1	2	2	2	1	1	18
1.16	Tillbyggnad huvudbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1		1			1	1	11	9 218 kr
1.17		Liten avvikelse	1	8	1		1			1	1	13	10 894 kr
1.18		Utanför planlagt område	1	8	1		1			1	1	13	10 894 kr
1.19	Tillbyggnad av komplementbyggnad, med tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1	1	1	1	1	1	1	10	8 380 kr
1.20		Liten avvikelse	1	4	1	1	1	1	1	1	1	12	10 056 kr
1.21		Utanför planlagt område	1	4	1	1	1	1	1	1	1	12	10 056 kr
1.22	Tillbyggnad av komplementbyggnad, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1		1			1	1	7	5 866 kr
1.23		Liten avvikelse	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
1.24		Utanför planlagt område	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
1.25	Inglasning av befintlig altan/skärmtak/balkong, utan tekniskt samråd	Planenligt	0,5	3	0,5		0,5			0,5	0,5	5,5	4 609 kr
1.26		Liten avvikelse	0,5	4	0,5		0,5			0,5	0,5	6,5	5 447 kr
1.27		Utanför planlagt område	0,5	4	0,5		0,5			0,5	0,5	6,5	5 447 kr
1.28	Ändring, med tekniskt samråd (fasadändring, ändrad användning)	Planenligt	1	4	1	1	1	2	2	1	1	14	11 732 kr
1.29		Liten avvikelse	1	6	1	1	1	2	2	1	1	16	13 408 kr
1.30		Utanför planlagt område	1	6	1	1	1	2	2	2	1	1	16
1.31	Ändring, utan tekniskt samråd (fasadändring, ändrad användning)	Planenligt	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
1.32		Liten avvikelse	1	6	1		1			1	1	11	9 218 kr
1.33		Utanför planlagt område	1	6	1		1			1	1	11	9 218 kr
1.34	Per styck för nybyggnad av fler likartade en- eller tvåbostadshus utöver det första, i en och samma ansökan (gruppbebyggelse)												
1.35				3	0,5	2	2	2	2	1	0,5	13	10 894 kr
1.36													

2 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för byggnader som inte är en- eller tvåbostadshus eller komplementbyggnader

Ärendetyp		Start av ärende	Byggningsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift	
2.1	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1	1	2	2	1	1	16	13 408 kr	
2.2		Liten avvikelse	1	10	1	1	2	2	1	1	20	16 760 kr	
2.3		Utanför planlagt område	1	10	1	1	2	2	1	1	20	16 760 kr	
2.4	Nybyggnad 0-100 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1		1		1	1	11	9 218 kr	
2.5		Liten avvikelse	1	10	1		1		1	1	15	12 570 kr	
2.6		Utanför planlagt område	1	10	1		1		1	1	15	12 570 kr	
2.7	Nybyggnad 101-1000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	1	10	1	4	2	4	4	2	1	29	24 302 kr
2.8		Liten avvikelse	1	15	1	4	2	4	4	2	1	34	28 492 kr
2.9		Utanför planlagt område	1	15	1	4	2	4	4	2	1	34	28 492 kr
2.10	Nybyggnad 1001-5000 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	1	25	1	4	2	4	4	2	1	44	36 872 kr
2.11		Liten avvikelse	1	30	1	4	2	4	4	2	1	49	41 062 kr
2.12		Utanför planlagt område	1	30	1	4	2	4	4	2	1	49	41 062 kr
2.13	Nybyggnad ≥5001 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	1	40	1	4	2	4	4	2	1	59	49 442 kr
2.14		Liten avvikelse	1	45	1	4	2	4	4	2	1	64	53 632 kr
2.15		Utanför planlagt område	1	45	1	4	2	4	4	2	1	64	53 632 kr
2.16	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), med tekniskt samråd	Planenligt	1	4	1	2	2	2	2	2	1	17	14 246 kr
2.17		Liten avvikelse	1	6	1	2	2	2	2	2	1	19	15 922 kr
2.18		Utanför planlagt område	1	6	1	2	2	2	2	2	1	19	15 922 kr
2.19	Tillbyggnad 0-50 kvm (BTA+OPA), utan tekniskt samråd	Planenligt	1	4	1		1		1	1	9	7 542 kr	
2.20		Liten avvikelse	1	6	1		1		1	1	11	9 218 kr	
2.21		Utanför planlagt område	1	6	1		1		1	1	11	9 218 kr	
2.22	Tillbyggnad ≥51 kvm (BTA+OPA)	Planenligt	1	6	1	2	2	2	2	2	1	19	15 922 kr
2.23		Liten avvikelse	1	10	1	2	2	2	2	2	1	23	19 274 kr
2.24		Utanför planlagt område	1	10	1	2	2	2	2	2	1	23	19 274 kr
2.25	Fasadändring, med tekniskt samråd	Planenligt	1	4	1	2	1	2	2	1	1	15	12 570 kr
2.26		Liten avvikelse	1	6	1	2	1	2	2	1	1	17	14 246 kr
2.27	Fasadändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	4	1		1		1	1	9	7 542 kr	
2.28		Liten avvikelse	1	6	1		1		1	1	11	9 218 kr	
2.29	Inglasning av 1-5 befintliga balkonger. (Fler än 5 balkonger ses som fasadändring).	Planenligt	1	3	1		1		1	1	8	6 704 kr	
2.30		Liten avvikelse	1	5	1		1		1	1	10	10 000 kr	
2.31	All övrig ändring, med tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1	2	1	2	2	1	1	17	14 246 kr
2.32		Liten avvikelse	1	10	1	2	1	2	2	1	1	21	17 598 kr
2.33		Utanför planlagt område	1	10	1	2	1	2	2	1	1	21	17 598 kr
2.34	All övrig ändring, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	6	1		1		1	1	11	9 218 kr	
2.35		Liten avvikelse	1	10	1		1		1	1	15	12 570 kr	
2.36		Utanför planlagt område	1	10	1		1		1	1	15	12 570 kr	

3 Tidsuppskattning

Bygglov och teknisk kontroll för skyltar och ljusanordningar												
Ärendetyp	Start av ärende	Bygglovsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift	
3.1	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med liten omgivnings-påverkan	1	2	1				1	1	7	5 866 kr	
3.2	Sätta upp, flytta eller väsentligt ändra en skylt eller ljusanordning med stor omgivnings-påverkan	1	4	1				1	1	9	7 542 kr	
3.3	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på samma fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	0	2	0				0	0	2	1 676 kr	
3.4	Ytterligare en skylt eller ljusanordning på annan fastighet, utöver den mest tidskrävande, i ansökningar som omfattar flera skyltar eller ljusanordningar	0	2	0				0	0	2	1 676 kr	

4 Tidsuppskattning		
Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 1		
Ärendetyp		Avgift
4.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av nöjesparker, djurparker, idrottsplatser, skidbackar med liftar, kabinbanor, campingplatser, skjutbanor, småbåtshamnar, friluftsbad, motorbanor och golfbanor	Timdebitering
4.2	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av upplag och materialgårdar	Timdebitering
4.3	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av tunnlar och bergrum som inte är avsedda för väg, järnväg, tunnelbana eller gruvsdrift	Timdebitering
4.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser	Timdebitering
4.5	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av radio- eller telemaster eller torn	Timdebitering
4.6	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av vindkraftverk som a) är högre än 20 meter över markytan b) placeras på ett avstånd från gränsen som är mindre än kraftverkets höjd över marken c) monteras fast på en byggnad, eller d) har en vindturbin med en diameter som är större än tre meter	Timdebitering
4.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av begravningsplatser	Timdebitering

5 Tidsuppskattning													
Bygglov och teknisk kontroll för andra anläggningar än byggnader, del 2 (murar och plank, parkeringsplatser utomhus och transformatorstationer)													
Ärendetyp			Start av ärende	Bygglövsprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
5.1	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, med tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1	1	1	2	2	1	1	12	10 056 kr
5.2		Liten avvikelse	1	4	1	1	1	2	2	1	1	14	11 732 kr
5.3		Utanför planlagt område	1	4	1	1	1	2	2	1	1	14	11 732 kr
5.4	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av mur eller plank, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1		1			1	1	7	5 866 kr
5.5		Liten avvikelse	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
5.6		Utanför planlagt område	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
5.7	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, med tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1	1	1	2	2	1	1	12	10 056 kr
5.8		Liten avvikelse	1	4	1	1	1	2	2	1	1	14	11 732 kr
5.9		Utanför planlagt område	1	4	1	1	1	2	2	1	1	14	11 732 kr
5.10	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av parkeringsplatser utomhus, utan tekniskt samråd	Planenligt	1	2	1		1			1	1	7	5 866 kr
5.11		Liten avvikelse	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
5.12		Utanför planlagt område	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
5.13	Anordnande, inrättande, uppförande, flytt eller väsentlig ändring av transformatorstation	Planenligt	1	2	1		1			1	1	7	5 866 kr
5.14		Liten avvikelse	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr
5.15		Utanför planlagt område	1	4	1		1			1	1	9	7 542 kr

6 Tidsuppskattning**Förlängning av tidsbegränsat bygglov**

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summatid	Avgift
6.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov	1	4	1	1	7	5 866 kr

7 Tidsuppskattning**Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär**

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summatid	Avgift
7.1	Förlängning av tidsbegränsat bygglov för ändamål av säsongskaraktär	1	4	1	1	7	5 866 kr

8 Tidsuppskattning												
Anmälningsskyldiga åtgärder												
Ärendetyp	Start av ärende	Handläggning av anmälan	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift	
8.1	Rivning av byggnad eller en del av byggnad, med tekniskt samråd	1	2	2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr	
8.2	Rivning av byggnad eller del av en byggnad, utan tekniskt samråd	1	1		0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr	
8.3	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, med tekniskt samråd	1	2	2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr	
8.4	Nybyggnad eller tillbyggnad som enligt 9 kap. 7 § plan-och bygglagen (2010:900) har undantagits från krav på bygglov, utan tekniskt samråd	1	1		0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr	
8.5	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, med tekniskt samråd	1	2	2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr	
8.6	Ändring av en byggnad, om ändringen innebär att konstruktionen av byggnadens bärande delar berörs eller byggnadens planlösning påverkas avsevärt, utan tekniskt samråd	1	1		0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr	
8.7	Installation eller väsentlig ändring av hiss, med tekniskt samråd	1	2	2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr	
8.8	Installation eller väsentlig ändring av hiss, utan tekniskt samråd	1	1		0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr	
8.9	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, med tekniskt samråd	1	2	2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr	
8.10	Installation eller väsentlig ändring av eldstad eller rökkanal, utan tekniskt samråd	1	1		0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr	

8.11	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, med tekniskt samråd	1	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10,5	8 799 kr
8.12	Installation eller väsentlig ändring av anordning för ventilation, utan tekniskt samråd	1	1			0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr
8.13	Installation eller väsentlig ändring av anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, med tekniskt samråd	1	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr
8.14	Installation eller väsentlig ändring av en anläggning för vattenförsörjning eller avlopp i en byggnad eller inom en tomt, utan tekniskt samråd	1	1			0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr
8.15	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, med tekniskt samråd	1	2		2	0,5	2	1	0,5	0,5	9,5	7 961 kr
8.16	Ändring av byggnad som väsentligt påverkar brandskyddet i byggnaden, utan tekniskt samråd	1	2			0,5			0,5	0,5	4,5	3 771 kr
8.17	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, med tekniskt samråd	1	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10,5	8 799 kr
8.18	Underhåll av sådant byggnadsverk med särskilt bevarandevärde som omfattas av skyddsbestämmelser som har beslutats med stöd av 4 kap. 16 § eller 42 § första stycket 5 c plan- och bygglagen eller motsvarande äldre föreskrifter, utan tekniskt samråd	1	2			0,5			0,5	0,5	4,5	3 771 kr
8.19	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, med tekniskt samråd	1	2		3	0,5	2	1	0,5	0,5	10,5	8 799 kr
8.20	Nybyggnad eller väsentlig ändring av ett vindkraftverk, utan tekniskt samråd	1	1			0,5			0,5	0,5	3,5	2 933 kr

8.21	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd, Attefall	1	2		3	1	2	1	0,5	0,5	11	9 218 kr
8.22	Uppförande eller tillbyggnad av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd, Attefall	1	2			1			0,5	0,5	5	4 190 kr
8.23	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd. Attefall	1	2		3	1	3		0,5	0,5	11	9 218 kr
8.24	Uppförande eller tillbyggnad av sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd, Attefall	1	2			1			0,5	0,5	5	4 190 kr
8.25	Ändring av sådan komplementbyggnad som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen så att den blir ett sådant komplementbostadshus som avses i 9 kap. 4a § plan- och bygglagen	1	2			1			0,5	0,5	5	4 190 kr
8.26	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 1 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	1	2		2	1			0,5	0,5	7	5 866 kr
8.27	Göra sådan anmälningspliktig tillbyggnad som avses i 9 kap. 4b § 1 st 1 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	1	2			1			0,5	0,5	5	4 190 kr
8.28	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st. 2 plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	1	2		2	1			0,5	0,5	7	5 866 kr
8.29	Bygga sådan anmälningspliktig takkupa som avses i 9 kap. 4b § 1 st 2 plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	1	2			1			0,5		4,5	3 771 kr
8.30	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, med tekniskt samråd	1	2		3	1	3		0,5	0,5	11	9 218 kr
8.31	Sådan anmälningspliktig inredning av ytterligare en bostad som avses i 9 kap. 4c § plan- och bygglagen, utan tekniskt samråd	1	2			1			0,5	0,5	5	4 190 kr

9 Tidsuppskattning**Marklov och teknisk kontroll för marklovpliktiga åtgärder**

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
9.1	Marklovpliktig åtgärd, med tekniskt samråd	1	4	1	2	0,5	2		0,5	0,5	11,5	9 637 kr
9.2	Marklovpliktig åtgärd, utan tekniskt samråd	1	4	1		0,5			0,5	0,5	7,5	6 285 kr

10 Tidsuppskattning**Rivningslov och teknisk kontroll för åtgärder som kräver rivningslov**

Ärendetyp		Start av ärende	Lovprövning	Expediering och kungörelse	Tekniskt samråd	Startbesked	Arbetsplatsbesök	Slutsamråd	Slutbesked	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
10.1	Åtgärd som kräver rivningslov, med tekniskt samråd	1	4	1	2	0,5	2		0,5	0,5	11,5	9 637 kr
10.2	Åtgärd som kräver rivningslov, utan tekniskt samråd	1	4	1		0,5			0,5	0,5	7,5	6 285 kr

11 Tidsuppskattning**Förhandsbesked**

Ärendetyp		Start av ärende	Prövning av ansökan	Expediering och kungörelse	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift	
11.1	Förhandsbesked	Inom planlagt område	1	8,5	1	0,5	11	9 218 kr
11.2		Utanför planlagt område	1	11	1	0,5	13,5	11 313 kr

12 Tidsuppskattning		
Villkorsbesked		
	Ärendetyp	Avgift
12.1	Villkorsbesked	Timdebitering

13 Tidsuppskattning		
Ingripandebesked		
	Ärendetyp	Avgift
13.1	Ingripandebesked	Timdebitering

14 Tidsuppskattning				
Extra platsbesök				
	Ärendetyp	Utförande	Summa tid	Avgift
14.1	Extra arbetsplatsbesök, utöver det första, per styck		4	3 352 kr
14.2	Extra slutsamråd, utöver det första, per styck		4	3 352 kr

15 Tidsuppskattning							
Strandskyddsdispens enligt Miljöbalken							
	Ärendetyp	Start av ärende	Prövning av ansökan	Expediering	Avslut av ärende	Summa tid	Avgift
15.1	Strandskyddsdispens	1	8	1	0,5	10,5	8 799 kr

16 Tidsuppskattning		
Lov för åtgärder som inte kräver lov (frivilliga lov)		
	Ärendetyp	Avgift
16.1	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd finns i någon av taxans övriga tabeller	I enlighet med tillämplig tabell
16.2	Åtgärd som inte kräver lov, där närliggande eller i princip motsvarande åtgärd inte finns i någon av taxans övriga tabeller	Timdebitering

17 Tidsuppskattning		
Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder		
	Ärendetyp	Avgift
17.1	Andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder	Timdebitering

18 Tidsuppskattning		
Avslag		
	Ärendetyp	Avgift
18.1	Avslag	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

19 Tidsuppskattning		
Avskrivning		
	Ärendetyp	Avgift
19.1	Avskrivning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

20 Tidsuppskattning		
Avvisning		
	Ärendetyp	Avgift
20.1	Avvisning	Avgift tas ut för nedlagt arbete i enlighet med tidsuppskattningen för tillämplig ärendetyp

Förklaringar av vissa begrepp

Nedan finns en lista med förklaringar av vissa begrepp som finns i taxan. När begreppen avser handläggningsmoment, är det den genomsnittliga tiden för arbetet med respektive moment som anges i tids- och kostnadsuppskattning.

Planenligt

Den föreslagna åtgärden överensstämmer med gällande detaljplan, gällande områdesbestämmelser eller givet förhandsbesked.

Liten avvikelse

Sådan liten avvikelse från gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser som avses i 9 kap. 31b§ PBL

Utanför planlagt område

Den föreslagna åtgärden ligger utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser, och omfattas inte heller av ett tidigare givet förhandsbesked.

Förhandsbesked

I ett förhandsbesked prövas lokaliseringen, det vill säga markens lämplighet för den avsedda åtgärden. Denna prövning görs mot kraven i 2 kap. PBL. Det är vanligast att söka förhandsbesked när man vill uppföra en byggnad på en obebyggd tomt utanför detaljplanelagt område. Om man vill stycka av mark till en ny fastighet kan det vara lämpligt att först söka förhandsbesked eftersom detta underlättar lantmäteriets handläggning. Man kan få förhandsbesked för alla bygglovspliktiga åtgärder både inom och utom detaljplanelagda områden. Ett positivt förhandsbesked är bindande vid den kommande bygglovsprövningen om ansökan om bygglov görs inom två år från den dag då förhandsbeskedet vann laga kraft. Inkommer inte ansökan om bygglov inom den tiden upphör beslutet att gälla.

Arbetsplatsbesök

I detta ingå såväl för- som efterarbete som faktiska arbetsplatsbesök, samt den genomsnittliga restiden till och från ett arbetsplatsbesök i kommunen.

Avskrivning

Avskrivning av ett ärende sker om sökande återkallar sin ansökan.

Expediering och kungörelse

När ett beslut om förhandsbesked eller lov har tagits ska det expedieras och kungöras. Ett beslut om förhandsbesked och lov vinner laga kraft enbart om byggnadsnämnden har gjort expedieringen och kungörelsen på rätt sätt. Beslutet ska delges vissa medan andra ska få ett meddelande om att beslut har tagits. Beslut om att ge lov och positiva förhandsbesked ska dessutom kungöras i Post- och Inrikes tidningar.

I tabell om tidsuppskattning är det den genomsnittliga tiden för detta fördelat på alla ärenden av respektive typ.

Liten avvikelse

Sådan liten avvikelse från gällande detaljplan eller gällande områdesbestämmelser som avses i 9 kap. 31b§ PBL.

Lovprövning

I detta ingår exempelvis inläsning av material, prövning och beslutsfattande, att skriva beslut, grannhöranden remitteringar och att skriva fram ärenden till nämnden.

Nybyggnad

Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats (definition enligt 1 kap. 4§ PBL).

Slutbesked

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutbeskedet.

Slutsamråd

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska slutsamrådet, samt den genomsnittliga restiden till och från en byggarbetsplats. När byggåtgärder som har omfattats av tekniskt samråd avslutas ska ett slutsamråd hållas, innan slutbesked utfärdas, om det inte är uppenbart obehövt. Behovet av slutsamråd ska bedömas av byggnadsnämnden i det enskilda fallet. Slutsamrådet ska normalt hållas på den plats där byggåtgärderna har genomförts. På mötet går man bl.a. igenom hur kontrollplanen har uppfyllts, hur andra villkor och kompletterande villkor i startbeskedet har följts. Om avvikelser har gjorts, den kontrollansvariges och byggnadsnämndens dokumentation över besök på byggarbetsplatsen, den kontrollansvariges utlåtande samt förutsättningar för slutbesked.

Start av ärende

I detta ingår exempelvis registrering, upprättande av ärende, kontroll av inkomna handlingar, fördelning av ärenden.

Bygglovsprövning

Bygglovsprövning- den granskning och handläggning som görs innan lov kan beviljas, så som granskning, begäran om komplettering, remisshantering, grannhörande, möte, tjänsteutlåtande, nämndsammanträde etc.

Startbesked

I detta ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska startbeskedet.

Tekniskt samråd

I vissa ärenden ska ett tekniskt samråd hållas hos byggnadsnämnden. På samrådet går man bland annat igenom hur arbetet ska planeras och organiseras, förslaget till kontrollplan och handlingarna i övrigt. Senast vid det tekniska samrådet ska byggherren lämna in ett förslag till kontrollplan och de tekniska handlingar som behövs för att byggnadsnämnden ska kunna bedöma om startbesked kan ges. I tabell för tidsuppskattning ingår exempelvis för- och efterarbete och det faktiska samrådet.

Tillbyggnad

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym (definition enligt 1 kap. 4§ PBL).

Ändring av en byggnad

En eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde (definition enligt 1 kap. 4§ PBL).

Villkorsbesked

Den som ska utföra en bygglovspliktig åtgärd kan begära ett villkorsbesked. Byggnadsnämnden ska med ett sådant besked redovisa sin bedömning om åtgärden kan komma att omfattas av särskilda villkor för att uppfylla utformningskraven i plan- och bygglagen, PBL. Byggnadsnämnden ska lämna ett villkorsbesked när någon begär det.

Ingripandebesked

Ett ingripandebesked är ett skriftligt besked (utredning) från byggnadsnämnden om det har vidtagits någon åtgärd i strid mot plan- och bygglagstiftningen. Ingripandebesked syftar till att ge besked i förväg om att tillsyn kan komma att ske i framtiden. Ett ingripandebesked är i första hand till nytta för den som överväger att köpa ett byggnadsverk.

VA-taxa 2019

§ 145

18/KS/183

VA-taxa 2019

Ärendebeskrivning

Ny VA-taxa i Hallsbergs kommun antas inför varje år. Grunderna för uppräknig av VA-taxa togs i kommunfullmäktige 2011-11-15, § 104. Drift- och serviceförvaltningen föreslår att för 2019 avstå indexhöjning av VA-taxan för att till nästa år återgå till normal indexberäkning.

Utifrån resultat 2017 och prognos för 2018 är enhetschef för VA-kollektivet och chef för Tekniska avdelningen tillsammans med förvaltningsekonom överens om att ingen förändring bör ske av VA-taxan gällande år 2019, för att upprätthålla god ekonomisk status.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår till kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar anta föreslagen VA-taxa för 2019.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Christina Torpman
Kommunsekreterare

Bilagor

VA-taxa 2019

Protokollsutdrag Drift- och servicenämnden 2018-10-24, § 113

Tjänsteskrivelse Drift- och serviceförvaltningen

Drift-och servicenämnden

Tid
09:30-12:45

Plats
Hörnet, kommunhuset Hallsberg

Beslutande ledamöter

Lotta Öhlund (MP) (ordförande)
Conny Larsson (S) (vice ordförande)
Gösta Hedlund (C) (2:e vice ordförande)
Toni Blanksvärd (S)
Hans Palmqvist (S)
Christina Johansson (S)
Ingegerd Svahn Karlsson (S)
Mattias Björklund (M)
Gert Öhlin (L)
Jimmy Olsson (SD)
Peter Tillman (V) ersätter Kari Räihä (V)

Ej tjänstgörande ersättare

Leif Hermansson (S)
Calin Mc Quillan (M)

Övriga

Clas-Göran Classon (Förvaltningschef)
Susanne Naeslund (Sekreterare)
Niklas Hasselwander (Teknisk chef)

Protokollet innehåller paragraferna §113

Ordförande

_____

Lotta Öhlund

Justerare

_____

Peter Tillman

Sekreterare

_____

Susanne Naeslund

HALLSBERGS KOMMUN	ANSLAG/BEVIS
Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.	
Styrelse/Nämnd	Drift-och servicenämnden
Sammanträdesdatum	2018-10-24
Protokollet innehåller paragraferna	§§
Datum för överklagan	till och med
Förvaringsplats för protokollet	Drift- och servicenämndens förvaltningskontor
Underskrift/anslaget av	<hr/>

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

§ 113 - VA-taxa 2019

(18/DOS/130)

Ärendebeskrivning

VA-taxa 2011 antogs av kommunfullmäktige 2010-11-15 § 104 med beslut om årlig uppräkningsindex enligt 75% av konsumentprisindex, KPI samt 25 % av anläggningsindex E84/325, med januari månad 2011 som basmånad. Drift- och serviceförvaltningen föreslår att för 2019 avstå indexhöjningen av VA-taxan för att till nästa år återgå till normal indexberäkning.

Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden beslutar enligt bilagd tjänsteskrivelse

Beslut

Drift- och servicenämnden beslutar godkänna den föreslagna VA- taxan för 2019 och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling och beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse VA-Taxa 2019
- VA-taxa 2019

Justerare signatur	Utdragsbestyrkande
--------------------	--------------------

VA-taxa 2019 för Hallsbergs Kommun

Ärendebeskrivning

VA-taxa 2011 antogs av kommunfullmäktige 2010-11-15 § 104 med beslut om årlig uppräkningsenligt 75% av konsumentprisindex, KPI samt 25 % av anläggningsindex E84/325, med januari månad 2011 som basmånad.

Drift- och serviceförvaltningen föreslår att för 2019 avstå indexhöjningen av VA-taxan för att till nästa år återgå till normal indexberäkning.

Förslag till beslut

Drift- och servicenämnden godkänner förslaget enligt ovan samt överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling och beslut.

Ärendet

Vid Drift- och serviceförvaltningens ledningsgrupps sammanträde den 14 augusti 2018, redovisade förvaltningsekonomerna läget för VA-kollektivets ekonomiska utveckling där situationen kan beskrivas som en behaglig mjuklandning ur ekonomisk synvinkel. Under 2017 redovisade VA-kollektivet ett minusresultat på 818 000 kronor. Värdet på VA-kollektivets resultatutjämningsfond uppgick den 14 augusti 2018 till 9 975 000 kronor och prognosen för 2018 pekar på att det kommer finnas över 9 000 000 kronor kvar i resultatutjämningsfonden. VA-kollektivet bedöms gå med ett minusresultat på mellan 600 000 kronor till 900 000 kronor under 2018.

Utifrån dessa uppgifter är enhetschef för VA-kollektivet och chef för Tekniska avdelningen tillsammans med förvaltningsekonomerna överens om att ingen förändring bör ske av VA-taxan gällande år 2019, för att upprätthålla god ekonomisk status.

Drift- och serviceförvaltningen

Clas-Göran Classon
Förvaltningschef

Niklas Hasselwander
Teknisk Chef

Bilagor

VA-Taxa 2019

VA-taxa 2019

Allmänna vatten- och avloppsanläggning

Kontakt

E-post: drift.serviceforvaltningen@hallsberg.se
Telefon: 0582-68 50 00

**HALLSBERGS
KOMMUN**

TAXA 2018

för Hallsbergs kommun

ALLMÄNNA VATTEN- OCH AVLOPPSANLÄGGNING

VA-taxan antogs av Hallsbergs kommunfullmäktige den 2010-11-15, KF §104, med beslut om årlig uppräknings enligt § 22 nedan.

I KF § 61/2013 togs beslut om att avstå uppräknings 2013.

I KF § 171/2013 togs beslut om att avstå uppräknings 2014.

I KF § 33/2014 togs beslut om att avstå uppräknings 2015.

I KF § 137/2015 togs beslut om att avstå uppräknings 2016.

I KF § 145/2016 togs beslut om att avstå uppräknings 2017.

I KF § 131/2017 togs beslut om att avstå uppräknings 2018.

Taxan gäller från 2019-01-01.

Allmän information (§§ 1-4)

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Hallsbergs kommun, nedan kallad huvudmannen. Avgifter enligt denna taxa skall betalas till den förvaltning som handhar VA-anläggningen.

§ 1

För att täcka kostnader för Hallsbergs kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa. Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämföras med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och brukningsavgifter.

§ 3

Fastigheterna indelas i bostadsfastighet, annan fastighet och obebyggd fastighet.

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål.

Till bostadsfastighet jämföras fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt. Exempel på sådana byggnader är kontor, förvaltning, sjukvård, utbildning, butiker, hotell, restauranger, utställningslokaler, sporthallar. Det är kommunens bedömning som gäller.

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämföras med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: Fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggs.

Lägenhet: Lägenhet är ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämförd fastighet där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: Mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Nej	Nej

4.2 Avgiftsskyldighet för var och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Vad gäller dagvatten gata (Dg) från allmän platsmarkshållare pågår en utredning.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

	Avgift utgår per fastighet med:	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	71 472 kr	89 340 kr
b)	en avgift per m ² tomtyta	24,48 kr	30,60 kr
c)	en avgift per lägenhet (de första 8 lgh inom fastigheten) en avgift per lägenhet (för lgh nr 9 och därpå följande)	12 256 kr 6 536 kr	15 320 kr 8 170 kr
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	6 536 kr	8 170 kr

* Avgift enligt 5.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a). I det fall avgift enligt 5.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt inte lagts respektive upprättats.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgiften enligt 5.1 a), som hänför sig till framdragande av servisledningen lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. För småhus, 1-2 lägenheter tas avgift enligt 2.1.1 b) ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 2.1.1 a och c), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 2.1.1 a, c och d). Vid ändrade förhållanden enligt 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7 och 2.1.8 tas ut ytterligare avgift enligt 2.1.1 b) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 2.1.1 a).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 2.1.1 b) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte skall anses vara förut erlagd. Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 2.1.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 2.1.1 c) för varje tillkommande lägenhet. Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 2.1.1 d).

§ 6

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

	Avgift utgår per fastighet med:	Utan moms	Med moms
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	98 016 kr	122 520 kr
b)	en avgift per m ² tomtyta 1 - 5 000 m ² 5 001 - 10 000 m ² 10 001 - 20 000 m ² 20 001 - 40 000 m ² 40 001 - > m ²	24,48 kr 20,40 kr 16,32 kr 12,24 kr 8,16 kr	30,60 kr 25,50 kr 20,40 kr 15,30 kr 10,20 kr
c)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	6 536 kr	8 170 kr

* Avgift enligt 2.2.1 c) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a). I det fall avgift enligt 2.2.1 c) tas ut reduceras avgift enligt 2.2.1 a) enligt § 8.

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, se § 8.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 2.2.1 a) som hänför sig till framdragande av servisledningen lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomyteavgift förfaller till betalning. Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a).

6.6 Ökas fastighets tomyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 b) för tillkommande tomyta som härrör från fastighet för vilken tomyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 c).

§ 7

7.1. För obebyggd fastighet skall ej erläggas anläggningsavgift.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter:		V	S	Df	Dg
Avgift per uppsättning FP	5.1 a), 6.1 a)	30 %	50 %	20 %	-
Tomyteavgift	5.1 b), 6.1 b)	40 %	60 %	-	-
Lägenhetsavgift	5.1 c)	40 %	60 %	-	-
Grundavgift Df utan FP	5.1 d) , 6.1 c)	-	-	100 %	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift. För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 a) respektive 5.1 d), eller 6.1 a) respektive 6.1 c).

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningarna inte till högre belopp än 100 % av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningarna för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningarna.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:	Utan moms	Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	0 kr	0 kr

Beslutas senare, utredning pågår

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 75% i konsumentprisindex, KPI samt 25% anläggningsindex E84/325 med januari månad 2011 som basmånad. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter. Vid negativt index förblir taxan oförändrad.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befins skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

		Utan moms	Med moms
a)	en fast avgift per år och mätare beroende av mätarkapacitet qn 2,5 qn 6,0 qn 10,0 qn >10,0 för mätare med pulsgivare tillkommer	2 208 kr 5 832 kr 11 664 kr 24 996 kr 248 kr	2 760 kr 7 290 kr 14 580 kr 31 245 kr 310 kr
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	21,0 kr	26,25 kr
c)	en avgift per år och lägenhet för flerbostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	584 kr	730 kr
d)	en avgift per år och varje påbörjat 1000-tal m ² tomtyta för annan fastighet (Avgift tas ut endast intill 50 000 m ² .)	168 kr	210 kr
e)	en fast avgift per år för dagvatten Df för bostadsfastighet	168 kr	210 kr

Vid hämtning av vatten från iordningställd betalstation utgår avgift för levererad mängd vatten med 21,0 kronor per m³ (utan moms), 26,25 kronor per m³ (med moms), enligt § 14, 14.1 b).

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:		V	S
Fast avgift	14.1 a)	50 %	50 %
Avgift per m ³	14.1 b)	50 %	50 %

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 a) motsvarande mätarstorlek qn 2,5) och enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

Detta gäller även i de fall fastighetsägaren endast har avloppsvatten som levereras från fastigheten till huvudmannen. Avgift tas ut enligt 14.1 a) motsvarande mätarstorlek qn 2,5) och enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För så kallat byggvatten skall erläggas bruksavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.
Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Statens va-nämnd.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten och dylikt), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 14.1 b). Separat abonnemang skall upprättas för denna typ av vattenleverans.

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:	Utan moms	Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	0 kr	0 kr

Beslutas senare, utredning pågår

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall ej erläggas brukningsavgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet, vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

Prislista extra åtaganden	Utan moms	Med moms
Kontroll vattenmätare (vid felfri mätare)	816 kr	1 020 kr
Avläsning vattenmätare	392 kr	490 kr
Förgävesbesök vid aviserad/avtalad 2:a gången	392 kr	490 kr
Avstängning och påsläpp av vatten på begäran av fastighetsägaren eller bristande betalning	392 kr	490 kr
Montering och demontering av strypbricka	392 kr	490 kr
Nedtagning av vattenmätare p.g.a orsak t.ex. ombyggnad	488 kr	610 kr
Länsning av vattenmätarbrunn i samband med vattenmätarbyte eller avläsning	392 kr	490 kr
Byte av trasig plombering som fastighetsägaren orsakat	392 kr	490 kr
Byte av skadad eller sönderfrusen mätare som fastighetsägaren orsakat (exkl. mätare)	392 kr	490 kr
Hyra av brandpostmätare per månad exkl. vatten (lägst 240 kr per hyrtillfälle)	392 kr	490 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör där jämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 75 % i konsumentprisindex, KPI samt 25% anläggningsindex E84/325 med januari månad 2011 som basmånad. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter. Vid negativt index förblir taxan oförändrad. Enligt DOS § XX/2018 beslutades att för 2019 avstå indexhöjningen i VA-taxan för att till 2020 återgå till normal indexberäkning

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2019-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Statens VA-nämnd jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

Allmänna bestämmelser för arvoden och
ersättningar till förtroendevalda

§ 146

18/KS/185

Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen återremitterade ärendet (KS § 133 2018-10-30) till kommunstyrelseförvaltningen för fortsatt handläggning. I återremissen angavs det två punkter att behandla:

1. ersättning för ordförande och vice ordförande i kommunfullmäktige valberedning
2. att se över förhållandet av ersättning mellan vigsselförrättare och begravningsförrättare.

Vid handläggning har även bilagan reviderats på punkterna 3.2. Samt har ett årsarvode om 1% till revisorerna lagts till på punkten 2.1.

Kommunstyrelseförvaltningen har nu handlagt ärendet och lämnar förslag enligt bilagorna.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår till kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar anta allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda samt bilaga till allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Ärendet

I bilagan finns nu ett tillägg om att procentsatser för årsarvoden till ordförande och vice ordföranden i kommunfullmäktiges valberedning.

I bilagan har också nu ett tillägg om att vigsselförrättare är berättigad till ett förrättningsarvode per vigsel samt nödvändiga reseersättningar. Denna ersättning är utöver den ordinarie ersättningen från Länsstyrelsen.

Kommunstyrelseförvaltningen har även reviderat texten under punkten 3.2 som ett förtydligande kring att förtroendevald som hänvisar till rätten till ersättning för nödvändig ledighet med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden, ska vid anmodan kunna styrka nödvändig ledighet med ett intyg från arbetsgivaren.

Kommunstyrelseförvaltningen har även fått i uppdrag av kommunfullmäktiges ordförande att revidera revisorernas årsarvode så att ledamöter inom revisionen får ett årsarvode om 1 %.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Maria Fransson
Handläggare

Bilagor

Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Bilaga Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda.

Kontakt

E-post: kommun@hallsberg.se
Telefon: 0582-68 50 00

**HALLSBERGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1	Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna	3
2	Arvoden	3
2.1	Sammanträdesarvode.....	3
2.2	Förrättningsarvode	3
2.3	Årsarvode.....	4
3	Övriga ersättningar	4
3.1	Resekostnader	4
3.2	Förlorad arbetsinkomst	4
3.3	Ersättning förlorad semesterförmån	5
3.4	Ersättning för barntillsyn	5
3.5	Kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk person.....	5
3.6	Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning.....	6
3.7	Rätt till föräldraledighet.....	6
3.8	Särskilda arbetsförhållanden m.m.....	6
3.9	Sjukledighet	6
3.10	Pensioner	6
4	Hur arvoden och ersättningar utbetalas.....	7
4.1	Sammanträdesarvode.....	7
4.2	Förrättningsarvode	7
4.3	Reseersättning	7
4.4	Förlorad arbetsinkomst	7
4.5	Ersättning för förlorad pensionsförmån	7
4.6	Tidsfrister för att begära ersättning.....	7
4.7	Utbetalning	8
5	Övrigt	8
5.1	Kostnadsfördelning mellan nämnder vid gemensamma aktiviteter.....	8
5.2	Tolkning av arvodesbestämmelserna	8
5.3	Delegering.....	8
	Bilagor.....	9

1 Förtroendeuppdrag som omfattas av bestämmelserna

Arvoden och kostnadsersättningar utgår till förtroendevalda i kommunen. Med förtroendevalda avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, styrelsen, nämnder, fullmäktigeberedningar samt revisorer enligt KL 4 kap 1 §.

Dessutom omfattas av kommunfullmäktige valda styrelseledamöter, ersättare och revisorer i kommunens helägda aktiebolag och stiftelser.

2 Arvoden

Arvoden utgår som sammanträdesarvode, förrättningsarvode och årsarvode. Arvodesnivåerna justeras per den 1 januari varje år. Riksdagsledamotsarvodet ligger till grund för justeringen.

Högst två sammanträdesarvoden och/eller förrättningsarvoden utbetalas per dag. I de fall där kommunfullmäktige sammanträder samma dag som förtroendevald fått två arvoden utbetalt, utgår ett tredje arvode för kommunfullmäktiges sammanträde.

2.1 Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode utgår för följande aktiviteter:

- Sammanträde med kommunfullmäktige
- Fullmäktigeberedning
- Kommunstyrelsen och övriga nämnder
- Nämndutskott
- Revisorernas sammanträden
- Styrelser och stiftelsers sammanträden.

Ordinarie ledamot och tjänstgörande ersättare får ett helt sammanträdesarvode. Endast ett sammanträdesarvode utgår oavsett sammanträdetts längd.

Ett helt arvode utgör 1 procent av riksdagsledamöternas arvode. Direkt på varandra följande sammanträden berättigar bara till ett arvode.

2.2 Förrättningsarvode

Förrättningsarvode utgår efter beslut av nämnd, utskott till nämnd eller ordförande. Beslut av ordförande ska anmälas till nämnd.

Exempel på aktiviteter för vilka förrättningsarvode kan beslutas utgå:

- Sammanträden med utredningskommittéer, projektgrupper och arbetsgrupper
- Kurs, konferens eller studieresa
- Informationsmöten
- Överläggning med förvaltningschef eller annan anställd

- Uppdrag som kontaktpolitiker eller liknande
- Förhandling eller förberedelse inför förhandling med motpart till kommunen
- Överläggning med företrädare för annat kommunalt organ än det egna
- Sammankomst med kommunalt samrådsorgan och intressentsammansatt organ
- Besiktning och inspektion
- Överläggning med utomstående myndighet eller organisation
- Fullgörande av granskningsuppdrag inom ramen för revisionsuppdrag

Förrättningsarvode utgår med beloppet av ett halvt sammanträdesarvode.

2.3 Årsarvode

Årsarvodet för kommunstyrelsens ordförande utgör 110 procent av grundarvodet. Grundarvodet är 85% av arvode för riksdagsledamot. Övriga årsarvoden beräknas utifrån grundarvodet. En förteckning över årsarvoderade uppdrag finns i bilagan till detta dokument. Förtroendevald med årsarvode om 40 procent eller mer har inte rätt till sammanträdesarvode eller förrättningsarvode inom den egna nämnden. För kommunstyrelsens ordförande och oppositionsråd utgår aldrig sammanträdes- eller förrättningsarvode.

3 Övriga ersättningar

3.1 Resekostnader

Resekostnader i samband med sammanträde eller motsvarande ersätts enligt de grunder som fastställs i det centralt tagna BIA- avtalet¹ om avståndet från den förtroendevaldes fasta bostad eller arbetsplats till sammanträdesplatsen överstiger tre kilometer.

Traktamente utgår för aktiviteter utanför kommunen enligt de grunder som fastställts för kommunens anställda.

Billigaste färdväg skall användas och samåkning ske i största möjliga utsträckning.

Blir ledamot särskilt beordrad (utöver kallelse) av kommunen att närvara vid sammanträde eller motsvarande utgår reseersättning från vistelseorten.

3.2 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning utgår i normalfallet för faktiskt inkomstbortfall enligt intyg från arbetsgivare. Förtroendevald som kan visa att arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp, har rätt till en schablonersättning utifrån sjukpenninggrundande inkomst. Sjukpenninggrundande inkomst ska styrkas med intyg från

---

¹ BIA 2010-09-03, Sverige Kommuner och Landsting & Arbetsgivarförbundet Pacta.

försäkringskassan. Schablonbeloppet utgörs av till försäkringskassan anmäld sjukpenninggrundande inkomst delad med timmar eller dagar. Hur ersättning med schablonbelopp beräknas regleras i bilagan.

Rätten till ersättning omfattar också nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att den förtroendevalde fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Vid tillämpning av ovanstående stycke ska förtroendevald vid anmodan kunna styrka nödvändig ledighet.

Förtroendevald med årsarvode om 40 procent eller mer har inte rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst.

3.3 Ersättning förlorad semesterförmån

Förtroendevalda har rätt till en schablonersättning för förlorad semesterförmån som fullmäktige beslutat enligt bilaga.

Förtroendevalda med årsarvoden erhåller semesterersättning genom att arvodet även utbetalas under sommaruppehållet.

Förtroendevalda med årsarvode om 40 procent eller mer har rätt till ledighet motsvarande vad som skulle ha gällt enligt kommunens semesterbestämmelser utan att arvodet reduceras. Ledigheten ska förläggas på sådant sätt att uppdraget kan fullgöras.

3.4 Ersättning för barntillsyn

Ersättning utgår vid deltagande i sammanträden eller motsvarande, för vård och tillsyn av barn som vårdas i den förtroendevaldes hem och som inte fyllt tolv år. Om det finns särskilda skäl kan ersättning utges även för äldre barn. Ersättning ges inte för tillsyn som utförs av familjemedlem eller annan närstående. Ersättning utgår inte heller då barn vistas i kommunens barnomsorg. Ersättning utgår enligt bilaga.

Ersättningen betalas direkt till den som har passat barnet. Denne blir således uppdragstagare. Ersättning betalas mot räkning från uppdragstagaren. Hallsbergs kommun betalar sociala avgifter på ersättningen till uppdragstagaren.

Den som normalt inte använder sig av den kommunala barnomsorgen har rätt att gratis göra detta om det behövs för att kunna delta i sammanträde eller liknande.

3.5 Kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk person

Ersättning betalas för kostnader som uppkommit till följd av deltagande vid sammanträden eller motsvarande för vård och tillsyn av person med

funktionsnedsättning eller svårt sjuk person som vistas i den förtroendevaldes bostad. Ersättning betalas dock med högst det belopp som fullmäktige har beslutat enligt bilaga.

Ersättning betalas inte för tillsyn, som utförs av egen familjemedlem eller annan närstående.

3.6 Särskilda kostnader för förtroendevald med funktionsnedsättning

Ersättning utbetalas för de särskilda kostnader som kan uppkomma till följd av att förtroendevald med funktionsnedsättning deltar vid sammanträden eller motsvarande, om de inte ersätts på annat sätt. Det gäller till exempel kostnader för resor, ledsagare, tolk och hjälp med inläsning av handlingar. Ersättningen regleras enligt bilaga.

3.7 Rätt till föräldraledighet

Förtroendevald med årsarvode om 40 procent eller mer kan beviljas föräldraledighet och andra ledigheter motsvarande de bestämmelser som gäller för kommunanställda. Ansökan görs av den som behöver vara frånvarande från sitt uppdrag. Kommunstyrelsen beslutar om ledighet och utser ersättare.

3.8 Särskilda arbetsförhållanden m.m

Rätten till ersättning omfattar nödvändig ledighet för förtroendevalda med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt när det inte kan anses skäligt att de förtroendevalda fullgör sina ordinarie arbetsuppgifter i direkt anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

Rätten till ersättning omfattar tid för resa till och från sammanträdet eller motsvarande och tid för praktiska förberedelser i anslutning till sammanträdet eller motsvarande.

3.9 Sjukledighet

För förtroendevald med årsarvode och som på grund av sjukdom eller annars är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag under en tid som överstiger två månader ska arvodet minskas i motsvarande mån.

3.10 Pensioner

För årsarvoderade förtroendevalda finns det särskilda bestämmelser om kommunal pension i det kommunala pensionsreglementet. Vid beräkning av underlag för visstidspension/avgångsersättning ska hänsyn tas även till arvoderade uppdrag från kommunen inom kommunalförbund, gemensam nämnd, regionförbund och samordningsförbund och liknande.

Övriga förtroendevalda har rätt till ersättning för förlorad pensionsförmån. Ersättningen ges i form av årliga avgifter till tjänstepensionsförsäkring. Den årliga avgiften regleras i OPF-KL. För att ersättning ska ges krävs att den förtroendevalde kan visa att fullgörande av det kommunala förtroendeuppdraget medfört minskade tjänstepensionsavgifter.

4 Hur arvoden och ersättningar utbetalas

4.1 Sammanträdesarvode

Sammanträdesarvode utbetalas utifrån den närvarolista som cirkulerar på sammanträdet. Närvaro signeras på närvarolistan vid respektive namn.

4.2 Förrättningsarvode

Förrättningsarvode utbetalas utifrån närvarolista. Närvaro signeras på närvarolistan vid respektive namn.

4.3 Reseersättning

Kilometerersättning kan sökas på närvarolista för sammanträde eller förrättning.

4.4 Förlorad arbetsinkomst

Ersättning söks på blanketten *Ersättning för förlorad arbetsinkomst*. Ersättning kan sökas antingen för faktiskt förlorad arbetsinkomst eller som schablonersättning. För att få ersättning för faktisk förlorad arbetsinkomst krävs att arbetsgivaren styrker frånvaro och vilken inkomst som förlorats. För att få schablonberäknad ersättning krävs att den förtroendevalda lämnar in ett intyg från försäkringskassan om sjukpenninggrundande inkomst. Timersättning beräknas utifrån denna. Den förtroendevalda intygar sedan hur många timmars inkomst som gått förlorad.

4.5 Ersättning för förlorad pensionsförmån

Den förtroendevalda ska visa att förtroendeuppdraget medfört minskade tjänstepensionsavgifter.

4.6 Tidsfrister för att begära ersättning

Ersättning för förlorad arbetsinkomst ska sökas inom tre månader från sammanträdet, dock senast i februari för ersättning som avser året innan.

Ersättning för förlorad pensionsförmån ska sökas senast i februari för föregående år. Övriga ersättningar ska sökas senast ett år efter sammanträdet.

4.7 Utbetalning

Ersättningar och arvoden betalas ut månadsvis.

Årsarvoden betalas ut med en tolfedel per månad.

5 Övrigt

5.1 Kostnadsfördelning mellan nämnder vid gemensamma aktiviteter

Kostnaden för arvoden och ersättningar belastar den nämnd/styrelse som lämnar uppdraget. Om den förtroendevalde representerar sin nämnd/styrelse i en aktivitet är det den nämnden/styrelsen som står för kostnaden. Om enskilda förtroendevalda kallas till att delta i en aktivitet av en annan nämnd/styrelse är det den nämnden/styrelsen som kallar till aktiviteten som står för kostnaden.

5.2 Tolkning av arvodesbestämmelserna

Nämndsekreterare iordningställer underlag för arvoden och ersättningar utifrån inlämnade närvarolistor och arvodesbestämmelserna. Om fråga uppstår om tolkningen av bestämmelserna kan frågan hänskjutas till kommunstyrelsens arbetsutskott för avgörande.

5.3 Delegering

Kommunstyrelsen får besluta om ändringar i den bilaga som hör till dessa bestämmelser. Kommunstyrelsen får vidaredelegera delar av denna beslutanderätt till förtroendevald eller tjänsteperson.

Bilagor

Bilaga till allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda

Bilaga till allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar för förtroendevalda

---

Kontakt

E-post: kommun@hallsberg.se
Telefon: 0582-68 50 00

**HALLSBERGS
KOMMUN**

Innehållsförteckning

1	Allmänt om indexering av beloppen.....	3
2	Utgångspunkt för beräkning av arvoden för förtroendeuppdrag	3
2.1	Fasta arvoden för förtroendevalda % av grundarvodet	3
2.2	Begravningsförrättare.....	5
2.3	Vigselförrättare.....	5
3	Schablonberäknad ersättning för förlorad arbetsinkomst.....	6
3.1	Förlorad arbetsinkomst	6
3.2	Förlorad pensionsförmån	6
3.3	Årsarvode.....	6
3.4	Sammanträdesarvode.....	6
3.5	Förrättningsarvode	6
3.6	Barntillsynskostnader	7
3.7	Kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk person.....	7

1 Allmänt om indexering av beloppen

Kommunsekreteraren justerar årligen beloppen i enlighet för förändringen av arvodet för riksdagens ledamöter.

2 Utgångspunkt för beräkning av arvoden för förtroendeuppdrag

Arvoden för uppdrag enligt vad som återges nedan anges i procent av en bas motsvarande 85 % av arvodet för riksdagens ledamöter för innevarande år (beslut om riksdagsledamöternas arvoden börjar gälla from 1 nov). Detta kallas grundarvode.

2.1 Fasta arvoden för förtroendevalda % av grundarvodet

Kommunfullmäktige

Ordförande	5 %
1:e vice	1 %
2:e vice	1 %

Kommunfullmäktiges valberedning

Ordförande	2 %
Vice ordförande	1 %

Kommunstyrelsen

Ordförande	110 %
1:e vice	6 %
2:e vice	6 %
1: e vice KSAU	6 %
2: e vice KSAU	6 %
Oppositionsråd	60 %

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Ordförande	80 %
1:e vice	5 %
2:e vice	7 %

Bildningsnämnden

Ordförande	80 %
1:e vice	5 %
2:e vice	7 %

Drift- och servicenämnden

Ordförande	30 %
1: e vice	4 %
2: e vice	6 %

Valnämnden

Ordförande valår	2 %
Ordförande icke valår	1 %

Revisionen

Ordförande	2 %
1:e vice	2 %
2:e vice	2 %
Ledamot	1 %

Gemensam överförmyndarnämnd (de år Hallsbergs kommun innehar någon utav nedanstående poster)

Ordförande	7 %
Vice ordförande	3 %

Hallbo

Ordförande	13 %
1:e vice	5 %
2: e vice	5 %

HBAB

Ordförande	6 %
1: e vice	3 %
2: e vice	3 %

Partiföreträdare i kommunstyrelsen	5 %
------------------------------------	-----

Betalas inte till parti som innehar uppdraget som ordförande i kommunstyrelsen eller uppdraget som oppositionsråd. För partier som innehar sådant uppdrag ingår ersättning för uppdrag som partiföreträdare i övrigt arvode. Partiföreträdararvodet avser bl. a täckande av alla förekommande kostnadsersättningar för deltagande i möten med anledning av arbete med planeringsförutsättningar, budgetarbete, årsredovisning med mera.

2.2 Begravningsförrättare

Arvode för begravningsförrättning motsvarar två förrättningsarvoden per begravning. Begravningsförrättare har därtill rätt till ersättning för nödvändiga resekostnader.

2.3 Vigsselförrättare

Ersättning för vigsselförrättare betalas ut av Länsstyrelsen. Utöver Länsstyrelsens ersättning betalar Hallsbergs kommun ett förrättningsarvode per vigsel och därtill ersättning för nödvändiga resekostnader. Ersättning från Länsstyrelsen betalas ut i efterskott från föregående år, samma rutin gäller för utbetalning av förrättningsarvode och ersättning för resekostnader från Hallsbergs kommun.

3 Schablonberäknad ersättning för förlorad arbetsinkomst

3.1 Förlorad arbetsinkomst

Styrkt belopp: prisbasbelopp för innevarande år /165= maximalt timbelopp

Schablonberäknat belopp:

sjukpenning/dag x 120% x 30 dagar = ersättning/tim

165 timmar

sjukpenning/dag x 120 % x 365 dagar =ersättning/dag

260 dagar

För schablonbeloppen gäller samma maximala belopp som vid styrkta belopp.

Ersättning för styrkt förlorad arbetsinkomst för tjänstgörande ledamot eller särskilt inkallad ersättare vid sammanträden med kommunstyrelsen och nämnderna samt dessa organs respektive arbets- och beredningsutskott betalas ut enligt punkten 3.2 i *Allmänna bestämmelser för arvoden och ersättningar till förtroendevalda*

Närvarande ersättare har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst med styrkt belopp i enlighet med de allmänna bestämmelserna i övrigt.

3.2 Förlorad pensionsförmån

Schablonbeloppet beräknas enligt reglerna i semesterlagen (1977:480) om semesterersättning och ska utgöra 12 % av utbetalad ersättning för förlorad arbetsinkomst.

3.3 Årsarvode

Kommunalråd och oppositionsråd har rätt till ledighet med högst 40 arbetsdagar per år.

3.4 Sammanträdesarvode

1 % av riksdagsledamöternas arvode.

3.5 Förrättningsarvode

Förrättningsarvodet utgör ett halvt sammanträdesarvode.

3.6 Barntillsynskostnader

Innevarande års prisbasbelopp/165 = maximalt belopp per timme

2

Maximalt belopp per timme * 8= maximal ersättning per dag

Utökad barnomsorg, som beror på kommunalt förtroendeuppdrag, är inte grund för avgiftsändring enligt barnomsorgstaxan.

3.7 Kostnader för vård och tillsyn av person med funktionsnedsättning eller svårt sjuk person

Innevarande års prisbasbelopp/165 = maximalt belopp per timme
2

Maximalt belopp per timme x 8= maximal ersättning per dag

Ersättningen betalas direkt till den som har utfört vården eller tillsynen. Denne blir således uppdragstagare. Ersättning betalas mot räkning från uppdragstagaren. Hallsbergs kommun betalar sociala avgifter på ersättningen till uppdragstagaren.

Regler för kommunalt partistöd

§ 147

18/KS/203

Regler för kommunalt partistöd

Ärendebeskrivning

Revidering av regler för kommunalt partistöd har skett. Revidering behövde ske på grund av ny kommunallag som trädde i kraft 1 januari 2018, de ändringar som gjorts i dokumentet är endast hänförliga till lagrumshänvisningar.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att godkänna revidering av regler för kommunalt partistöd och samtidigt upphör tidigare regler för kommunalt partistöd (antagen av kommunfullmäktige 15 december 2014) att gälla.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Maria Fransson
Handläggare

Bilagor

Regler för kommunalt partistöd

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Datum: 2018-XX-XX
Reviderad:
Dokumentet gäller för: Hallsbergs kommun
Dokumentansvarig: Kommunstyrelseförvaltningen
Ärendenummer: 18/KS/203

Regler för kommunalt partistöd

UTKAST

Regel

Sätter exakta gränser för vårt handlande i olika situationer.

HALLSBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

1	Allmän information.....	3
2	Rätten till partistöd.....	3
3	Grundstöd och mandatstöd.....	3
4	Fördelning av partistöd.....	3
5	Redovisning och granskning.....	3
6	Årlig utbetalning	3

UTKAST

1 Allmän information

I kommunallagen (2017:725) 4 kap § 29-32 finns de grundläggande bestämmelserna om kommunalt partistöd.

2 Rätten till partistöd

Det lokala partistödet i Hallsbergs kommun utgår till de partier som är representerade i enlighet med vad som förskrivs i 4 kap § 29 i kommunallagen.

3 Grundstöd och mandatstöd

Partistödet består årligen av 20 prisbasbelopp för det år partistödet avser. Av partistödet utgör 2 prisbasbelopp grundstöd som fördelas i lika delar mellan de partier som är representerade i kommunfullmäktige.

Övriga 18 prisbasbelopp ska fördelas mellan partierna i förhållande till antalet mandat i kommunfullmäktige.

Därutöver tillkommer ett utbildningsbidrag om 1000 kronor per år och mandat i fullmäktige att betalas ut från kommunstyrelseförvaltningen mot faktura på utbildningsinsats.

4 Fördelning av partistöd

Vid fördelningen av partistöd beaktas endast mandat för vilken en vald ledamot är fastställd enligt 14 kap vallagen (2005:837).

5 Redovisning och granskning

Mottagare av partistöd ska årligen lämna in skriftlig redovisning (senast 30 juni) som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 4 kap 29 § i kommunallagen. Till redovisningen ska fogas ett granskningsintyg.

Ovanstående ska lämnas in till kommunstyrelseförvaltningen.

6 Årlig utbetalning

Partistödet betalas ut årligen i förskott under januari månad efter beslut i fullmäktige. Har redovisning och granskningsintyg enligt 4 kap 31 § i kommunallagen inte lämnats in till kommunstyrelseförvaltningen inom föreskriven tid utbetalas inget partistöd för nästkommande år.¹

---

¹ Detta innebär i praktiken en viss eftersläpning avseende den nya granskningsfunktionen. Partistödet för 2019 betalas ut i januari 2019. Partierna ska senast den 30 juni 2019 redovisa hur 2018 års partistöd använts. Fullmäktige ska mot bakgrund av denna redovisning senast i december 2019 besluta om utbetalning för 2020.

Kommunalt partistöd 2019

§ 148

18/KS/204

Kommunalt partistöd 2019

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige har att fatta beslut om utbetalning av partistöd i december för kommande år (2019) Utbetalning sker i januari månad. Av reglerna för partistöd framgår att partierna årligen ska lämna skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala/regionala demokratin.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår till kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att utbetala enligt bilagd räkning.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Maria Fransson
Handläggare

Bilagor

Kommunalt partistöd 2019

Sammanställning redovisning av partistöd 2017-samtliga partier

Kommunalt partistöd 2019

Partistödet består årligen av 20 prisbasbelopp för det år partistödet avser (prisbasbelopp för 2019 enligt SCB utgör 46 500kr). Av partistödet utgör 2 prisbasbelopp grundstöd som fördelas i lika delar mellan de partier som är representerade i kommunfullmäktige.

Samtliga partier som finns representerade i kommunfullmäktige har lämnat in redovisning för partistöd föregående år (2017) enligt regler för partistöd.

Partistödet betalas ut under januari månad 2019.

Antal mandat

Arbetarpartiet Socialdemokraterna	18 mandat
Centerpartiet	5 mandat
Kristdemokraterna	2 mandat
Liberalerna	1 mandat
Miljöpartiet	1 mandat
Moderaterna	7 mandat
Sverigedemokraterna	8 mandat
Vänsterpartiet	3 mandat

Totalt antal mandat: 45 mandat

Uträkning för partistöd 2019

Partistöd för 2019 utgör 930 000 kr

$46\,500 \times 18 = 837\,000$ kr

$46\,500 \times 2 = 93\,000$ kr

$837\,000/45 = 18\,600$ kr per mandat

$93\,000/8 = 11\,625$ grundstöd till partiet

Arbetarpartiet Socialdemokraterna	$18 \times 18\,600 + 11\,625 = 346\,425$ kr
Centerpartiet	$5 \times 18\,600 + 11\,625 = 104\,625$ kr
Kristdemokraterna	$2 \times 18\,600 + 11\,625 = 48\,825$ kr
Liberalerna	$1 \times 18\,600 + 11\,625 = 30\,225$ kr
Miljöpartiet	$1 \times 18\,600 + 11\,625 = 30\,225$ kr
Moderaterna	$7 \times 18\,600 + 11\,625 = 141\,825$ kr
Sverigedemokraterna	$8 \times 18\,600 + 11\,625 = 160\,425$ kr
Vänsterpartiet	$3 \times 18\,600 + 11\,625 = 67\,425$ kr

UTKAST

18/15/204

Redovisning av kommunalt/regionalt partistöd

Kommun/region
Hallsberg/Region Örebro Län

Redovisningsperiod 2017

Av partiet utsedd granskare:

Göte Mölleby
Tingsgatan 2
694 31 Hallsberg
Tel: 070-6617590
E-post: gote.molleby@hotmail.com

Redovisning:

Partistödet har använts till att stärka Vänsterpartiets ställning i den kommunala demokratin och för att driva en politisk verksamhet med anknytning till Hallsbergs kommun. Under 2017 har Vänsterpartiet i Hallsberg haft olika aktiviteter för att stärka medlemmarnas möjlighet till delaktighet i partiets arbete och öka kontakten med övriga kommuninvånare.

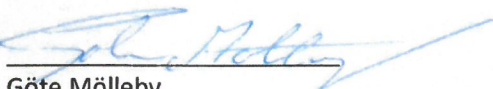
Eftersom 2017 inte var ett valår har pengar sparats för att användas i kommande valrörelse.

Partiet har en föreningslokal på Fredsgatan i Hallsberg.

Kommunala bidrag har använts till avsedda och rimliga ändamål. Betalning till andra delar av partiet har inte skett annat än som ersättning för tjänster och varor, t ex trycksaker och deltagaravgifter för konferenser och dylikt.

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Hallsberg 2018 04 04

Göte Mölleby

Revisor i lokalföreningen och av föreningen utsedd granskare

HALLSBERGS
KOMMUN

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Kommun/region

Hallsbergs kommun

Partiets namn

Liberalerna Hallsbergs kommun, org.nr. 875700-6344

Redovisningsperiod

2017

Av partiet utsedd granskare

Namn: Christian Lahesalu

Adress: Norra Kungsvägen 22, 69231 Kumla

Telefonnummer: 072-5726673

E-postadress: christian.lahesalu@liberalerna.se

Redovisning:

Liberalerna Hallsbergs kommun, partiföreningen, har år 2017 mottagit partistöd av Hallsbergs kommun. Den verksamhet som bedrivs inom partiföreningen syftar till att stärka Liberalernas verksamhet och de liberala idéernas ställning inom kommunen samt att öka Liberalernas röstetal i de allmänna valen. De huvudsakliga verksamheterna är; kampanjer, kansli, styrelsens verksamhet samt övrig föreningsverksamhet. Under en mandatperiod fonderar partiföreningen en del av medlen för att kunna användas för kampanjaktiviteter under valår, då mycket medel läggs på kampanjer, framtagande av informationsmaterial och informationsspridande, deltagande vid Hallsbergsmässan, marknader etc. Under veckorna innan valdagen sker en intensiv dialog med medborgarna genom Liberalernas och Alliansens valstuga. I valstugan äger samtal med medborgarna rum och där sprids den framtagna informationen om den liberala politiken.

För Liberalerna Hallsbergs kommun,
Hallsberg den 26/6 2018

Fredrik Askhem,
Ordförande

HALLSBERGS KOMMUN Kommunstyrelseförvaltningen ANKOM
2018 -06- 29
Diariern/Löpnr

HALLSBERGS
KOMMUN

Granskningsrapport:

Enligt lag ska en mottagare av partistöd årligen lämna en skriftlig redovisning som visar att partistödet har använts för det ändamål som anges i 2 kap. 9 § första stycket kommunallagen, dvs. för att stärka partiets ställning i den lokala demokratin. En särskild granskare som utsetts av mottagaren ska därutöver granska om redovisningen ger en rättvisande bild av hur partistödet har använts.

Jag har granskat redovisningen som lämnats av Liberalerna Hallsberg. I min granskning har jag haft tillgång till räkenskapsmaterial, styrelseprotokoll och andra handlingar av betydelse. Jag anser att granskningen ger mig rimlig grund för mitt uttalande nedan.

Jag, som är av partiet utsedd särskild granskare, anser att den redovisning som Liberalerna Hallsberg lämnat den 26/6 2018 ger en rättvisande bild av hur partistödet använts.

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Kumla den 28 juni

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Christian Lahesalu', written over a horizontal dashed line.

Christian Lahesalu,
Revisor (utsedd granskare för ovan nämnda parti)

HALLSBERGS
KOMMUN

HALLSBERGS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen
ANKOM

2018-06-19

Diariern/Löpnr

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Blanketten lämnas till kansliet senast den 30 juni 2018

Kommun/region

Hallsbergs Kommun

Partiets namn

Moderata Samlingspartiet i Hallsberg

Redovisningsperiod

Kalenderår 2017

Av partiet utsedd granskare

Namn: Torbjörn Dalhjeltn
Adress: Bäckatorpsgatan 84
Telefonnummer: 0582-12459, 070-525 92 24
E-postadress:

Redovisning:

Betalt till distriktet (ansvar administration, tryck, utbildningar, försäkring, IT-support, förening/kampanj, stöd av ombudsman mm.)	23.744,-
Marknader, utstick, kampanj material	8.014,-
Utbildningar	16.100,-
Årsmöte & uppvaktningar	1.408,-
Diverse	14.891,-
Avsatt till valfond	54.540,-
	<u>118.720,-</u>

Från kommunen utbetalt partistöd 118.720,-

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Hallsberg den 19/6-2018

S. Ståhl

Namn/namnförtydligande (utsedd granskare för ovan nämnda parti)

Torbjörn Dalhjeltn

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Blanketten lämnas till kansliet senast den 30 juni 2016

Kommun/region

Hallsbergs kommun krets

Partiets namn

Centerpartiet

Redovisningsperiod

Kalenderår 2017

Av partiet utsedd granskare

Namn: Gösta Hedlund
Adress: Hällebo 176, 69791 Pålssboda
Telefonnummer: 070-3244056
E-postadress: gosta@skogsenergi.eu

Redovisning:

(Här anges på vilket sätt partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala/regionala demokratin och hur det har använts för det lokala partiarbetet som riktar sig till kommunmedlemmarna/medlemmarna i regionen.)

Från kommunen erhållt partistöd	82.880,-
Avgår: till parti distriktet	-37.296,-
Information	-16.105,-
Rese och kostnader osv.	-8.041,-
Kurser	-13.569,-
Lokal hyra	-4.150,-
Porto	-3.718,-

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Pålssboda 2018-05-09
[Ort] den [Datum]

Gösta Hedlund

Namn/namnförtydligande (utsedd granskare för ovan nämnda parti)

Gösta Hedlund

Socialdemokraterna

FRAMTIDSPARTIET

2018-
06-12

Till Kommunkansliet

Vi bifogar redovisningen hur vi använt vårt kommunala partistöd.

Om det inte är tillfyllest får ni höra av så kompletterar vi med de uppgifter som ev saknas.

Som vårt partis granskare ansåg vi det lämpligt att ha en av våra valda revisorer (Lisbeth Sundén), eftersom hon är insatt i vår verksamhet.

Med vänlig hälsning

Socialdemokraterna i Hallsberg

Inga-Lill Thim

Adress

Östra Storgatan 4
694 31 HALLSBERG

E-post

soc.dem.h@telia.com
Hemsida
www.socialdemokraterna.se/hallsberg

Tel

0582-13505

Bankgiro

5602-2353

HALLSBERGS
KOMMUN

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Blanketten lämnas till kansliet senast den 30 juni 2017

Kommun/region

Hallsberg

Partiets namn

Socialdemokraterna

Redovisningsperiod

20170101- 20171231

Av partiet utsedd granskare

Namn: Lisbeth Sundén (revisor)

Adress: Vingavägen 3, 694 30 Hallsberg

Telefonnummer: 070-2860573

E-postadress: sunden.l@telia.com

Redovisning:

(Här anges på vilket sätt partistödet har använts för att stärka partiets ställning i den kommunala/regionala demokratin och hur det har använts för det lokala partiarbetet som riktar sig till kommunmedlemmarna/medlemmarna i regionen.)

Interna utbildningar av partimedlemmar. Delat ut framtaget eller kopierat material vid publika aktiviteter och dörrknackning. Genomfört medlemsmöten, öppna möten för allmänheten, styrelsemöten, aktiviteter i våra lokala kommundelsföreningar, lokalhyror, enklare förtäringar vid de olika aktiviteterna, ersättning till den som utför administrativa arbetet åt partiet.

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

[Ort] den [Datum]

Hallsberg 13/6-18

Lisbeth Sundén

Lisbeth Sundén

HALLSBERGS
KOMMUN

HALLSBERGS KOMMUN
Kommunstyrelseförvaltningen
ANKOM

2018 -08- 08

Diariem/Löpnr

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Blanketten lämnas till kansliet senast den 30 juni 2018

Kommun/region

Hallsbergs Kommun /Örebro Län

Partiets namn

Kristdemokraterna i Hallsberg

Redovisningsperiod

2017

Av partiet utsedd granskare

Namn: Martin Pettersson

Adress: Trädgårdsgatan 1 A 694 31 Hallsberg

Telefonnummer:0730557252

E-postadress:martin.pettersson@hallsberg.se

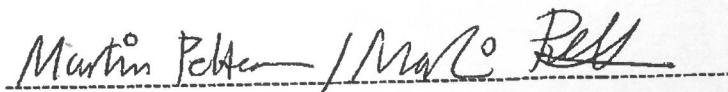
Redovisning:

Under 2017 har vi i Hallsberg fått ta del av utbildningar både kommunalt och regionalt som KD Örebro län har anordnat.

Vi har även fått utskick av medlemstidning, medlemsaktiviteter samt delaktigheter i andra aktiviteter där vi har fått möjlighet att träffa andra kommuner. I detta har vi fått utbyte om hur andra kommuner gör samt fått förslag på hur vi kan jobba i Hallsberg. Vi har även anordnat egna mötesträffar för medlemmar där vi har fört en öppen dialog om hur vi skall arbeta i Hallsberg.

Härmed Intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Hallsberg den 2018-08-08

Namn/namnförtydligande (utsedd granskare för ovan nämnda parti)

Blankett för redovisning av kommunalt partistöd

Blanketten lämnas till kansliet senast den 30 juni 2018

Kommun/region

Hallsbergs kommun

Partiets namn

Miljöpartiet de gröna

Redovisningsperiod

170101-171231

Av partiet utsedd granskare

Daniel Ekelund

Namn: Daniel Ekelund

Adress: Ånggatan 11, 691 35 Karlsbyga

Telefonnummer: 073648 44 05

E-postadress: daniel.ekelund@mp.se

Redovisning:

Miljöpartiet Hallsberg har inte haft stor verksamhet under 2017 utan har lagt den största delen av partistödet i Valfonden för 2018 års val.

De kostnader man ändå har haft är:

Kongressavgifter, administrationskostnader, fördröjning vid medlemsmilen.

Hallsberg 4/6-2018

Daniel Ekelund

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

Kommunalt Partistöd

Av partiet utsedd granskare

Kommun: Hallsbergs kommun

Namn: Joakim Rosen

Parti: Sverigedemokraterna

Adress: Krokvägen 29 69435 Hallsberg

Redovisningsperiod 2017

Telefon: 072 162 17 05

Redovisning:

Bankavg	915
Lokalhyra	46355
El	3303
Städning	313
Förbrukningsinventarier	229
Reklam	3233
Kontor	4109
Postbefodran	2789
Valfond riks	24680
Utbildning	2486,64
Försäkring	2459
Möten	2979,50
It utrustning	4490
Styrelse	4230
Totalt	102571,14

Avsatt till valfond 2018: 16148,86

Härmed intygas riktigheten i ovanstående uppgifter:

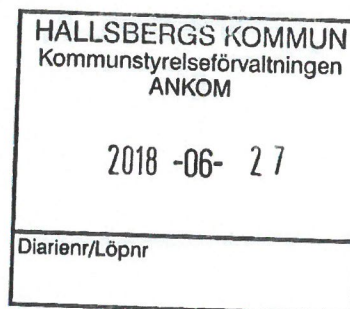
Hallsberg den 15 juni 2018

Joakim Rosen

Joakim Rosén

Namn

Namnförtydligande (utsedd granskare för ovan nämnda parti)

Övergripande överenskommelse om
samverkan inom hälso- och sjukvård,
socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och
kunskapsstyrning

§ 149

18/KS/196

Övergripande överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning

Ärendebeskrivning

Specifika samverkansrådet folkhälsa, välfärd och vård och specifika samverkansrådet utbildning och arbetsmarknad har fattat beslut om att rekommendera kommunerna inom Örebro län och Region Örebro län att anta en övergripande överenskommelse om samverkan.

Förslag till beslut

Att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår till kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att anta Övergripande överenskommelse mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning.

Ärendet

Överenskommelsen syftar till att ange de principiella grunderna på vilken samverkan mellan parterna ska utgå. I och med detta kommer inte dessa grunder att behöva tas upp i varje överenskommelse som antas mellan kommunerna och regionen utan endast en hänvisning till den övergripande överenskommelsen krävs. Det har funnits en likande överenskommelse som utgick från de förutsättningar som fanns innan Region Örebro län bildades och den nya överenskommelsen kommer att ersätta den tidigare versionen.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Christina Torpman
Kommunsekreterare

Bilagor

Missiv övergripande överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning

Övergripande överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning

Protokoll Specifika samverkansrådet folkhälsa, välfärd och vård 2018-05-04

Protokoll Specifika samverkansrådet utbildning och arbetsmarknad 2018-09-28

Tjänsteställe, handläggare
Välfärd och folkhälsa, Ingmar Ångman
Telefon: 019-602 60 26, ingmar.angman@regionorebrolan.se

Datum
2018-10-19

Till
Regionstyrelsen Region Örebro län
Kommunstyrelserna i Örebro läns kommuner

Överenskommelse mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning

Specifika samverkansrådet folkhälsa, välfärd och vård har vid sitt sammanträde den 4 maj 2018 fattat beslut om att rekommendera kommunerna i Örebro län och Region Örebro län att anta en övergripande överenskommelse om samverkan. Specifika samverkansrådet utbildning och arbetsmarknad har vid sitt sammanträde den 28 september 2018 fattat ett likalydande beslut.

Överenskommelsen syftar till att ange de principiella grunderna på vilken samverkan mellan parterna ska utgå. Den pekar också ut några avgörande samverkansområden under kommande år. Tanken är att de mer konkreta överenskommelser som sluts för avgränsade områden ska ta sin utgångspunkt i den övergripande. I dessa behöver man då inte ange grundläggande utgångspunkter för samverkan utan kan hänvisa till den övergripande överenskommelsen. Denna överenskommelse ersätter tidigare motsvarande överenskommelse som utgick från de förutsättningar som fanns innan Region Örebro län bildades.

Bilagor:

- 1 Protokoll från specifika samverkansrådet folkhälsa, välfärd och vård 4 maj 2018
- 2 Protokoll från specifika samverkansrådet utbildning och arbetsmarknad 28 september 2018

Postadress
Region Örebro län
Regionkansliet
Box 1613, 701 16 Örebro
E-post: regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress
Eklundavägen 2, Örebro
Tel: 019-602 70 00
Fax: 019-602 70 08

3 Förslag till: Överenskommelse mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning

Besluten från regionstyrelsen respektive kommunerna expedieras till:

Region Örebro län
Område välfärd och folkhälsa
Ingmar Ångman
Box 1613
701 16 Örebro
Ange vårt diarienummer: 18RS7897

Med vänlig hälsning

Ingmar Ångman
Områdeschef

Överenskommelse om samverkan

inom hälso- och sjukvård, socialtjänst,
elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning
mellan Region Örebro län och
kommunerna i Örebro län

Överenskommelse om samverkan

inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län

Mats Björemán, medicinsk rådgivare, Region Örebro län
& Ingmar Ångman, socialchef, Degerfors kommun

Innehåll

1.	Bakgrund	4
2.	Parter i överenskommelsen	4
3.	Giltighet	5
4.	Omfattning	5
5.	Principer för samverkan	6
6.	Gemensam värdegrund	7
7.	Gemensamt åtagande	7
8.	Gemensam stödstruktur	8
9.	Kunskapsstyrning	8
10.	E-hälsa och digitalisering	8
11.	Nära vård	9

1. Bakgrund

Sedan ÄDEL-reformen genomfördes vid årsskiftet 1991-1992 har ett stort antal avtal, överenskommelser och riktlinjer tagits fram i samverkan mellan Örebro läns landsting/Region Örebro län och länets kommuner för att reglera samverkan kring främst hälso- och sjukvård men också inom socialtjänst, elevhälsa och e-hälsa. Hemsjukvårdsavtalet 2004 och ViSam-projektet mellan 2010 och 2013 är två länsövergripande exempel på överenskommelser/projekt som lett till en tryggare samverkan kring stora patientgrupper mellan huvudmännen. Ett länsövergripande samverkansavtal som berör dessa samverkansområden slöts mellan parterna 1999-08-25 och har sedan reviderats ett antal gånger, senast 2011-03-10.

I samband med arbetet med att ta fram en länsöverenskommelse kring lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård som trädde i kraft 2018-01-01 aktualiserades behovet av att uppdatera det länsövergripande ramavtalet för samverkan mellan huvudmännen eftersom regionbildningen och en mängd andra förändringar gjort det gamla avtalet inaktuellt. Som ersättning för samverkansavtalen från 1999 och 2011 har därför denna samverkansöverenskommelse tagits fram. Syftet är att beskriva de bärande principer och gemensamma värderingar som är grund för hur vi i Örebro län samverkar inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning och som kan tjäna som ett samlande ramverk för de många avtal, överenskommelser och riktlinjer som finns inom dessa områden.

2. Parter i överenskommelsen

Parter i denna överenskommelse är Region Örebro län och var och en av de tolv kommunerna i Örebro län (Askersund, Degerfors, Hallsberg, Hällefors, Karlskoga, Kumla, Laxå, Lekeberg, Lindesberg, Ljusnarsberg, Nora och Örebro). I fortsättningen av denna överenskommelse benämns dessa parterna. Överenskommelsen är framtagen i Chefsgruppen för samverkan inom social välfärd och vård och Chefsgruppen för skola, utbildning och kompetensförsörjning och speglar de intentioner denna gruppering har för hur samverkan mellan parterna ska ske.

3. Giltighet

Överenskommelsen skall godkännas i Specifika samverkansrådet för samverkan inom folkhälsa, social välfärd och vård och Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning och gäller, under förutsättning att den därefter godkänns i behöriga nämnder inom kommunerna och Region Örebro län, från och med 2018-xx-xx och tills vidare. Vid större förändringar i förutsättningarna kan en part påkalla förändringar i delar eller hela överenskommelsen.

4. Omfattning

Överenskommelsen om samverkan utgör en central förutsättning för att uppfylla det uppdrag som ingår i uppdragsbeskrivningen för såväl Specifika samverkansrådet för samverkan inom folkhälsa, social välfärd och vård och Specifika samverkansrådet för samverkan inom skola, utbildning och kompetensförsörjning som för tjänstemannastödet för samverkansorganisationen: *Att initiera och samråda om frågor inom verksamhetsområdet som är strategiska och viktiga för regionen.*

Även specifika samverkansrådets uppdrag *Att samordna det regionala utvecklingsarbetet med det lokala utvecklingsarbetet* förutsätter väl fungerande samverkansformer för att kunna genomföras.

Överenskommelsen beskriver de övergripande principer och gemensamma värderingar som är basen för samverkan mellan parterna inom de områden där man delar hälso- och sjukvårdsansvar enligt hälso- och sjukvårdslagen samt samverkan mellan Region Örebro län och kommunernas socialtjänst, vidare skolornas elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning. Det övergripande syftet med denna överenskommelse är att vara kulturskapande, att trygga vidmakthållandet av den tradition av tillitsfull samverkan som råder mellan parterna i Örebro län. Inom ett stort antal områden finns och tillkommer överenskommelser som mera i detalj reglerar hur samverkan inom dessa områden ska ske.

5. Principer för samverkan

Den enskildes egna önskemål om insatser är den viktigaste utgångspunkten vid utformningen av samverkan. Den enskilde är expert på sitt eget liv och vet som regel vad den är i behov av. Därför ska all samverkan utgå från detta perspektiv och säkra att den enskilde inte faller mellan stolarna. Ett arbetssätt som stärker *individens rätt till självbestämmande och delaktighet* finns i bestämmelserna kring samordnad individuell planering (SIP). Det arbetssättet ska vara en central utgångspunkt för samverkan mellan parterna. Även närståendes och brukarorganisationers delaktighet i planering och genomförande av insatser ska säkras.

Att utgångspunkten för samverkan är individens behov och önskemål medför att strikta gränser för de olika huvudmännens ansvarsområden inte kan vara avgörande för vem som ansvarar för att utföra en insats. De samverkande parterna måste vara beredda att göra avkall på gränsdragningen för att

den enskilde ska få sina behov tillgodosedda. Detta innebär inte att huvudsakliga ansvarsområden ska förändras men att de i ett enskilt fall kan behöva anpassas utifrån den unika situationen.

Tillit mellan huvudmännen är en princip som skapar goda förutsättningar för en fungerande samverkan. Tillit innebär i detta sammanhang att ömsesidigt lita på att respektive verksamhet ständigt strävar efter att leva upp till sina åtaganden och agerar utifrån målsättningen att skapa bästa möjliga resultat för de enskilda personer som ska ta del av de tjänster som utförs. Tilliten visar sig även i ett ömsesidigt erkännande av att respektive verksamhet har förmåga att själva ta ansvar för de insatser som faller inom det egna ansvarsområdet.

Verksamheterna har en skyldighet att i god tid *informera varandra* om större förändringar inom den egna verksamheten som påverkar samverkan, samverkanspartners verksamhet och/eller den enskilde.

De insatser som ges ska bygga på *bästa tillgängliga kunskap*. Sådan kan hämtas ur vedertagna metodbeskrivningar, forskning, beprövad erfarenhet hos professionen och i erfarenheten hos de enskilda personer som berörs. En källa till evidensbaserat arbete är de vägledande dokument som nationella myndigheter lämnar, exempelvis nationella riktlinjer. Parterna har ett gemensamt ansvar för att stödja ett kunskapsbaserat arbetssätt och ska samverka i dessa frågor genom den samverkansstruktur som finns i länet.

6. Gemensam värdegrund

Samarbetet mellan Region Örebro län och kommunerna kännetecknas av

- ett gemensamt ansvarstagande för invånarnas bästa
- en tillitsbaserad samverkan mellan kompetenta medarbetare så att länsinvånarna upplever insatserna som en välfungerande helhet, oavsett vilken av parterna som utför insatsen
- ett respektfullt bemötande mot både länsinvånare och medarbetare som skapar trygghet i vårdkedjan

7. Gemensamt åtagande

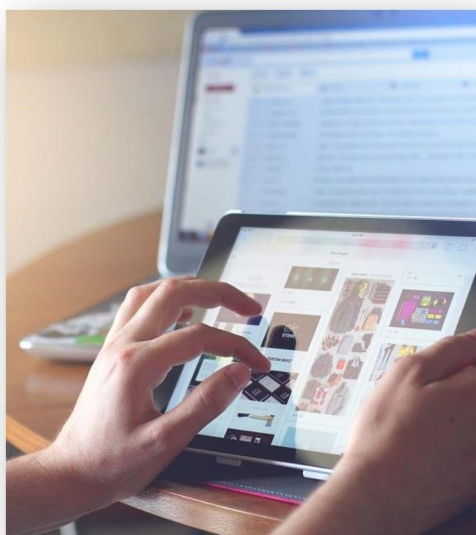
Parternas gemensamma åtagande innebär att säkerställa att denna överenskommelse med tillhörande bilagor implementeras och görs kända inom den egna organisationen samt inom de utförarorganisationer som parterna träffat avtal om samverkan med. Det innebär också ett gemensamt ansvarstagande för att följa upp efterlevnaden av överenskommelsen.

8. Gemensam stödstruktur

Inom Örebro län finns en samverkansstruktur på såväl politisk- som tjänstemannanivå. Denna samverkansstruktur ska förvalta och utveckla intentionerna i denna överenskommelse. På tjänstemannanivå är Chefsgruppen för samverkan inom social välfärd och vård och Chefsgruppen för samverkan inom skola, utbildning och kompetensförsörjning ytterst ansvarig för denna uppgift. Bilaga 1 till denna överenskommelse beskriver den aktuella politiska och tjänstemannamässiga samverkansstrukturen mellan parterna

Formerna för elektronisk kommunikation och informationsöverföring mellan parterna ska utvecklas för att säkra intentionerna i denna överenskommelse. Alla underavtal, -överenskommelser och -riktlinjer som upprättas ska kunna nås av medarbetare från parterna på ett enkelt och överskådligt sätt via nätet.

Avvikelser från uppgjorda samverkansöverenskommelser ska parterna ha rutiner för att identifiera, dokumentera och rapportera.

9. Kunskapsstyrning

För att varje möte mellan patienter, brukare och medarbetare ska vara kunskapsbaserat krävs att det finns snabb och säker tillgång till bästa möjliga kunskap och förutsättningar till ständigt förbättringsarbete för medarbetare inom såväl kommuner som regioner/landsting. Genom att insatserna för alla, oavsett kön, ålder, etnicitet, funktionalitet eller socioekonomisk tillhörighet, baseras på aktuell kunskap blir vården och omsorgen mer jämlik.

10. E-hälsa och digitalisering

Utnyttjande av tillämpningar inom e-hälsa och digitalisering är en förutsättning för att underlätta samverkan mellan parterna och även för att underlätta för den enskilde. En regional handlingsplan för samverkan mellan Region Örebro län och länets kommuner inom detta område har tagits fram. Den syftar till att stödja genomförandet av olika aktiviteter i samverkan mellan Region Örebro län och länets kommuner för att uppnå målen i nationell strategi för e-hälsa 2025.

11. Nära vård

Insatserna för de av länets invånare som har behov av sådana från både Region Örebro län och kommunen ska i största möjliga utsträckning ske i individens närhet, i hemmet eller i boenden. Tillgängliga tekniska och digitala lösningar för att kunna utföra insatser i individens närhet ska utnyttjas så långt det är möjligt.

En förutsättning för en sådan god, nära vård är tillitsfulla relationer mellan parterna såväl på länsnivå som ute i länsdelarna. I länsdelarna gäller detta regionens och kommunernas företrädare i samverkansgrupper men också medarbetare på kliniker, vårdcentraler, i kommunala boenden, hemtjänst och hemsjukvård.

Kunskap om och respekt för varandras kompetens och uppdrag och en vilja att hjälpas åt över huvudmannagränserna för att lösa de behov som invånarna har bidrar till att den som har behov av insatserna inte upplever någon gräns mellan region och kommun. Den gränslösa nära vården är målet för Region Örebro län och länets kommuner.

Postadress Region Örebro län, Regional utveckling, Box 1613, 701 16 Örebro, E-post: regionen@regionorebrolan.se
Besöksadress Eklundavägen 1, Örebro, Tel: 019-602 70 00, Fax: 019-602 70 08, Organisationsnummer: 232100-0164

www.regionorebrolan.se

Specifika samverkansrådet folkhälsa,
social välfärd och vård

Tjänsteställe
Förvaltningen regional
utveckling

Sekreterare
Ann-Louise
Gustafsson

Protokoll specifika samverkansrådet för folkhälsa, social välfärd och vård

Tid: Fredag den 4 maj kl 13.00-15.00

Plats: Linden, Eklundavägen 1, Region Örebro län

Vid protokollet

Ann-Louise Gustafsson
Sekreterare

Justerat den:

Jihad Menhem
Ordförande

Anita Bohlin Neuman
Justerare

Närvarande ledamöter:

~~Siv Ahlstrand~~	~~Askersund~~
Anita Bohlin Neuman	Degerfors
~~Veronica Wallgren~~	~~Hallsberg~~
~~Christina Kuurne~~	~~Hällefors~~
Ingegerd Bennysson	Karlskoga
~~Gunnel Kask~~	~~Kumla~~
Anette Schön	Laxå
Henrik Hult	Lekeberg
~~Susanne Karlsson~~	~~Lindesberg~~
Ulla Kalander Karlsson	Ljusnarsberg
Jonas Åkerman	Nora
Per-Åke Sörman	Örebro
Jihad Menhem	Region Örebro län

Närvarande ersättare:

Kenneth Johansson	Askersund
Carina Riberg	Kumla

Övriga närvarande:

~~Marie Gustafsson~~	~~Region Örebro län~~
Clas-Mårten Ingberg	Region Örebro län
Ann-Louise Gustafsson	Region Örebro län
Karin Sundin	Region Örebro län
Anna Jakobsson	Region Örebro län
Ingmar Ångman	Degerfors kommun (punkt 6)
Magnus Persson	Region Örebro län (punkt 7)
Linnea Hedkvist	Region Örebro län (punkt 8)
Jan Sundelius	Region Örebro län (punkt 9)

1. **Mötet öppnades**

Ordförande hälsade de närvarande välkomna till dagens möte och en presentationsrunda genomfördes.

2. **Val av justerare**

Anita Bohlin Neuman utsågs till justerare.

3. **Godkännande av dagordning**

Dagordningen godkändes.

4. **Föregående möte och protokoll**

Protokollet från föregående möte godkändes och lades till handlingarna.

5. **Rapport från chefsgruppen social välfärd och vård samt beredningsgruppen för folkhälsa**

Punkten utgick eftersom Marie inte deltog på dagens möte.

6. **Överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa och kunskapsstyrning mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län**

Ingmar Ångman presenterade ÖK.

Bakgrunden till ÖK är behov av ett paraply för alla ÖK mellan kommunerna i länet och Region Örebro län – en övergripande ÖK som beskriver de bärande principer och gemensamma värderingar som är grund för hur vi i Örebro län samverkar inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa, e-hälsa och kunskapsstyrning.

ÖK ersätter ett befintligt avtal som slöts mellan parterna 1999. Det pågår dessutom en översyn av alla gemensamma ÖK, riktlinjer etc och man ser också över den samverkansportalen, VVF-sidan, där dessa finns publicerade. ÖK gäller även elevhälsan och kommer därmed även behandlas av det Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning. Parter är kommunerna i länet och Region Örebro län.

Principer för samverkan liknas med "zonförsvaret" i fotboll – att man inte bara kan tänka på sitt eget område utan ibland behöver gå över linjen och hjälpa sina medspelare.

Begreppet tillit tas också upp – att ha förtroende för varandra. Att vi måste kunna få information från varandra och har skyldighet att informera varandra. En gemensam värdegrund sammanfattas i fem punkter och som utmaningar nämns: e-hälsa, digitalisering och den nära vården.

Chefsgruppen har ställt sig bakom ÖK.

Frågor/synpunkter:

- Samverkan är bra – jätteviktigt!
- ”Falla mellan stolarna” och tillit – jätteviktiga begrepp
- Bra att skolhälsovården är med
- Uppföljning? Hur och hur ofta? Struktur för detta? Inget konkret förslag finns. Viktigt att uppföljning sker med ett visst tidsintervall t ex i form av återkommande återrapportering i detta råd.

Rådets ledamöter godkände ÖK men vill att man beaktar synpunkten om uppföljning (se ovan). ÖK går nu vidare till Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning för godkännande där. ÖK ska sedan godkännas i behöriga nämnder i kommunerna i Örebro län och Region Örebro län.

7. Projekt Målbild HS2030

Magnus Persson informerade om projektet.

Projektet är ett uppdrag från Regionfullmäktige att ta fram ett visionsdokument med en målbild fram till 2028. Syftet är att med hjälp av en tydlig målbild tio år fram i tiden skapa goda förutsättningar för en gemensam förståelse för vad som krävs för en god framtida utveckling av hälso- och sjukvården i Örebro län.

Det händer mycket i länet vilket är grunden för att ta fram en målbild:

- Det sker omflyttningar både utifrån och inom länet.
- Socioekonomiska skillnader i länet påverkar.
- Ekonomiska förutsättningar, det är t ex många som blir äldre idag vilket innebär en större försörjningsbörda och ungdomar studerar längre vilket innebär att de kommer ut senare på arbetsmarknaden.

- Staten har agerat mycket med pengar och stora statliga utredningar – närspecialiserad vård t ex.
- Den nära vården – samspelet mellan kommun och region – Göran Stiernstedts utredning.
- Vi driver universitetssjukvård och har universitet – utbildningar och forskning.

Bra med en gemensam målbild för vart man vill komma. Ett jobb som även kommunerna bör vara involverade i. På andra håll har detta inte riktigt landat men i Örebro län finns ett önskemål att kommunerna också är med i detta och responsen från tjänstemännen är positiv – de anser detta vara viktigt och angeläget.

Uppdraget:

- Kopplat till mål i RUSen.
- Ett medborgar- och patientperspektiv.
- Förhålla sig till det som händer i omvärlden.
- Inte en strategi för implementering – det kommer i nästa steg.
- Använda målbildsbegreppet – ej vision.

Projektet har börjat med att titta på ”vad vi vill”. Underlagsrapporter har tagits fram t ex i form av:

- Demografisk prognos från SCB
- Ekonomiska framskrivningar från SKL
- Struktur och styrning av hälso- och sjukvården
- Kompetensförsörjningsunderlag
- Hållbar utveckling
- Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande
- Utvecklingstrender – e-hälsa etc
- Hur det kommunala och regionala samspelet i vård och omsorg fungerar

Informations- och dialogmöten genomförs. Djupare dialog och förankring i bl a HS ledningsgrupp.

Tidplan:

- Underlagsrapporter tas fram och dialog etableras under våren 2018.
- Förslag till målbild formuleras och fortsatt dialog under sept/okt 2018.

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

- Förslag överlämnas i nov 2018 till regiondirektör/regionstyrelse/kommuner.

Frågor/synpunkter:

- Jätteviktigt för samarbetet – bra att kommunerna blir involverade.
- Jätteutmaning för alla med de allt fler äldre.
- 25% av sjukvården utförs i kommunerna.
- Bra att jobba tillsammans om vi ska klara en av de stora utmaningar som ligger framför oss – kompetensbehoven.
- Omställningen till den nära vården.
- Ta fasta på det som fungerar – viktigt för både kommun och region.

8. Handlingsplan folkhälsa utifrån Regional utvecklingsstrategi

Linnea Hedkvist informerade om den handlingsplan för folkhälsa som ska tas fram utifrån den Regionala utvecklingsstrategin, RUSen.

RUSen beslutades i regionfullmäktige 6 mars 2018. Syfte med RUSen – en gemensam vägvisare för hur vi vill utveckla vårt län.

Övergripande mål i RUSen är: stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet samt god resurseffektivitet. Kopplat till dessa finns effektmål. Effektmålen har stark bäring på folkhälsopolitiken.

Tio prioriterade områden har tagits fram för att nå mål och effekter. Det finns också ett antal indikatorer för respektive effektmål, det finns egentligen fler än de som visas i RUSen men av utrymmesskäl har bara några tagits med där.

Nu ska handlingsplaner tas fram utifrån en modell för genomförande – en genomförandeplan.

Respektive områdeschef på Regional utveckling ansvarar för att ta fram handlingsplaner för ett eller ett par prioriterade områden i RUSen. Marie Gustafsson har fått ansvar för "Hälsofrämjande arbete och hälso- och sjukvård" och Linnea har fått uppdraget av Marie att ta fram denna handlingsplan. Handlingsplanen kommer tas fram i samverkan med andra som jobbar med viktiga delar inom detta prioriterade område såsom trafik, kultur, hållbar utveckling etc. Det kommer också göras en

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON	TELEFAX	ORG.NR	PLUSGIRO
Region Örebro län Box 1613 701 16 Örebro	Eklundavägen 2 Örebro	019-602 70 00	019-602 70 08	232100-0164	122500-2
E-POST regionen@regionorebrolan.se		INTERNET www.regionorebrolan.se			

intressentanalys för vilka andra man behöver involvera i arbetet – folkhälsoöverenskommelsen involverar ju t ex även civila samhället. Det finns även en koppling till en politisk grupp.

Viktiga underlagsdokument för arbetet finns – RUS, VP, Hållbarhetsprogram, Regionala kommissionens slutrapport, ÖK folkhälsa, Agenda 2030, folkhälsoproposition etc.

Konkret processplan kommer inom kort – när genomförandeplanen är klar. Uppföljande rapportering till rådet under hösten.

9. Lägesrapport ÖK samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård

Jan Sundelius presenterade aktuellt läge.

Den nya lagen har varit igång sen 1 januari och man börjar kunna se effekterna. Varför vi gör det här: god vård för den enskilde, undvika onödig sjukhusvistelse, öka den enskildes delaktighet. Lagen är ett första steg i att jobba med en god och nära vård (Göran Stiernstedts utredning).

En webbkoll kommer genomföras – en mätning för att undersöka hur förändringen uppfattas av medborgarna.

Ingen kommun fick betalningsansvar i mars för somatisk vård. Lite mer osäkra data för psykiatrin. För första gången sedan man började mäta så ligger Örebro län bättre än rikets värden.

Fortsatta utmaningar:

- Beslutsstöd och vårdbegäran behöver förbättras – att rätt information kommer in från kommunerna
- Preliminärt utskrivningsdatum – ser bra ut men behöver fortfarande jobbas med
- Utskrivningsklar
- Utskrivningsplanering i stället för vårdplanering – få in det nya arbetssättet att inte längre ha någon vårdplanering
- Information till patienten – rätt information i rätt tid
- Informationsöverföring mellan verksamheter – lära sig använda systemet och ta personlig kontakt när det behövs

- Processen runt SIP – alldeles för få som får kallelse till SIP fortfarande

Utropstecken:

- Kortare vårdtider för utskrivningsklara
- Vårdsamordnare finns på vårdcentralerna – acceptans från kommunerna att samordnarna finns
- Lokala rutiner och arbetssätt finns och utvecklas
- Ökad samverkan lokalt

Frågor/synpunkter:

- Mer utbildningsinsatser krävs – är planerade
- Imponerad av det arbete som gjorts, få klagomål – roligt att det gått så bra som det gjort
- Att få upp antalet SIPar är viktigt
- Karin Sundin informerar om att en medborgardialog kommer genomföras under hösten

10. Samarbete mellan BUP och kommunerna

Utgår eftersom Susanne Karlsson inte deltar på mötet.

11. Nya frågor från kommunerna

Inga frågor från kommunerna.

12. Övriga frågor

Inga övriga frågor

13. Mötet avslutades

Jihad Menhem tackade mötesdeltagarna och avslutade mötet.

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Anna Elverskog

Protokoll Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning

Tid: Fredag 28 september 2018 kl 09:00 – 12:00

Plats: Konferenslokal Lärken, Eklundavägen 1, Örebro

Vid protokollet:

Anna Elverskog
Sekreterare

Justerat den:
2018-10-12

Irén Lejgren
Ordförande

Håkan Söderman
Justerare

Närvarande ledamöter:

Ledamöter:

Ronny Larsson (S)	Askersund kommun
Markus Sukuvaara (V)	Degerfors kommun
Siw Lunander (S)	Hallsbergs kommun
Christina Johansson (M)	Hällefors kommun
Yvonne Nilsson (S)	Karlskoga kommun
Oscar Svärd (M)	Kumla kommun
Arne Augustsson (C)	Laxå kommun
Håkan Söderman (M), vice ordförande	Lekeberg kommun
Linda Svahn (S)	Lindesberg kommun
Ulla Kalanders Karlsson (S)	Ljusnarsberg kommun
Ulla Bergström (S)	Nora kommun
Jessica Ekebring (S)	Örebro kommun
Irén Lejgren (S)	Region Örebro län

Övriga närvarande:

Ewa Lindberg	Region Örebro län
Anita Thorsberg Ladinek	Region Örebro län
Eva Sund	Region Örebro län
Maria Svensson Hallberg	Region Örebro län

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Anna Elverskog

1. **Mötet öppnas**

Irén Lejegren hälsar alla välkomna

2. **Justerare**

Håkan Söderman väljs till justerare

3. **Dagordning godkännes**

4. **Lägesrunda från kommunerna**

De närvarande ledamöterna gav en lägesrapport om vad som är aktuellt i respektive kommun. I samtliga kommuner är det fortfarande oklart hur politiken kommer att se ut framöver. De flesta kommuner har inlett förhandlingar men inget är i dagsläget klart.

5. **Besök från Komtek**

Besök av Niklas Jarl, enhetschef på Komtek och Susanne Skagersten, projektledare och teknikpedagog. Örebro är det enda län i hela Sverige där alla kommuner har Komtekverksamhet. Komtek jobbar med att öka intresset för teknikutbildningar, bryta könsroller och att öka måluppfyllelsen för teknik och NO-ämnena. 83% av eleverna som gått på Komtek angav att Komtek gjort dem mer intresserade av en teknisk utbildning. Komtek har koppling till Örebro universitet bland annat genom Teknikcollege som kommer att bjudas in till Specifika samverkansrådet den 23 november. Region Örebro län har under 3 år finansierat Komtek med ca 1,6 miljoner/år. I september 2019 upphör finansieringen från Region Örebro län och kommunerna måste själva stå för kostnaderna i fortsättningen. I bifogade PPT finns olika förslag på hur en fortsättning på Komtek skulle kunna se ut. Följ [denna länk](#) för att se den film som Niklas Jarl visade.

6. **Information om förslag på "Överenskommelse om regional samverkan för familjecentraler mellan Region Örebro län och länets kommuner".**

Besök av Ingemar Ångman, områdeschef på Vårld och Folkhälsa, Region Örebro län som berättade om framtagandet av överenskommelsen. Det finns förslag på en övergripande överenskommelse på regional nivå men också en överenskommelse på lokal nivå som kan anpassas efter verksamheterna där. Den regionala överenskommelsen tydliggör ansvarsfördelningen men också hur kostnaden mellan kommuner och regionen ska fördelas. Tjänstemannastödet för

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Anna Elverskog

skola, utbildning och kompetensförsörjning har ställt sig bakom förslaget.

7. Information om förslag på "Överenskommelse om samverkan inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, elevhälsa och kunskapsstyrning mellan Region Örebro län och kommunerna i Örebro län".

Ingmar Ångman redogjorde för framtagandet av denna överenskommelse som kan ses som ett paraply och en principöverenskommelse. Tanken är att den ska vara kulturskapande och ange hur man ska samarbeta mellan dessa områden på bästa sätt. Den bygger på tillit och förtroende och reglerar inga ekonomiska frågor eller hur resurser ska användas. Specifika samverkansrådet för skola, utbildning och kompetensförsörjning ställer sig bakom överenskommelsen. Beslut om att denna överenskommelse ska antas ska nu fattas i kommuner och i regionstyrelsen.

8. Framtagandet av handlingsplan för kompetensförsörjning

Maria Svensson Hallberg, utvecklingsledare på Region Örebro län, berättade att utifrån den nya Regionala utvecklingsstrategin (RUS) ska en ny handlingsplan för kompetensförsörjning tas fram. Ett förslag på en process för framtagandet finns. Maria kommer att tillsammans med förvaltningschef Petter Arneback besöka länets tjänstemannaledningar för att få fram de lokala behoven. Dialog och samtal är arbetsformen för att komma framåt. Regionalt kompetenskansli kommer att vara referensgrupp i arbetet. I oktober 2019 ska en ny handlingsplan vara klar för beslut.

9. Information om revidering av aktivitetsplanen till "Samverkansdokument kunskapslyft barn och unga"

Anita Thorsberg Ladinek, utvecklingsledare på Region Örebro län berättade om processen kring framtagandet av en ny aktivitetsplan. Aktiviteterna i den nya aktivitetsplanen ska vara kopplade till den nya RUS:en. Arbetet med att ta fram en ny aktivitetsplan har skett i Sakkunnigstödet för kunskapslyft barn och unga där man har tittat på behoven ute i verksamheterna och format aktiviteter utifrån det. Örebro universitet och RUC (regionalt utvecklingscentrum) har, som tidigare, ansvar för vissa aktiviteter. Alla aktiviteter finns med i bifogade PPT. Tjänstemannastödet för skola utbildning och kompetens-

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Anna Elverskog

försörjning har ställt sig bakom aktivitetsplanen. I december tas beslut i Regionstyrelsen om finansieringen av aktiviteterna.

10. Handlingsplan för digitalisering

Anita T Ladinek påminner om rådslag/dialog med Annika Agélii Genlott, ansvarig för framtagandet av den nationella handlingsplanen för digitalisering, den 22 oktober.

11. Information om Yrkesmässa

Eva Sund, utvecklingsledare på Region Örebro län, berättar att den 14 november är det för första gången Yrkesmässa på Conventum i Örebro. Det är ett samarbete mellan alla kommuner i länet, branschorganisationer och utbildningsanordnare där Region Örebro län är medfinansierare. En gymnasiemässa har funnits i många år där olika skolor har presenterat sig. Nu gör man samma sak fast det är branscher och företag som presenterar sig och visar upp vad de gör. Det finns ett önskemål från anordnarna att alla elever i åk 8 och 9 får åka på mässan på skoltid och då är transportkostnaden för vissa kommuner viktig att lösa.

12. Information från Eva Sund

- Utbudsforum den 28 november. Detta är en uppföljare på Efterfrågeforum som var på Conventum i maj. Då stod branscherna på scenen och vuxenutbildningen och politiker var åhörare. Nu blir det tvärtom. Det händer mycket inom Yrkesvux i länet. Från och med i våras finns en gemensam webb-portal, "Yrkesvux i Örebro län", där länets samtliga yrkesvuxutbildningar finns samlade i samma portal. Snart är också alla kommuner i länet med i ett frisök inom hela regionen. Detta kommer att marknadsföras under hösten.
- "Samverkansavtal för den kommunala vuxenutbildningens utveckling" är klart för underskrift. Det ska skrivas under av förtroendevald eller av tjänsteman, varje kommun bestämmer själv. Samverkansavtalet är utskickat till alla kommuner.

13. Övriga frågor

Linda Svahn har träffat Örebro universitet (ORU) i syfte att få tillstånd en uppdragsutbildning för lärare liknande den man har i Dalarna eller Karlstad. Hon upplever att universitetet förstår kommunernas problem men de inte kan erbjuda någon hjälp i nuläget. Linda jobbar nu för ett uppföljningsmöte och hon ställde därför frågan till Specifika samverkansrådet (SSR) om det finns intresse att

Specifikt samverkansråd för skola, utbildning och kompetensförsörjning
Region Örebro län och länets kommuner

Tjänsteställe
Förv. Regional utveckling

Sekreterare
Anna Elverskog

hon fortsätter att driva denna fråga. Deltagarna på SSR ser gärna att Linda fortsätter med detta och Ewa Lindberg, Region Örebro län, fick i uppdrag att vara med som stöd i processen. Ewa Lindberg bjuds med till nästa träff med ORU.

14. Mötet avslutas

Årets miljöprofil 2018

§ 150

18/KS/205

18/BIN/557-6

Lotta Lindqvist

Från: Ewa-karin Skagerlind <skagerlind.ewakarin@gmail.com>
Skickat: den 7 november 2018 07:23
Till: Kultur och förening Hallsberg
Ämne: Nominering
Bifogade filer: Nominering.docx
Kategorier: KULTURSTIPENDIUM; Årets MILJÖPRIS

sid 1 (2)

Hej och god morgon!

Här kommer en uppdaterad version, den tidigare innehöll en liten miss. Vi nominerar Göran Thuvander till två kategorier, Årets Miljöprofil/Årets Kulturprofil, eftersom vi själva inte kan avgöra kategori. Görans arbete handlar både om miljö och kultur.

Mvh Stina & Ewa-Karin

Nominering och motivering till "Årets Miljöprofil"/"Årets Kulturprofil"

Hallsbergs kommun Kulturavdelningen	
Ank: 2018 -11- 04	
Dnr:	Hid:

Vi vill nominera Göran Thuvander (Ekliden 1, 694 35 Hallsberg) till "Årets Miljöprofil"/"Årets Kulturprofil" för stort engagemang och gediget arbete kring Finnakällan. Det är en plats som ligger Göran varmt om hjärtat! Detta beroende på att han växt upp i närområdet och vistats massor i den aktuella kulturmiljön. Göran känner ett stort ansvar att området säkras för framtiden, eftersom han vet dess stora betydelse.

Källorna måste finnas, vårdas, skyddas och säkerställas av många olika skäl. Källor är viktiga för biologisk mångfald av växter och djur samt för människors vattenförsörjning. Vattenkällor bär också på en rik kulturhistoria och behöver skyddas tusentals år till. Vikten av Finnakällans existens och bevarande är därför stor!

Finnakällan är av mycket värdefull kulturmiljö. Det kulturhistoriska värdet är högt, som Göran säger "Finnakällan en mångtusenårig kulturplats". Den titeln hade även ett föredrag som Göran genomförde på plats vid källorna 2018-06-05 i samband med "Naturnatten vid Finnakällan", ett samarbete med Hopajola, Naturskyddsföreningen Hallsberg och Länsstyrelsen.

Göran har med sina insatser spridit kunskaper och aktualiserat frågan till såväl Länsstyrelsen som allmänhet. För att vi ska kunna bevara och vårda vårt kulturarv krävs att vi vet vad vi ska vårda och hur det ska vårdas.

Naturminnet som bildades 1934 har på drygt ett års tid gått från bortglömd plats med nedskräpning och skadegörelse tillbaka till sin forntida glans. Detta tack vare Görans förtjänst och värdefulla insatser på olika sätt: kunskaper, åtgärdsplan, historisk sammanställning; föredrag och forskning. Det sistnämnda handlar om kopplingen mellan Finnakällan och järnframställningsplatsen "Hednablästern" (gäller förromersk och keltisk tid).

Avslutningsvis är Finnakällan källa till magi, upplevelse och rik kulturhistoria som behöver skyddas för tusentals år vilket Göran nu bidragit till.

Hallsberg 2018-11-05

Vänliga hälsningar *Stina & Ewa-Karin Skagerlind*

Årets miljöprofil 2018

Årets miljöprofil är en sann entreprenör som har jobbat upp sin verksamhet från ett enmansföretag med fokus på grävtjänster till att idag omfatta ett fullserviceföretag med 60 talet anställda i anläggningsbranschen med ett unikt fokus på återvinning och miljö.

Per Adriansson drivs av att utveckla sin verksamhet, där cirkulär ekonomi och återanvändning av bygg och markmaterial står högt upp på agendan.

Adrianssons bidrar i högsta grad till att värna vår miljö långsiktigt genom sin utvecklade återvinningsanläggning i Hallsbergs kommun och genom företagets mobila sorteringsenheter som verkar i hela Mellansverige.

Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet,

BRÅ

§ 151

18/KS/211

Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ

Ärendebeskrivning

En arbetsordning för Brottsförebyggande rådet har tagits fram för att sätta grunderna för arbetet i BRÅ och klargöra vilka som ska delta samt vilka uppgifter rådet har.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås att besluta anta Arbetsordning för Brottsförebyggande rådet, BRÅ.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund
Kommundirektör

Christina Torpman
Kommunsekreterare

Bilagor

Arbetsordning för BRÅ

Beslutad av: Kommunstyrelsen

Datum: 2018-11-27

Reviderad:

Dokumentet gäller för: Hallsbergs kommun

Dokumentansvarig: Säkerhetssamordnaren i Hallsbergs kommun

Ärendenummer: 18/KS/211

Arbetsordning för det brottsförebyggande rådet (BRÅ) i Hallsbergs kommun

Arbetsordningen visar bl a rådets vision, organisation och uppgifter.

HALLSBERGS
KOMMUN

Innehållsförteckning

1	Syfte.....	3
2	Vision.....	3
3	Mål och strategi.....	3
4	Organisation.....	3
5	BRÅ verksamhetsutveckling.....	4
6	Uppgifter.....	4
7	BRÅ sammanträden.....	5

1 Syfte

Brottsförebyggande rådet i Hallsberg (hädanefter kallad BRÅ) är ett samverkansorgan för trygghetsfrämjande och brottsförebyggande arbete inom kommunens gränser.

2 Vision

Vi jobbar för total trygghet!

Vårt förhållningssätt i det brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbetet är att vi strävar efter att arbeta systematiskt och kunskapsbaserat för att bygga bort otrygghet. Rent konkret innebär det att vi vill bygga säker trygghet på lång sikt.

3 Mål och strategi

Vårt mål är att vara förebyggande mot brott och att systematiskt bygga bort de faktorer i samhället som ger upphov till otrygghet.

Vår strategi är uppdelad i två delar, dels att skapa möjligheter att vara förebyggande, dels att arbeta systematiskt.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet inriktas mot flera olika samverkande åtgärder. Det betyder att vi skapar former/metoder för hur vi kan upptäcka spirande oroshärdar innan de eskalerar till konflikter och förstörelse samt hur vi arbetar med orsaksanalyser och åtgärdspaket när vi upptäckt problemen.

Systematiskt arbete

Det systematiska arbetet betyder att vi arbetar metodiskt och strukturerat och behåller kontinuitet i arbetet med att hitta, läsa av och vidta åtgärder i tid för att förhindra eskalering av oroshärdar i samhället.

4 Organisation

Ledamöterna i rådet representerar olika samhällsfunktioner som är viktiga för brottsförebyggande och trygghetsfrämjande arbete.

BRÅ bör bestå av

- Kommunstyrelsens ordförande
- Oppositionsrådet i Hallsbergs kommun
- Kommundirektören

- Chefen för Bildningsförvaltningen
- Chefen för social- och arbetsmarknadsförvaltningen
- Chefen för fastighet
- Säkerhetssamordnaren
- Verksamhetsledaren på KUBEN
- Chefen för lokalpolisområde Hallsberg
- Kommunpolisen
- Räddningstjänsten
- Hallbo
- Sydnärkes utbildningsförbund

5 BRÅ verksamhetsutveckling

Till BRÅ finns kopplat ett arbetslag som ansvarar för implementera BRÅ verksamhetsplan och handlingsplan. Arbetslaget förbereder ärenden, arbetar fram förslag till årlig verksamhetsplan, handlingsplan, årsberättelse och budget.

BRÅ arbetslag består av

- Säkerhetssamordnaren (sammankallande)
- Kommunpolis
- C fastighet

BRÅ verksamhetsutveckling sammanträder efter behov. Ytterligare medarbetare till arbetslaget kan adjungeras.

6 Uppgifter

BRÅ ska årligen upprätta en verksamhetsplan med handlingsplan för rådets arbete. BRÅ verksamhetsplan med handlingsplan och budget ska beslutas av Kommunstyrelsen. Verksamhetsplanen är ett årligt komplement till kommunens och polisens Samverkansöverenskommelse.

BRÅ har följande uppgifter:

- ansvara för att följa upp verksamhet och aktiviteter enligt årlig verksamhetsplan
- vara rådgivande instans och remissinstans i brottsförebyggande frågor
- säkerställa fortlöpande samverkan och samarbete mellan Hallsbergs kommun och berörda organisationer i kommunen gällande det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet

- initiera brottsförebyggande och trygghetsskapande åtgärder och verka för att minimera behovet av punktinsatser genom kontinuerligt och systematiskt förebyggande arbete
- hålla sig informerad om trygghetsläget i kommunen
- stimulera till intresse och engagemang i det brottsförebyggande arbetet
- följa aktuell forskning inom det brottsförebyggande området

7 BRÅ sammanträden

BRÅ sammanträder minst fyra gånger per år.

Säkerhetssamordnaren är sammankallade i BRÅ. Kallelse till sammanträde skall skickas ut till ledamöterna senast en vecka före sammanträdet äger rum. Ledamot som inte kan närvara på sammanträdet meddelar sammankallande. Protokoll skall skrivas och justeras efter varje sammanträde.

Inventarier till Kånsta kvarn

§ 152

18/KS/64

Inventarier till Kånsta kvarn

Ärendebeskrivning

Beslut om köp av inventarier till Kånsta kvarn.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att finansiera köp av inventarier på 160 000 kronor med medel från 2018 års planeringsreserv.

Ärendet

Under sommaren har åtgärder vidtagits för upprustning av Kånsta kvarn. I samband med upprustningen genomfördes en tv produktion som gav möjlighet till att marknadsföra kvarnen och Hallsbergs kommun, bland annat som en attraktion och turistmål. Kommunen har fått erbjudande om att köpa delar av de inventarier som fanns med under tv produktionen. För att bibehålla och fortsatt kunna nyttja och marknadsföra kvarnen som ett intressant utflyktsmål bedöms aktuella inventarier öka den möjligheten.

Kommunstyrelseförvaltningen

Lena Fagerlund

Kommundirektör

Skrivelse angående Kånsta kvarn

§ 153

Kommundirektörens rapport november 2018

§ 154

18/KS/6

Kommundirektörens rapport till Kommunstyrelsen, november 2018

Kommunstyrelseförvaltningen

I december är det planerat en uppgradering av Platina. Det innebär att installationen och driftsättningen av Meetings plus inte kan göras förrän tidigast i mitten av januari. Den försenade driftsättningen innebär att i början av nästa år kommer det behövas skickas ut papperskallelser till nyvalda ledamöter och ersättare. Övriga får sina handlingar i nuvarande Meetings tills den appen ska bytas ut mot Meetings plus.

Den 12 december kommer det ske en avtackning av de ledamöter och ersättare som inte har fortsatt uppdrag i kommunfullmäktige. Kansliet arbetar med att ta fram instruktioner och information som kan vara till nytta för nya förtroendevalda i Hallsbergs kommun. Informationen ska sedan publiceras på hemsidan. Sydnärkekommunerna har bokat ett gemensamt utbildningstillfälle för alla förtroendevalda. Utbildningen är en hel dag 7 februari 2019 i Askersund, Sjöängen, Stora salongen. Inbjudan kommer skickas snarast möjligt efter sista KF i december. Det ingår lunch och det är ett begränsat antal platser för varje kommun så den som vill delta måste anmäla det senast 16 januari till Christina Torpman, kommunsekreterare.

Sydnärkekommunernas gemensamma projekt kring upphandling av e-arkiv har haft ett uppehåll på grund av en överprövning av SKI ramavtal. Det har nu kommit in en ytterligare överprövning vilket medför ytterligare förseningar. Styrgruppen har beslutat att projektet ska påbörja ta fram ett underlag för att kunna genomföra en egen upphandling. Projektgruppen kommer använda sig av SKI kravspecifikation.

Gemensamma bilden av hur vi i regionen skall jobba med Godsutvecklingen steg 2 är under framtagande. Möjligt projekt är under framtagande med 1:1 medel.

Bildningsförvaltningen

Etapp två av tre är i Långängskolans ombyggnation och renovering är nu klar och togs i bruk vecka 44. Personalen och eleverna är mycket nöjda med resultatet.

Kulturrådet har beviljat Hallsbergs förskolor ett statsbidrag för läsfrämjande verksamhet. Bidraget är på 80 000 kronor och ska användas för bokinköp.

Från och med vecka 48 kommer Alléhallens gym att få nya öppettider. Gymgästerna kommer att kunna träna mellan 05.00 – 23.00, sju dagar i veckan. Under de utökade öppettiderna, när badet inte är öppet kommer man att kunna använda omklädningsrum och entré som tillhör Idrottshallen. En sluss har installerats för att säkra in- och utgång när anläggningen inte är bemannad. Väktare kommer även att patrullera anläggningen efter det att gymmet har stängt varje dag.

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) har beviljat stöd till öppen fritidsverksamhet. De 54 000 kronor kommer att användas i utvecklandet av fritidsgården Kubens verksamhet. Fritidsgården Kuben har under hösten varit mycket välbesökt.

Hallsbergs kommun har blivit beviljade 600 000 kronor för att göra en förstudie angående införandet av ett gemensamt bibliotekssystem i hela länet. En projektledare ska anställas. I beslutet ser det ut som att Hallsbergs kommun har beviljats detta stöd och det beror på att vi har gjort ansökan för hela länets räkning.

Social och arbetsmarknadsförvaltningen

AMIS projekt ALL IN, som omfattas av länets 8 kommuner, Hallsbergs kommun har fått uppmärksamhet för att vi leder antal sökande i reguljärt arbete och studier.

Anna Gustafsson på arbetsmarknadsenheten kommer hålla ett föredrag på Regionen i november om vår arbetsmarknadsutbildning för spridning av goda exempel.

Som ett led i det avslutade projektet Nykraft för hälsofrämjande insatser, för de som har svårt att förbereda sig för arbetsmarknaden, kommer AMI att erbjuda dem 6 månaders anställning. Det blir en win-win situation då AMI har många nya arbetsuppdrag från företag. Fokus är ändå att istället för att hitta aktiviteter för dem som faktiskt inte når arbetsmarknaden och utreda detta, så förflyttar vi dem till en situation där de förväntas vara. En insats som kommer bli vägledande.

Inom Verksamheten för personer med funktionshinder, VFF, pågår ett arbete med en kompetensutvecklingsplan, för att skapa en grund gällande kompetens riktat till ansvarsområdet som man ska se till att all personal har/går igenom. Samtliga föreläsningar/studiematerial är webb baserat och det cheferna gör är att på medarbetarsamtalen gå igenom planen och besluta vad medarbetaren ska göra och under vilken tidsperiod. Tiden ska lösgöras inom arbetstiden (och det är detta som avgör takten på kompetensutvecklingen).

VFF, börjar sitt arbete med heltid som norm med ett gruppboende, några grupper personliga assistenter under våren och resterande personliga assistentgrupper och övriga gruppboenden under hösten. Dagligverksamhet kommer att erbjudas heltid samt fritidsverksamheten, Svalan, och sedan kommer möte att ske med projektledare. Få inom daglig verksamhet har lägre tjänstgöringsgrad än 100 % idag.

Rekrytering pågår till projektet samverkan med skolan och styrgruppen har träffats ett par gånger för att fördjupa diskussionen kring hur vi ska introducera den nya personalen samt hur vi ska inleda det gemensamma arbetet.

Inom hemtjänsten har heltid som norms styrgrupp har haft möte där riskanalysen, hemtjänst väster, tagits upp samt utvärderingen som är gjord i maj. Där arbetar man nu utifrån påverkningsbara och hälsosamma scheman och de som önskat har erbjudits och gått upp till heltid. Allting verkar fungera bra. 14 i hemtjänst väster och 14 hemtjänst öster har tidigare gått upp i tid. Ytterligare 1 i hemtjänst väster och 2 inom dagverksamhet kommer att öka sin tid under kommande period. Riskanalyser ska göras på varje ställe där man ska inleda sitt arbete med påverkningsbara scheman och där kommer platsombuden vara delaktiga. Handbok till enhetscheferna och pärm med bra information kommer att lämnas ut till alla olika enheter så att alla kan ha en överblick över vad som pågår och hur det fortgår.

Tillämpningsföreskrifterna kommer att ändras med tillägg att det inte är något individuellt schema under semesterperioden samt att alla ska ha samma antal arbetsdagar under en schemaperiod, oavsett tjänstgöringsgrad.

Särskilda boendena, SÄBO, har gjort en plan för införande av heltid som norm, Wernersbacke börjar i mars Kullängen i september. De som idag arbetar övertid/fyllnadstid idag kan förväntas önska gå upp i tid.

Socialekreterarnas har haft och har en tung arbetsbörda och ett antal socialekreterare har slutat. Det är också svårigheter att rekrytera socialekreterare, rekrytering pågår

Drift- och serviceförvaltningen

Kommunens energi- och klimatrådgivningen till företag sker i ett länsgemensamt samarbete där personal från Samhällsbyggnad bergslagen lånas in en dag per vecka i enlighet med det avtal som upprättats tillsammans med Region Örebro län och länets andra kommuner. Rådgivningen är inriktad mot privatpersoner, organisationer, bland annat bostadsrättsföreningar och företag. Vi deltar också vid olika arrangemang och mässor och ger även stöd till miljöinspektörerna i deras energitillsyn hos företag. Under året drivs ett särskilt insatsprojekt kring elproduktion med solceller.

Arbetet med pendelparkeringen fortskrider enligt plan och det mesta är tänkt att vara färdigt till årsskiftet. Dagvattenhanteringen från området har hanterats särskilt och överblivna schaktmassor har använts för att bygga vallar mot järnvägen. I samband med de arbeten som genomförs och de många tunga transporter som erfordras har vissa gator blivit skadade. Dessa kommer att återställas först nästa år, men en avjämning genomförs nu under byggnationstiden.

Pålsboda torg är nu färdigställt och en slutbesiktning har genomförts. En soffa ska också komma på plats. Pålsboda centrum har nu en egen liten park som komplettering till pergola, nya gångvägar och parkeringsplatser.

Ett antal träd utefter den södra sidan av Esplanaden har blivit nedtagna eftersom de riskerade att skada den närliggande fastighetens fasad. Ambitionen är att träd som vi tvingas ta ned ska ersättas av nyplanteringar, om än inte alltid på samma plats som de utgallrade träden stått på.

En fortsättning på det Lean-projekt som genomförts inom måltidsavdelningen har nu påbörjats där även förvaltningsstaben ingår. Syftet är att skapa rutiner för systematisk verksamhetsutveckling.

Arbetet med planeringen att flytta de verksamheter som idag finns i Gatukontoret till kvarteret Skördetröskan 4, tidigare en del av Volvos lokaler, har nu påbörjats och drivs som ett projekt gemensamt med kommunstyrelseförvaltningen och de andra hyresgästerna Sydnärkes kommunalförbund, Hallbo och Volvo. Anpassningsåtgärder är tänkta att utföras under hösten 2019 så att inflyttning kan ske före årsskiftet 2019/2020. Bland annat ska en verkstad inredas och en tvätthall ska byggas.

Ekonomichefens rapport oktober-november

2018

§ 155

18/KS/7

MÅNADSRAPPORT nov 2018

Prognostiserat resultat

KS nästa smtr är den 27/11. Det innebär att hela period november inte har bokförts när prognosen görs. Som alltid, ska bästa möjliga antaganden och bedömningar tillämpas. Vid inlämning den 23/11 har lönerna för november bokförts.

KF	-0,4	-0,6	-0,6	0
KS	-147,7	-170,4	-170,4	0,0
GEM.VHT	-36,6	-43,0	-43,0	0,0
TRANSF.	-111,1	-127,4	-127,4	0,0
DOS	-24,2	-34,6	-34,6	0,0
BIN	-284,6	-314,8	-314,8	0,0
SAN	-298,0	-328,4	-329,2	-0,8
TAN	7,9	0	0	0
REV.	0,2	-0,7	-0,7	0
Valnämnd	-0,5	-0,6	-0,6	0
ÖVERF.	-2,0	-1,9	-2,0	-0,1
Finans.	808,3	866,5	871,4	4,9
Skatteint.	629,6	683,7	684,1	0,4
Statsbidr.	179,8	198,4	201,5	3,1
Övrigt	-1,1	-15,6	-14,2	1,4
Årets res.	59,0	14,5	18,5	4,0

Föreliggande prognos bygger på oktober månads prognos utökad med personalkostnader för nov. Prognosen efter årets elva första månader visar på ett resultat på 18,5 mkr, en positiv avvikelse på 4,0 mkr mot budgeterat resultat. Nämndernas samlade prognoser visar -0,9 mkr. Finansieringens prognos är +4,9 mkr. Senaste skatteprognos från SKL i nov visade ingen förändring för 2018 jmf med oktoberprognos som redovisades i Ks den 30 okt.

Kommunfullmäktige beräknas hålla budget.

Kommunstyrelsen beräknas hålla budget.

Drift- och servicenämndens prognos för den skattefinansierade verksamheten visar ett nollresultat. Med hänvisning till resultatet de fem senaste åren för bostadsanpassningsverksamheten bedömer nämnden avvikelserna 2018 bli -0,5 mkr. För att klara verksamheten inom budget planeras kostnaderna för beläggningsunderhåll att minska med 0,7 mkr. I delårsrapporten var

prognosen för måltidsavdelningen -0,6 mkr för ökade kostnader på grund av fördyrade inköp av ekologiska livsmedel. Kommunstyrelsen har i oktober beslutat att täcka kostnaden genom att överföra 0,6 mkr till DOS från planeringsreserven.

Bildningsnämndens prognos efter november 2018 visar nollresultat..

Social- och arbetsmarknadsnämndens prognos till och med nov 2018 visar ett underskott mot budgeten med 0,8 mkr..

Särskilda boendens underskott med 6,3 mkr beror främst på löner som beror på brukare med behov av extra insatser(2,7 mkr), samt på kostnader för köp av sjuksköterskor från bemanningsbolag, 2,2 mkr

Resterande underskott på särskilda boende beror lägre hyresintäkter p.g.a. tomma eller omvandlade platser till korttidsplatser(0,6 mkr), samt på övriga kostnader(0,8 mkr)

Hemtjänst(-0,3 mkr) Underskottet beror på nya brukare som har tillkommit.

Underskottet inom verksamheten för funktionshindrade på 2 mkr beror på överanställningar p.g.a. brukare som kräver extra resurser.

IFO (+3,1 mkr) beräknas få överskott på bland annat öppenvård och försörjningsstöd samt personalkostnad p.g.a. vakanta tjänster.

Arbetsmarknad och integration har en prognos på +3,1 mkr.pga högre intäkter och lägre personalkostnader.

Överskottet på förvaltningsgemensamt med 1,7 mkr avser huvudsakligen ej fördelad budget.

Överförmyndarnämndens prognos visar ett underskott på -0,1 mkr, avser arvoden för Gode män EKB.

Övriga nämnder bedöms hålla budget.

Avgiftskollektivet VA-verksamhet

Inga kända avvikelser i dagsläget för avgiftskollektivet. Det samlade resultatet för VA-verksamheten uppgick 2018-01-01 till 10,0 mkr

Delegationsbeslut 2018

§ 156

18/KS/42

Meddelande

§ 157

Övrigt

§ 158

Sammanträdets avslutning

§ 159